

naše občine toplo čestitamo k 17. oktobru — občinskemu prazniku. Kolektivom naših podjetij, ustanov, zavodov; mladini, ženam, združnikom, članom Socialistične zveze, solam in osem družbenim organizacijam — želimo ob skupnem prazniku še mnogo delovnih uspehov in zadovoljstva

Občinski odbor SZDL
Občinski komite ZKS
Občinski sindikalni svet
Občinski komite LMS
Murska Sobota

VESTNIK

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA POMURJE

PREDSEDNIK TITO JE GOVORIL V ZENICI

„IMAMO ČUDOVITO INTELIGENTNO IN SPOSOBNO LJUDSTVO!“

V nedeljo so v Zenici svečano proslavili otvoritev največjega metalurškega kombinata v državi, zeniške železarnice. V gradbena dela te železarnice je vloženo 21,8 milijard dinarjev, za domačo opremo in montažo 22,7, za uvožno opremo 27 milijard dinarjev. V ta veliki objekt, ki daje nad polovico jugoslovanske proizvodnje surovega železa, valjanega jekla, kovanih jeklenih proizvodov in koks, so vloženi napori deset in desettisočev delovnih ljudi naše države. Pri graditvi kombinata so sodelovale mladiške delovne brigade in številna podjetja, ki so uspešno reševale mnoge komplicirane probleme sodobne gradbene tehnike. Tako so zgradili v Zenici koksarno z zmogljivostjo 600.000 ton koksna letno, visoke peči z zmogljivostjo 600.000 ton surovega železa letno, jeklarne s 750.000 tonami surovega jekla letno in valjarnami, ki proizvedejo letno

540.000 ton valjanih in kovanih izdelkov.

Na tej svečanosti je govoril tovariš Tito in je ob pomenu velikega kombinata, ki je bil zgrajen s tolikšnim skupnim delom, poudaril: »Kadar govorimo o nekem objektu takega značaja ali neki veliki tovarni sploh, je razumljivo, da ne moremo govoriti samo o kilogramih jekla ali česa drugega, kar se v njih proizvaja, temveč moramo vedno gledati istočasno tudi na to, kako se v takšnih tovarnah

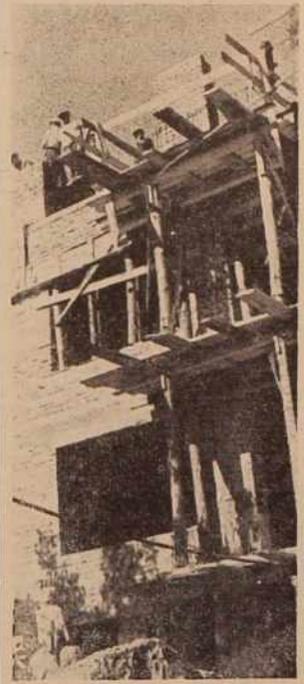

Ob tem dejstvu je maršal Tito poudaril: »Naša država ni več zaostala in je dandanes napredno govoriti o Jugoslaviji kot o industrijsko zaostali državi. Jugoslavija je danes industrijsko razvita država, ker je ustvarila osnovo za nadaljnji razvoj svoje industrije. Razumljivo je, da je v njej potrebno dandanes še precej, vendar gre predvsem za potrebo po proizvodnji široke potrošnje in sredstvih za predlavo naših lastnih surovin, za predelavo tistega, kar imamo v svoji državi in na ta način tudi za ustvarjanje čim večjega asortimana raznih potrošnih predmetov.« Maršal Tito je poudaril, da je naša industrija po kakovosti proizvodnje že dosegla raven visoko razvite industrijske države. Toda ob tem se je tovariš Tito dotaknil tudi odnosa delavcev in delovnih kolektivov do proizvodnje in podjetij pri nas. Opozoril je na znatno fluktuacijo, ki kaže mišljenje, da je delavcem vseeno, v kateri tovarni delajo. Ker pa to vpliva na proizvodnjo, ker se delavec v vsaki tovarni nekaj časa pručuje, nam ne more biti vseeno, ali delavci vztrajajo na svojih delovnih mestih ali ne. Tovariš Tito je nadalje poudaril, da smo mnogo storili v prizadevanju, da bi čim prej ustvarili osnovo za industrializacijo naše države in da je to prizadevanje šlo v marsičem na račun življenjskega

nje že dosegla raven visoko razvite industrijske države. Toda ob tem se je tovariš Tito dotaknil tudi odnosa delavcev in delovnih kolektivov do proizvodnje in podjetij pri nas. Opozoril je na znatno fluktuacijo, ki kaže mišljenje, da je delavcem vseeno, v kateri tovarni delajo. Ker pa to vpliva na proizvodnjo, ker se delavec v vsaki tovarni nekaj časa pručuje, nam ne more biti vseeno, ali delavci vztrajajo na svojih delovnih mestih ali ne. Tovariš Tito je nadalje poudaril, da smo mnogo storili v prizadevanju, da bi čim prej ustvarili osnovo za industrializacijo naše države in da je to prizadevanje šlo v marsičem na račun življenjskega

standarda našega ljudstva, da pa poslej tega več ne bo. »Mi moramo dati že danes delovnim ljudem občutiti v tem, kar smo že doslej zgradili, blagodat socialistične izgradnje, da jim bo že zdaj bolje in da imajo odprto perspektivo za nadaljnje izboljšanje svojega življenjskega standarda.« Seveda to ne pomeni prenehanje vseh naporov za nadaljnjo industrializacijo, zlasti elektrifikacijo v skladu z našimi načrti. To pomeni le to, da ne bomo šli v prevelik obseg, ki bi bil na škodo življenjske ravni naših delovnih ljudi. »Dejstvo je namreč, da v želji po hitrejši izgradnji pri nas na mnogih mestih še premalo skrbimo na račun življenjskega

standarda našega ljudstva, da pa poslej tega več ne bo. »Mi moramo dati že danes delovnim ljudem občutiti v tem, kar smo že doslej zgradili, blagodat socialistične izgradnje, da jim bo že zdaj bolje in da imajo odprto perspektivo za nadaljnje izboljšanje svojega življenjskega standarda.« Seveda to ne pomeni prenehanje vseh naporov za nadaljnjo industrializacijo, zlasti elektrifikacijo v skladu z našimi načrti. To pomeni le to, da ne bomo šli v prevelik obseg, ki bi bil na škodo življenjske ravni naših delovnih ljudi. »Dejstvo je namreč, da v želji po hitrejši izgradnji pri nas na mnogih mestih še premalo skrbimo na račun življenjskega

Letos je v Murski Soboti gradbena dejavnost tako živahna, kakor še nikoli doslej. To je dokaz velikega in smotrnega razvoja občine na vseh področjih.

Hkrati z ostalo gradbeno dejavnostjo je letos razgibana tudi stanovanjska gradnja. To dokazuje, da je občinski ljudski odbor izbral edino pravilno pot, kar zadeva omilitve stanovanjske stiske v mestu in občini, saj je znano, da število prebivalstva nenehno narašča.

Na sliki: še en stanovanjski blok na Stefana Kovača ulici pred dograditvijo.

Ob občinskem prazniku Murske Sobote Viden vsestranski napredek

Občaja je, da ob važnejših datumih naše današnje stvarnosti ocenimo svoje delo, da preglejamo prehojeno pot in ugotovimo, kaj smo izvršili, kje danes stojimo in kaj še moramo storiti, da pridemo čimprej do postavljenega cilja: izgraditi tak socialistični družbeni red, ki bo ustvaril pogoje za lažje in srečnejše življenje vseh delovnih ljudi. In vsakoletni občinski praznik je prav gotovo tak mejnik v življenju naše občine, ob katerem se moramo zamisliti ob naših uspehih in pomanjkljivostih, ki se še pojavljajo v našem delu.

Letošnji občinski praznik praznujemo v znamenju ved-

Vsako leto 17. oktobra slavi Murska Sobota svoj občinski praznik v spomin na one slavne oktobrske dogodke leta 1944, ko so najboljše in najzavednejši rodoljubi Sobote pokazali fašističnim okupatorjem, da na tej zemlji živi rod, ki mu je sloboda več kot ose drugo, ki je pripravljen žrtvovati vse, da se osvobodi reakcionarnih spon, v katere je bil okovan stoletja in ki je pripravljen graditi srečnejšo bodočnost za vse delovne ljudi v skupnosti slovenskega in jugoslovanskih narodov.

Letos že petič praznuje občina Murska Sobota svoj praznik, ocenjujoč pri tem doseženi napredek in uspehe na vseh področjih družbenega življenja, dobro se zavedajoč, da vsega tega napredka ne bi bilo, če ne bi naš žrtvoval najboljše sinove in hčera jugoslovanskih narodov bili položeni temelji današnje jugoslovanske stvarnosti, katere sestavni del je tudi prekmurska pokrajina s svojo metropolo Mursko Soboto.

časnim ustvarjanjem takih socialističnih odnosov na naših vaseh, ki bodo zagotovili stalnost povečane kmetijske proizvodnje ob sredstvih, ki jih daje v te namene družba. Važen činitelj

časnim ustvarjanjem takih socialističnih odnosov na naših vaseh, ki bodo zagotovili stalnost povečane kmetijske proizvodnje ob sredstvih, ki jih daje v te namene družba. Važen činitelj

časnim ustvarjanjem takih socialističnih odnosov na naših vaseh, ki bodo zagotovili stalnost povečane kmetijske proizvodnje ob sredstvih, ki jih daje v te namene družba. Važen činitelj

časnim ustvarjanjem takih socialističnih odnosov na naših vaseh, ki bodo zagotovili stalnost povečane kmetijske proizvodnje ob sredstvih, ki jih daje v te namene družba. Važen činitelj

Piše: Karel Lutar, predsednik občine M. Sobota

v tej preobrazbi našega kmetijstva so naše kmetijske zadruge. Zato so prav v letošnjem letu bili storjeni določeni ukrepi za njih utrjevanje in učvrstitev. Prav v teh dneh izvajamo v naših kmetijskih zdrukah velike naloge, ko na polletnih občinskih zborih dajemo obračun opravljenega dela, istočasno pa

postavljamo temelje novim organizacijskim oblikam, ki naj z volitvami v zadržne svete in nove upravne odbore, dobijo čvrsto oporo za svoje nadaljnje delovanje, za doseg postavljenih ciljev v naših perspektivnih planih.

V preteklosti nismo mogli zaradi reševanja nujnejših problemov, predvsem v našem gospodarstvu, posvetiti dovolj skrbi tistim dejavnostim, za katere naj skrbi neposredno komunna in od ureditve katerih je odvisno vsakodnevno boljše ali slabše življenje naših delovnih ljudi. To so področja šolstva, prostev in kulture, zdravstva, socialne zaščite, stanovanjske izgradnje in vzpostavitev takih komunalnih objektov, ki bi naj zadovoljili najširši krog naših državljanov. Skladno z naporji za rešitev teh problemov v državnem merilu, lahko z zadovoljstvom ugotovimo, da smo ravno na tem področju v letošnjem letu naredili velik korak naprej, da je bil naš letošnji plan postavljen v skladu s temi načeli in da bomo z dograditvijo nekaterih objektov družbenega standarda rešili nekaj

(Nadaljevanje na 2. strani)

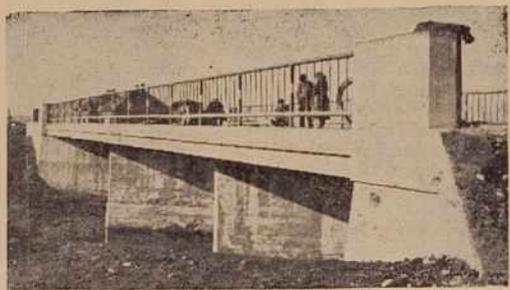
Obisk predsednika vlade republike Indonezi e

V ponedeljek je prispel v Beograd na desetdnevni obisk predsednik vlade republike Indonezije Džuanđa Kartavidžaja. Dobrodošlico so mu izrekli podpredsednik Zveznega izoršnega sveta Edvard Kardelj in drugi visoki predstavniki. Predsednik Džuanđa se je opisal v knjigo predsednika republike. Za njim se je opisal tudi generalni sekretar indonezijskega zunanjega ministrstva Svidjo Kusumovidagdo. Predsednik Džuanđa je položil tudi venec na grob Neznanega junaka na Avali. Svečanosti so prisostvovali civilne in vojaške osebnosti. Predsednik Džuanđa s soprogo in člani spremstva si je ogledal Beograd in njegove znamenitosti. Po indonezijsko-jugoslovanskih političnih razgovorih bo predsednik Džuanđa obiskal še LR Bosno in Hercegovino, Hrvaško in Slovenijo.

V izmenjavi zdravic na kosilu v prostorih Zveznega izoršnega sveta na čast predsedniku vlade republike Indonezije je Džuanđa Kartavidžaja sta podpredsednik ZIS Edvard Kardelj in predsednik Džuanđa ugotovila presenetljivo podobnost gledišč obeh držav o pomembnih mednarodnih vprašanjih, ne glede na geografsko oddaljenost.

Džuanđa Kartavidžaja je bil rojen 10. julija 1911 v Tasikmalaju na zahodni Javi. Kot predsednik Sukarno je, tudi on študiral in diplomiral na visoki tehnični šoli v Bandungu. Kjer je bil potem profesor tehničnih znanosti. Ko je bil star 35 let, je postal pomočnik ministra za komunikacije. V raznih vladah je potlej zavzemal vedno pomembnejša mesta. Za predsednika vlade in obrambnega ministra je bil imenovan lani v vladi strokovnjakov, ki jo je osebno postavil predsednik Sukarno. Odkar je lani aprila prevzel te posle, je Džuanđa naletel na številne in različne probleme. Najpomembnejši problem je gospodarstvo. V težkem položaju se je znašel zlasti letos februarja, ko so nekateri politiki ob podpori nekaterih oficirjev zahtevali njegov odstop z izgovorom, da je njegova vlada komunistično usmerjena. Poslali so mu ultimatum, da bodo proglasili novo »revolucionarno republiko Indonezijo«, če ne bo popustil njihovim zahtevam. To so tudi storili, toda njihov upor je bil zadušjen. Po tem je Džuanđa začel obnavljati delo.

Eden izmed železobetonskih mostov na dograjenem razbremenilniku

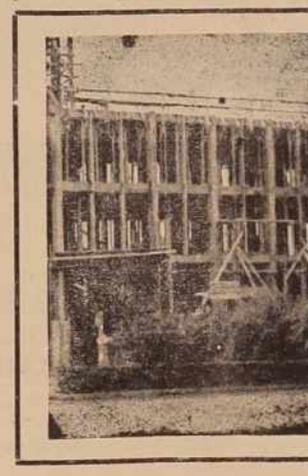

Razbremenilnik Ledava-Mura predan svojemu namenu

V torek dopoldne je bil v okviru soboškega občinskega praznika predan svojemu namenu razbremenilnik Ledava-Mura. Majhne slovesnosti ob tej priložnosti so se udeležili zastopnik vodnega gospodarstva LRS ing. Papis, projektant ing. Milovan Plesković, zvezni ljudski poslanec Ivan Kreft, sekretar OK ZKS Jan Ros, predsednik OLO Rud. Čačinovič, predsednik Obč. LO Karel Lutar in drugi.

Glavni projektant ing. Milovan Plesković je v kratki izjavi za naš list poudaril, da je izredno zadovoljen z uspehom, še posebej zato, ker je prav ob otvoritvi narasla Ledava sama dovolj nazorno pokazala, kolikšnega pomena je razbremenilnik. »To je osnova za bodoča dela pri regulaciji Puconškega in Martjanskega potoka ter za nadaljnja melioracijska dela v Prekmurju. Vsekakor je boljše, da smo uredili 8 kilome-

trov kanala, kot pa da bi regulirali celotni tok Ledave do Lendave, pri čemer bi dosegli isto kot z delovanjem razbremenilnika. Kakšen gospodarski uspeh pomeni tako dograditev razbremenilnika kot vsa ostala predvidena regulacijska dela, pa se bo pokazalo šele ob zaključku vseh preostalih del,« je poudaril ing. Plesković.

Jesenska setev poteka ugodno

12. odstotkov setvene zemlje v Pomurju zasejane s pšenico italijanskih sort — V bogojnskem, petrovskem in še nekaterih okoliših se bliža setev h kraju, povsod pa bo v glavnem zaključena ta teden — Za prihodnjo setev smo že boljše pripravljani, saj bomo do konca leta imeli toliko traktorjev, da bosta prišla povprečno dva na eno zadrugo.

Kakor poročajo iz vseh naših občin, se je jesenska setev pšenice italijanskih sort že začela povsod in prav dobro poteka. Tudi priprave za setev so bile dobro izvedene; kmetje so zadovoljni s traktorskimi

storitvami KZ pri globokem oranju, le v strmejših legah so orali s konji in morali pripraviti zemljo brez podrahljačev. Sicer pa je tudi to delo opravljenost mnogo boljše kot druga leta.

Delovnim kolektivom podjetij, zavodov, ustanov, članom družbenega upravljanja in prebivalstvu občine — čestitamo k 17. oktobru občinskemu prazniku OBČINSKI LJUDSKI ODBOR MURSKA SOBOTA

Uspešno so premagane tudi začetne težave v zvezi s pomanjkanjem umetnih gnojil in kakovostnih semen v nekaterih okoliših, in sicer tako, da so zadruge, ki so bile s tem blagom dobro založene, odstopile viške tistim vršnicam, katerim je primanjkovalo enega ali drugega. V zadnjem času smo dobili tudi nekaj vagonovskih pošilk drugih mešanice umetnih gnojil, zato bo treba spomladi še dodajati ustrezna umetna gnojila. To bo sicer za malenkost povečalo stroške zadrug, vendar pa se je bilo treba odločiti tudi za to, kajti ugodne pridelovalne rezultate lahko pričakujemo pri italijanskih pšenicah samo tedaj, če bomo dosledno uveljavili vse dogovorjene agrotehnične ukrepe.

V pripravah za jesensko setev se je občutno povečala tudi mehanizacijska moč zadrug, do konca leta pa bo uresničenih še nekaj naročil kmetijskih strojev, tako da bomo na prihodnjo setveno sezono še boljše pripravljani. Do takrat pa bo moč nabaviti tudi več plugov in drugih priključkov, ki jih je letos v nekaterih zdrukah bilo še premalo.

Vseljudski praznik, KI BO TRAJAL LETO DNI

Nedavno je bil pod predsedništvom generalnega sekretarja ZKJ Josipa Broza Tita v Beogradu prvi sestanek osrednjega odbora za proslavo 40. obletnice KPJ. V uvodnem govoru je tovariš Tito nanizal vsa najpomembnejša obdobja razvoja revolucionarnega delovanja KPJ. Odbor je sklenil na svojem prvem sestanku, da bo Jugoslavija praznovala 40. obletnico ustanovitve KPJ vso leto v enem samem veličastnem praznovanju, ustrezno pomenu vloge Komunistične partije odnosno Zveze komunistov v življenju jugoslovanskih narodov.

Poleg osrednjega odbora za proslavo 40. obletnice ustanovitve Komunistične partije Jugoslavije bodo v kratkem ustanovljeni tudi pripravljalni odbori po republikah, okrajih in občinah. Glavna proslava bo v Beogradu, kjer je bil tudi ustanovni kongres združitev socialističnih strank pod vodstvom komunistov. Tam bo tudi svečana seja Centralnega komiteja Zveze komunistov Jugoslavije, osrednja akademija in ostalo. Podobne proslave bodo tudi v vseh ostalih krajih Jugoslavije.

Tudi enoletna proslava ustanovitve Komunistične partije Jugoslavije bo v bistvu kratkotrajna proslava, če upoštevamo veličino Komunistične partije in borbi za bodočnost Jugoslavije in pomen revolucionarne borbe komunistov za življenje jugoslovanskih narodov. Ta vseljudski praznik bo velik prispevek spoznavanju razvoja jugoslovanskih revolucionarnih sil in zgodovinskemu spoznavanju revolucionarnih ustvarjanih komunistov. Mnogo gradiva bo zbranega prav v tem letu in urejenega v muzejih in arhi-

vih, kjer ga zdaj še vedno pogrešamo, mnogo spominov in zapiskov bo objavljenih v našem dnevnem tisku in v posebnih izdajah, zlasti še v zbornikih. S tem bo dan velik prispevek k urejevanju zgodovine Komunistične partije Jugoslavije odnosno Zveze komunistov Jugoslavije.

Vseljudski pomen praznovanja 40. obletnice Komunistične partije Jugoslavije bo imel poseben izraz v seznanjanju mladega rodu z razvojem vpliva komunistov na življenje našega ljudstva. Mladi rod se bo v prihodnjem letu seznanil z ustvarjalnostjo komunistov kot organizirano celoto in komunistov kot posameznikov, ki so se kot izrazite osebnosti pretopili v revolucijo za boljšo bodočnost in napredek. Za mlade ljudi bo to zlasti pomembno doživetje zato, ker bodo zvedeli vse tudi o delovanju mladih komunistov v organizaciji SKOJ. Obenem pa bo v jubilejnim letu osvetljeno tudi vso današnje delovanje Zveze komunistov Jugoslavije.

GOVOR PREDSEDNIKA

TITA V ZENICI

(Nadaljevanje s 1. strani)

jo za človeka, je poudaril Tito, »Tako, kakor smo skrbeli zanj v vojni in po vojni,« že v naslednjem odstavku je tovariš Tito zelo poudaril: »Trdim, tovariši, da ne bomo pogrešili, če bomo gledali na človeka vsaj tako, kakor na tovarno, z isto skrbjo in razumevanjem.« Tito je nadalje poudaril, da smo doslej predrago delali in da bi lahko marsikaj prihranili in da je že čas, da bi pomen tega že enkrat razumeli. Govoril je tudi o povečanju delovne storilnosti, zlasti v novih tovarnah, ki napram starim lahko znatno povečajo proizvodnjo na osnovi povečanja storilnosti, da pa bo treba stare tovarne rekonstruirati in jih sodobno opremiti, da bodo imele tudi te boljše pogoje. »Osnovno je povečati delovno storilnost do maksimuma, brez nevarnosti za življenje, za zdravje in delovno sposobnost tistih, ki delajo,« je poudaril tovariš Tito.

Nadalje je govoril tovarš Tito o plačnem sistemu, ki bi resnično zadovoljil naše delavce, naše delovne kolektive in vso našo skupnost in je ob tem dejal: »V tem pogledu pa nam je potrebna tudi vaša pomoč, ker mi zgoraj ne moremo vedeti za vse elemente, ki ustvarjajo probleme v posameznih podjetjih. Zato je potrebno, da glede tega delate z nami skupaj tudi sindikati in delavski sveti in vsi vi delavci, ker vam nočemo vsiliti nikakšnega sistema, s katerim ne bi bili vi zadovoljni.« Posebno odločno je govoril tovariš Tito o štednji tamkaj, kjer mogoče kaže na kakšne investicije in gradnje se počakati, saj so pri nas še področja, kjer je potrebno ljudem še nujno pomagati, da bodo imeli znosne pogoje življenja.

je zagotovljen njen razvoj.

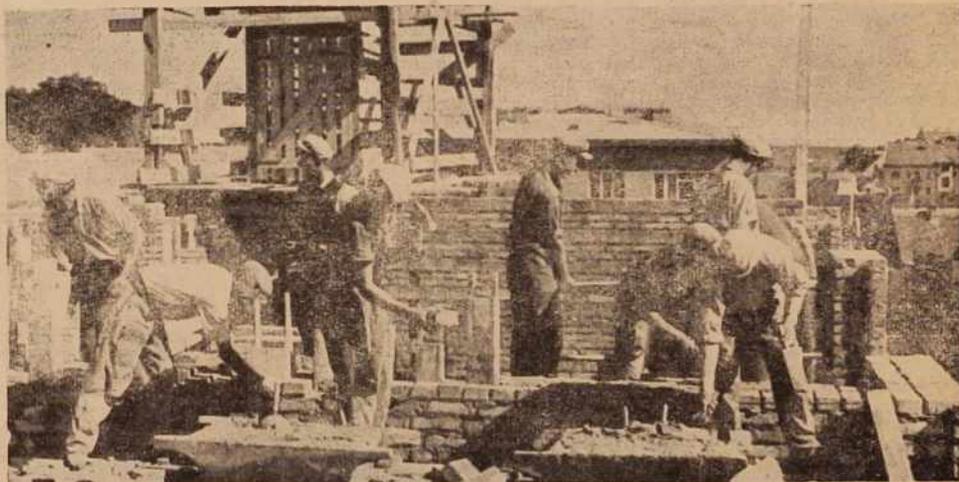
Nadalje je govoril tovariš Tito tudi o zunanji politiki in med drugim tudi o odnosu države vzhodne demokracije do nas. »Naša država je danes najbolj napadana država na svetu. Vi tudi sami veste, kako stoji stvar. Zal je prišlo zopet do tega, da so se določene ideološke razlike v mišljenjih prenesele na državno linijo, čeprav se govorijo, da se to ne želi prenesti na področje mednarodnih odnosov. Toda če kdo iz ideološkega stališča psuje in nas naziva izdajalce, plačance itd., potem to prehaja na področje državnih odnosov, ker mi vodimo državo.« Nadalje še tole: »Moram reči, da so se zlasti v zadnjem času zgodili čudni primeri. Dva naša sosedata, Albanija in Bolgarija, sta že prešla na področje iredentizma, to je, pojavila sta se z ozemeljskimi pretenzijami z ene strani na Makedonijo, z druge strani pa na Kosovo in Metohijo. Kakšne zveze ima to z ideološkimi razlikami?« Tovariš Tito je ob koncu poudaril, da mi želimo boljše odnose s socialističnimi državami, da pa ne dovolimo, da bi se vmešavali v naše zadeve in v to, kar upravljamo v naši državi.

O kmetijstvu je govoril tovariš Tito, da je med kmeti še precej nevarnih Tomažev in da bi mnogi radi, da bi bila država socialna ustanova za kmete, toda kmetje morajo sami misliti na svojo bodočnost in storiti vse, da se hektarska proizvodnja v kmetijstvu poveča, da bo postalo naše kmetijstvo sodobno in da bo na isti ravni kot industrija. V tem smislu je že tudi od države mnogo storjeno, treba se je le poslužiti primerne sodelovanja, ki jim nudimo velike obete.

»Čas je, da v dveh ali treh letih likvidiramo vsako potrebo po uvozu pšenice v našo državo iz tujine, kar se je izkazalo kot možno,« je vzkljnil tovarš Tito. Naši geografski in drugi pogoji so za kmetijstvo odlični in če jih izkoristimo, bomo rešili tudi nekatere težave, ki se v zvez, s pomočjo, ki smo jo prisiljeni še jemati iz tujine, pojavljajo tudi v političnem področju. »Imamo čudovito inteligentno in sposobno ljudstvo,« je poudaril Tito in ob tem izrazil prepričanje, da

bomo zaradi tega lahko kmalu ugotovili, da so rešeni tudi mnogi problemi zvišanja življenjskega standarda.

»Kaj pomaga sejati in saditi paradiznik in krompir ter razno drugo povrtnino, sadje in razno drugo hitro pokvarljivo blago,« je v nadaljevanju govora poudaril tovariš Tito, »če nimamo transportnih sredstev, da bi to prepeljali v mesta. Vzoredno s pospeševanjem kmetijstva je treba misliti tudi na izgradnjo skladiščnih prostorov, na izdelavo hladilnikov in na organizacijo trga.« In dalje: »Ljudski odbori morajo predvsem skrbeti za preskrbo meščanov, naših delovnih ljudi.« Nadalje je tovariš Tito grajal trgovino, ki ponekod brezdušno posluje z ozirom na potrošnike s tem, da kupuje malo, da lahko drago prodaja, zlasti jabolka in krompir, ki ga predvsem Slovenija ponuja po zelo nizkih cenah. Tovariš Tito je znova poudaril, da trgovina nima pravice ustvarjati velikih dobičkov, temveč le tolikšne, da

Posnetek z enega številnih gradbišč v Murski Soboti v dneh letošnjega občinskega praznika.

INTERVJU NAŠEGA SODELAVCA S TAJNIKOM OSS TOV. RUDIJEV RAPLOM

PREPREČITI

SLEHERNO NEUPRAVIČENO DVIGANJE CEN

URESNIČLJIV PREDLOG O ZBOLJŠANJU DRUŽBENE PREHRANE V M. SOBOTI

Ob važnih ukrepih Zveznega izvršnega sveta za stabilizacijo našega gospodarstva je obiskal naš sodelavec tajnika Okrajnega sindikalnega sveta tov. Rudija Rapla in mu zastavil nekaj vprašanj v zvezi s povišanjem prejemkov in zvišanjem življenjskega standarda.

VPRASANJE: Kakšno stališče bodo zavzeli sindikati glede povišanja prejemkov v gospodarskih organizacijah, itd.?

ODGOVOR: Odločili smo se za stališče, naj se vsem povišajo prejemki enako za 700 dinarjev mesečno, kar pomeni kritje zaradi nedavno objavljenih podražitev. Vendar naj gospodarske organizacije ne vrednotijo tega kot draginski dodatek, kot pravimo, temveč kot povečanje tarifne postavke. Za to povišanje je treba izdati tudi ustrezno odločbo. Ostali del povišanja, ki predstavlja približno 4%, naj bi razdelile procentualno glede na tarifne postavke. Tudi to povišanje zahteva ustrezno odločbo. Tu se postavlja vprašanje, kako urediti to povišanje pri podjetjih s pavšalnim obračunom. Sodimo, da lahko izravnaio občine to povišanje s tem, ker se že tako zviša proračunski prispevek oz. na ta način, da znižajo pavšal nekaterim obrtnim podjetjem, predvsem uslužnostnega značaja.

Seveda pa je dolžnost občinskih ljudskih odborov, da se njihovi tržni inšpektorati brž zavzamejo za to, da se ne bodo zvišale cene storitev, itd. Sodimo, da pomeni povišanje tarifnih postavk za 4% prispevek delovnim ljudem za zvišanje življenjske ravni in občine bodo morale poskrbeti, da bo tudi v resnici tako, s tem da povzamejo vse za udržitvev tržišča. Potrošniški sveti se bodo morali tesno povezati z občinskimi sindikalnimi sveti, da bodo lahko leti na signale potrošnikov posredovali na merodajnih mestih in preprečili sleherno neupravičeno povišanje cen.

VPRASANJE: Ali sodite, da bi lahko v Pomurju še kaj ukrenili za zvišanje življenjske ravni delovnih ljudi, oziroma povečali napore glede skrbi za človeka?

ODGOVOR: Glede skrbi za človeka smo zabeležili doslej največ uspeha v Murski Soboti, nismo pa storili dovolj za zboljšanje družbene prehrane. Naše sindikalno vodstvo je mnenja, da naj bi solska stanovanska skupnost čimprej uredila preprosto kuhinjo, za katero bi lahko dala tovarna mesnih izdelkov na razpolago

drovino, ki jo je moč okusno pripraviti. Vsako dopoldne bi lahko poslala posamezna podjetja svoje kurirje s primerno posodo po to toplo ma-

Rudi Rapl

lico, ki ne bi smela biti dražja kot 25 dinarjev. Morda bi kazalo uporabiti tu tudi preventivni sklad okrajnega zavoda za soc. zavarovanje, ki zna-

ša letos okrog pol milijona, izkoriščena pa je le petina. Nekaj bi lahko prispevala tudi občina, nekaj pa kolektivi. Primeri v kolektivih, kjer so takšno toplo malico že uvedli, kažejo, da so se zmanjšali bolniški izostanki in povečala storilnost dela. O uvedbi tople malice v Soboti že razpravljajo, sindikat pa je dal potrebno pobudo.

Sodimo tudi, da so usluge sešalcev za prah in pralnih strojev uslužnostnega servisa stanovanske skupnosti predrage za delavce. Če nima stanovanska skupnost dovolj sredstev, naj bi omogočila delavcem posluževanje teh uslug občina. Seveda pa bi kazalo, če bi stanovanska skupnost nabavila tudi loščilec za parket in sokovnike.

VPRASANJE: Ali bi nam lahko povedali kaj o pripravah za občne zbornice sindikalnih podružnic?

ODGOVOR: V pripravah za občne zbornice sindikalnih podružnic moramo poskrbeti, da bodo vsi sindikalni forumi dobili dober kader. Občni zbori v sindikalnih podružnicah bodo do 15. decembra, od 15. decembra do 15. januarja bodo občni zbori občinskih sindikalnih svetov, naposled pa občni zbor OSS. Od dobrih in temeljitih priprav je odvisno tudi uspešno delo sindikalnih forumov v prihodnjem letu.

bš

Viden vsestranski napredek

(Nadaljevanje s 1. strani)

zelo perečih nalog Nesmiselno bi bilo trditi, da je tu storjeno že vse, kar je potrebno za boljše življenje našega delovnega človeka, za zadovoljevanje njegovih vsakodnevnih potreb. Vedeti moramo, da je rešitev odvisna od materialnih možnosti, s katerimi razpolagamo in ki jih na škodo postavljenih proporcev ne moremo prebiti. Vendar nam postavljena pot daje perspektivo, v kateri bo možno ob razumevanju vseh faktorjev v komuni te probleme zadovoljivo rešiti v kratkem razdobju. Stojimo neposredno pred nalogo, da damo stanovanskim skupnostim tako obliko in vsebino, ki bo prav na teh najvažnejših področjih zadovoljevala vsakodnevne potrebe naše družine in delovnega človeka, da bo lahko skupno s komuno pomagala uresničiti, preko svojih servisov in drugih služb naša pričakovanja.

Mnogokrat smo nestrpni, ko nam ne uspe storiti vsega, kar bi hoteli in želeli. Cestokrat pri tem ne vemo dovolj oceniti in analizirati pogojev, v katerih se gibljemo. Pri vsem pa še radi pozabljamo na to, da ugotovimo, ali smo sami storili vse, kar bi lahko, da bi bile nekatere stvari boljše, kot so, temveč iščemo

vzroke in razloge neke drugje izven sebe, kjer jih praktično ni. Mislim, da je pošteno in prav, da ugotovimo, da je pa le dosežen viden napredek na vseh področjih našega življenja in ki je lahko samo rezultat današ-

Karel Lutar

nje družbene stvarnosti pri nas, stvarnosti, katere temelji so bili položeni z zmago socialistične revolucije in h kateri zmagi so prispevali tudi dogodki, v spomin katerih praznujemo svoj

občinski praznik. Prav na tradicijah borbe in dela onih tovarišev, ki so ustvarili pogoje za naše praznovanje, strnimo svoje sile v delu za uresničitev vseh ciljev, ki smo si jih postavili za izgraditev lepšega in pravičnejšega družbenega reda. To bo obenem tudi najlepša oddolžitve vsem žrtvam, v počastitev katerih praznujemo vsako leto svoj občinski praznik!

Narasla Mura

Močno deževje pred nekaj dnevi ni napolnilo samo struge Ledave. Kakor smo izvedeli na Murski regulaciji v Radgoni, je v noči od ponedeljka na torek močno narasla avstrijska rečica Sulm, ki se izliva pri Lipnici v Muro. V torek zjutraj, po 7 urah, je narasla tudi Mura pri nas. V Radgoni so zabeležili že v jutranjih urah vodostaj 300 centimetrov, medtem ko je znašal najvišji vodostaj pri zadnjih poplavah 338 cm.

Kot pred nekaj tedni je tudi tokrat prestopila Mura bregove pri Veržetju, vendar ni povzročila nobene škode.

RAZSTAVA VKUHANEGA SADJA IN SADNIH SOKOV

V nedeljo bo v Križevcih pri Ljutomeru razstava vkuhanega sadja in sadnih sokov. Organizirale jo bodo žene-zadružnice. To bo prva razstava te vrste v Pomurju. Na njej si bodo ljudje lahko ogledali, kako so naše žene napredovale na tem področju gospodinjstva. Pripravile so tudi vrsto različnih sadnih sokov. Letos so si namreč nabavile več sokovnikov in ga imajo sedaj že skoraj v vsaki vasi. Žene-zadružnice so se izkazale tudi pri vkuhanju sadja za mlečno šolsko kuhinjo. Za šolsko mladino so vkuhale preko 100 l razne marmelade.

KDOR SEJE — TA ŽANJE!

KMETJE ZADRUŽNIKI, VAŠI PRIHRANKI SO VARNO NALOŽENI IN VSAK ČAS DOSEGLJIVI

PRI

ZADRUŽNI HRANILNICI IN POSOJILNICI
MURSKA SOBOTA

ALI NAJBLIŽJI ZADRUGI!

NE HRANITE DENARJA DOMA, VLOGE OBRESTUJEMO

Načrti, ki naj bi zagotovili največjo jugoslovansko KONFEKCIJSKO TOVARNO V POMURJU

Razgovor

Zadruga se uveljavljajo

Leta 1945 je po spojitvi obeh tekstilnih tovarnov v Murski Soboti bilo zaposlenih 240 delavk. Takrat sta bili tovarni še samo-

Tudi konfekcija je lahko lepa

stojni, toda že naslednjega leta je bila izvršena njuna združitve. V času planskega gospodarstva se je tovarna perila Mura borila predvsem s težavami, ki so nastale zaradi pomanjkanja surovin. S sprostitvijo gospodarstva so nastale težave: dotadnja kakovost ni ustrezala zahtevam tržišča, podjetje ni bilo znano v državnem merilu. V postopnem razvoju so te težave preostali in obseg svojega poslovanja se povečali, tako da je sedanja proizvodnja do neke mere izražena tudi v povečanem številu zaposlenih, ki jih je trenutno 580. Tovarna Mura zdaj že zalaga s svojimi proizvodi vso Jugoslavijo.

Odločilno vlogo v razvoju podjetja je pomenila preselitev obrata iz Kočljeve ulice v sedanje poslopje tovarne, kjer je bila izvršena tudi nadzidava, ki je omogočila vselitev delavcev iz prejšnjega obrata. Lani je bila tudi že izvedena ureditev strojnega parka. Takrat je bil dobavljen nov strojni park: specialni šivalni in likalni stroji. Letos je tovarna začela že tudi z izvozom v Zahodno Nemčijo in sicer v vrednosti 200 milijonov dinarjev. Z letosnjim letom je tovarna dosegla 100% izkoriščanje kapacitete in je potrebno le še to, da se nova delovna sila povsem priučiti in da maksimalno zmogljivost. Ob tem pa je potrebno pripomniti še to, da je bilo lani zaposlenih 120 novih delavk.

„KROJ“ ugodna perspektiva

Soboško obrtno podjetje Kroj je letos močno povečalo svoje obratne prostore. Se ne dolgo tega so se stiskali v majhnih delavnicah, kar je oviralo delo. Za novogradnjo so dali nekaj čez 15 milijonov dinarjev. Med drugim so ustanovili tudi dve obrtni delavnici, in sicer pri Vidmu ob Ščavnici in v Petrovcih. Podobnih delavnic nameravajo ustanoviti še več. Se od vsega začetka izdelujejo pri Kroju predvsem težke konfekcije.

Tako se to podjetje iz leta v leto razvija in že prerašča okvir majhne obrtne delavnice. Pri Kroju se že nekaj časa ukvarjajo z mislijo, da bi sčasoma prešli na industrijsko proizvodnjo. Za to bo dovolj predvsem kvalificiranih delavcev.

Glede na to sodijo pri Kroju, da bo potrebno najprej izpopolniti strojni park. Za stroje in še za ostali nujno potrebni inventar bodo porabili okrog 5 milijonov dinarjev.

TUDI BLISK BI LAHKO SODELOVAL S PANONIJO

V obrtnem podjetju »Blisk« opravljajo predvsem usluge. Popravljajo vse gospodinjске stroje, previjajo elektromotorje itd. Ker so v zelo tesnih prostorih, so pred kratkim kupili starejšo stavbo na Lendavski cesti, kjer bodo sedaj uredili svojo delavnico. Ko bodo uredili novo delavnico, predvidevajo, da bi lahko šli v koprodukcijo s Panonijo. Izdelovali pa bi električne gospodinjске aparate. Razen tega pa že sedaj opravljajo servisno službo za tovarno »Tobi«.

Tovarna perila »Mura« v Murski Soboti predvideva 100% povečanje kapacitete tovarne, to pomeni povečanje zaposlenih za 580 delavcev — Novih 890 ljudi lahko zaposli težka konfekcija, ki naj bi bila sestavni del sedanje lahke konfekcije — Združitev moške in ženske konfekcije s težko konfekcijo tvori največjo konfekcijsko industrijo v Jugoslaviji — Potrebno je razumevanje vseh, predsem republiških forumov — Elaborati za težko konfekcijo so že izdelani in predloženi v obravnavo merodajnim forumom — Uvedba ženske konfekcije še ni definitivna — Samo težka konfekcija bo zaposlila 890 delavcev in dala vrednost proizvodnje 1 milijardo 679 milijonov dinarjev.

Tako je podjetje rešilo problem izdelave moškega perila in prostorov. Z odkupom zgradbe in parcele okrajne zadruga zveze pa je dana možnost za nadaljnji razvoj. Na omenjeni parceli bo tovarna začela že v prihodnjem letu graditi skladišče surovin, a v sedanjo zgradbo OZZ bo preselila svoje poslovne prostore. V sedanjih prostorih uprave bodo začeli urejati prostor za delavnico, kjer bo zaposlenih toliko delavk, da se bo dosedanja zmogljivost lahko povečala še za enkrat. Razprava o tem, ali naj bi uvedli žensko konfekcijo ali pa pletilstvo, pa še ni končana. Znano je, da obstojijo pletilni stroji in jih je potrebno le prenesti v Mursko Sobotino in izko-

ristiti, menijo v tovarni. Toda načrti so izvedljivi le tedaj, če bo podjetje dobilo ustrezni investicijski kredit v republiškem ali zveznem merilu, kajti občinski in okrajni skladi so za te potrebe preneznatni! Načrte in idejne skice pa je že začel izdelovati okrajni projektivni biro.

Med tem pa je elaborat težke konfekcije že predložen pristojnim forumom in pričakujejo, da bo kmalu rešen. Gradnja težke konfekcije bi bila za Pomurje izredno pomembna, kajti s tem bi bilo lahko zaposlenih še 890 delavcev. Gradnja bi sicer stala 291 milijonov dinarjev, vendar bi bila vrednost letne proizvodnje 1 milijarda 679 milijonov dinarjev, kar bi

se poznalo tudi v narodnem dohodku, ki bi se povečal za 361 milijonov 919 tisoč dinarjev.

Če torej govorimo o povečanju sedanje tovarne perila v Murski Soboti z žensko konfekcijo, ki bi povečala zaposlenost za 100% ali za 580 delavk in pristejemo k temu še 890 zaposlenih v težki konfekciji, dobimo število zaposlenih v tem podjetju v številki 2050. To pomeni, da bi v tej tovarni dobilo zaposlitev novih 1470 delavcev in delavk, kar bi bilo za sezonsko Pomurje pomembno. Ob tem naj omenimo, da je doslej najmočnejše podjetje v proizvodnji srajc tovarna perila Mura v Murski Soboti in bi ta tovarna v Pomurju po izvedbi navedenih načrtov postala najmočnejša konfekcijska tovarna v Jugoslaviji, s pripombo, da doslej obstajajo še tri podobne konfekcijske tovarne.

Da pa bi tovarna na nek način pomagala tudi svojim delavcem, se je odločila tudi za prispevek družbenemu standardu in sicer z gradnjo stanovanj v 20-stanovanjskem bloku. Za gradnjo tega stanovanjskega bloka je tovarna že zagotovila sredstva. Tovarna perila Mura pa namerava kupiti ali najeti tudi počitniški dom in sicer tako, da bi ta dom prevzela skupno z nekim drugim podjetjem iz Murske Sobotine zato, ker je majhen počitniški dom nerentabilen, a velik pa ne bi bil zadostno izkoriščen.

SOBOTA — mesto ŠOLARJEV

MESTO SE SIRI IN ŠTEVILO PREBIVALSTVA NENEHNO NARASČA, ZATO JE TOLIKO BOLJ UTEMELJENA IN HVALEVREDNA SKRB OBČINSKEGA LJUDSKEGA ODBORA ZA PROBLEME SOLSTVA

Navzlic vrsti objektivnih in subjektivnih težav se šolstvo v soboški občini uspešno razvija. Res je tudi, da se danes že kažejo lepi sadovi sodelovanja organov družbenega upravljanja in pomoči vodstva občine. Tu je treba omeniti predvsem sistematično skrb ObLO tako za opremo šol, skrb za šolske in učiteljske knjižnice, za nabavo novega in dopolnitev obstoječega inventarja itd.

Tudi čas in razvoj sta prispevala svoje. Mesto se iz leta v leto širi, število prebivalstva

nenehno narašča in pristojni organi že resno razmišljajo o tretji izmeni, hkrati pa bo treba povečati število učilnic, saj je v Soboti že očitna potreba po 3 osnovnih šolah in 5 otroških vrtcih. Ponovna ustanovitev učiteljskega nalaga Sobočanom zopet nove skrbi. Prepričani smo, ker tako nedvomno kažejo dosedanje izkušnje, da bo dobra volja in razumevanje vseh odgovornih činiteljev ter vsega prebivalstva strlo še marsikateri trd oreh.

Sodelovanje premaguje ovire

Zgledu načrtne skrbi občinskega ljudskega odbora Sobotina bo moralo slediti tudi prebivalstvo. Z adaptacijami v Brezovcih, Bodoncih in dograditvijo prvega paviljona v Bakovcih je letos v lastnih zgradbah pridobilih 6 učilnic, z adaptacijami lani na Tišini in letos v Puconcih pa 4 učilnice v zadržanih domovih. Novo šolsko leto narekuje obnovitev poslopja osnovne šole Sobotina II, kjer bi z nadzidavo pridobili 6 učilnic. Perspektivni plan občinskega sveta za šolstvo predvideva v občini 113 oddelkov ter 135 učnih moči. Trenutno je v 104 oddelkih 94 učnih moči, tako da jih manjka 28 ali 22%.

Navzlic velikim težavam je

Bakovčani na prvem mestu

Glede dviga šolskega stanovanjskega fonda ter oskrbe stanovanj za prosvetne delavce je prebivalstvo že sledilo zgledu ObLO. V Bakovcih, Puconcih, Bodoncih, Brezovcih in Moščančih je s prostovoljnimi delom pripomoglo, da je plan v glavnem izpolnjen. Nekoliko počas-

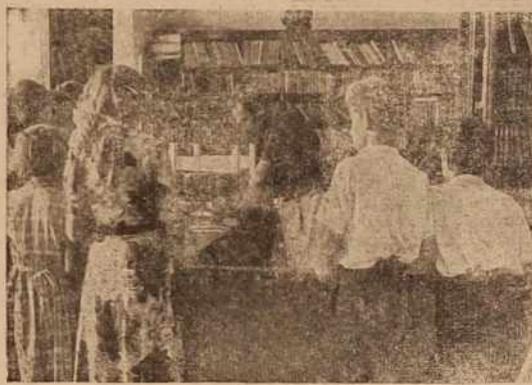
prostovoljnih del pri gradnji šole. Otvoritev šole v Bakovcih je važen mejnik v reševanju tovrstnih problemov in najlepši način proslave občinskega praznika.

Prav gotovo moramo omeniti razumevanje delovnih kolekti-

a tudi prizadevanje DPM Sobotina in delovnega kolektiva opekarne Puconci. Kmetijske zadruge pa bodo morale posvetiti več skrbi kmetijskemu izobraževalnemu šolstvu in KGS. V tem pogledu je treba pohvaliti Mačkovec.

Pestra izvenšolska dejavnost mladine

Dejavnost družbenega upravljanja se razveseljuje odraža tudi v vrstah naše mladine. Na šolah je 25 pionirskih odredov z 2608 člani (95,5%), medtem ko je pri TVD »Partizan« aktivnih 322 ali 11% pionirjev. Ta odstotek bo treba kljub po-

Solarji — redni bralci naprednega mladinskega tiska

manjkanju vodilcev in na vsak način dvigniti. Razveseljuje razmah beleži tudi glasbena vzgoja, dejavnost raznih krožkov, PRK itd.

Ob občinskem prazniku želijo odgovorni činitelji sedaj, ko se je na Tišini število učnega

osebja povečalo, da bi čimprej prišlo do obojestranskega stika učiteljstva in prebivalstva. Poleg lokalnih činiteljev bo moralo celotno prebivalstvo skrbeti, da dobi učiteljstvo stanovanja in prehrano. V tem pogledu kaže pohvaliti Krožance in Bakovčane.

Odgovorni činitelji tudi sodijo, da bi bilo potrebno še več sodelovanja med občinskim in okrajnim ljudskim odborom pri reševanju perečih problemov šolstva navzlic vsej potrebni skrbi ObLO za kadre in materialne potrebe šolstva. V Soboti je danes nad 2000 šolarjev in dijakov in tudi strokovno šolstvo beleži velik razmah ob pomoči sklada za kadre. Navzlic štipendiranju je še vedno pereče vprašanje telesnovzgojnega pouka, saj bi po-

Alojz Benko

poseganje v kmetijsko proizvodnjo in brez vsake možnosti za nagrajevanje potrebnega strokovnjaka, niso povedali na svojem zboru nič bistvenega proti taki združitvi, ko so o tem živahno razpravljali in sva jim s predsednikom OZZ natančneje pojasnila gospodarske koristi občine kot celote na področju kmetijstva. Primer kaže, da so nekateri odborniki čisto celo za razpoloženjem večine prebivalstva.

○ Kmetijske zadruge v občini imajo sedaj 11 traktorjev, KZ v Gederovcih pa si bo v kratkem še nabavila traktor »Ferguson« s potrebnimi priključki. Najbolje sta založeni s kmetijsko mehanizacijo soboška in puconska zadruga. Ugotovljamo pa, da imajo traktorji, vsaj pri nekaterih zadrugah, še vedno premalo priključkov, tako da je v precejšnji meri zmanjšano njihovo področje operativnega poseganja v kmetijsko proizvodnjo. Ne bi mogel reči, da je krivda samo pri zadrugah; teh priključkov večkrat tudi ni bilo moč dobiti.

V perspektivi bo treba težiti za združitvijo kmetijskih zadrug Črnelavci in Gederovci z ustreznim upravnim središčem. O taki »operaciji« smo že doslej (Nadaljevanje na 12. strani)

PRVI POSKUSI SODELOVANJA

V nekaterih soboških podjetjih so že večkrat poskušali navezati proizvodne stike z sorodnimi podjetji. Pokazali so se sicer uspehi, vendar to sodelovanje ni zaživelo tako kot bi bilo pričakovati.

V soboškem podjetju Rafimus so že precej časa izdelovali radioaparate. To so opustili, ker je na tržišču prevelika konkurenca večjih podjetij. Prav tako so pripravili prototip UKV sprejemnika, pa tudi tukaj ni bilo zadovoljivih zgledov, ker je bil material predrag.

Pred kratkim pa so se odločili, da bodo preurejali navadne radijske aparate tako, da bo moč sprejemati tudi UKV. Ra-

čunajo, da se bo to obneslo.

Pri prvem poskusu, da bi začeli delati UKV sprejemnike, so se poskušali povezati s Telekomunikacijami v Ljubljani, vendar Telekomunikacije niso hotele sprejeti predloga Rafimusa, ker bi se zaradi velike oddaljenosti močno povečali stroški izdelave.

Dokaj uspešno pa je bilo sodelovanje s soboško Panonijo. Za to so izdelovali predvsem

razne armature za sadne škroplilnice, ročaje za salonske zaboje, prav tako pa so opravljali nekatera manjša dela pri izdelavi železničarskih svetiljk itd. Brez dvoma bi se dalo tako sodelovanje še razširiti, seveda le pri serijski izdelavi posameznih predmetov.

Večina manjših soboških obrtnih delavnic bi se lahko razvila v proizvodnem sodelovanju z industrijo kovinske galanterije Panonija. Ker pa ima prav Panonija največ težav tako glede delovnih prostorov kot strojne opreme, bo potrebno urediti predvsem ta ključni obrat.

Pogled iz veže soboške gimnazije

neje teče vsa reč v Gederovcih. Vsekakor so Bakovčani na prvem mestu glede organizacije ter discipline pri opravljanju

vov tovarne mlečnega prahu, tovarne perila »Mura« in »Pomurski tiske«, ki so prevzeli patronate nad pionirskimi odred,

**V puconski opekarni:
MODERNIZACIJA
OBRATA**

Med večja podjetja soboške občine sodi tudi opekarna Puconci. Tu je zaposlenih v sezoni okrog 100 delavcev in delavk. Obrat je sicer star, vendar ga postopoma modernizirajo. Tako predvidevajo, da bodo do leta 1961 napravili potrebne police za sušilnice, povečali zornico za glino in nabavili vakuum stiskalnice. Med največja dela, ki jih bodo opravili do l. 1961, pa sodi gradnja sušilnice. Kakor predvidevajo, bodo znašali

V Puconski opekarni

stroški pri gradnji te sušilnice okrog 16 milijonov dinarjev. Celotni perspektivni načrt podjetja predvideva za približno 20 milijonov dinarjev investicij. Od tega bodo prispevali iz lastnih skladov okrog 10 milijonov dinarjev.

Letošnjo proizvodnjo, ki znaša po proizvodnem planu podjetja 4 milijone 120 tisoč kosov opeke, so nekoliko ovirala montažna dela v krožni peči. Ta je pričela obratovati šele meseca junija.

Celotni stroški montažnih del v krožni peči so znašali 8 milijonov dinarjev. Podjetje je pri tem prispevalo lastnih sredstev 4 milijone dinarjev.

Nadaljnja modernizacija puconske opekarnice je vsekakor opravičljiva, saj je povpraševanje po izdelkih opekarske industrije vedno večje. Seveda si bo morala opekarna zagotoviti tudi dovolj sredstev iz splošnega investicijskega sklada.

**341 MILIJONOV DIN POTREBUJE
TOVARNA MESNIH IZDELKOV**

REKONSTRUKCIJA TOVARNE MESNIH IZDELKOV — UREDITEV HIGIENSKIH RAZMER V TOVARNI IN OKOLICI — PREDVIDENA PROIZVODNA ZMOGLJIVOST REKONSTRUIRANE TOVARNE JE 4600 TON LETNO — VELIKE MOŽNOSTI ZA IZVOZ MESNIH KONZERV IN PREDELANIH BEKONOV ZLASTI V ANGLIJO.

O rekonstrukciji tovarne mesnih izdelkov v Murski Soboti smo slišali že večkrat. O tem vprašanju so razpravljali že na številnih mestih, tudi v občinskem ljudskem odboru in okrajnem ljudskem odboru, te dni pa bodo razpravljali o tem v investicijski banki v Ljubljani. Gre namreč za to, ali bo odobren investicijski kredit v znesku 341 milijonov din za rekonstrukcijo ali ne.

Investicijski kredit za rekonstrukcijo pa je tovarni nujno potreben. Tovarna je nastajala namreč desetletja odvisno od tega, kako je pri bivšem lastniku Benku naraščal kapital. Prav zaradi tega ta tovarna ni sistematično zgrajena in ne ustreza ne sanitarnim zahtevam ne tehničnim. Proizvodnja je s tem zavirana, zlasti zato, ker manjkajo tudi primerni sodobni stroji.

V tovarni nameravajo zgraditi hladilnico in del klavnice. Z rekonstrukcijami bo rešeno vprašanje ureditve primerne oddelka za proizvodnjo različnih vrst konzerv, ki so zelo iskane na tujem trgu. Za izvoz predelujejo v tovarni mesnih izdelkov že tudi bekone, ki so iz te tovarne že znani na Angleskem kot kakovostno predelano blago.

Z rekonstrukcijami bo povečana zmogljivost tovarne za 105 odstotke, s čimer bo zagotovlje-

na zaposlitev še 72 delavcem. Bruto dohodek bo potem znašal 1 milijardo 621 milijonov dinarjev. To pomeni znaten porast narodnega dohodka. Ni torej čudno, da sta dala občina in tudi okraj vsa priporočila in potrebne garancije, zlasti zato, ker je tudi surovinska osnova primerna. Ni namreč bojzani, da ne bi bilo dovolj klavne živine, čeprav bodo po rekonstrukciji lahko letno klali 7000 goved, 15.000 telet in 35.000 svinj.

Rekonstrukcija tovarne mesnih izdelkov v Murski Soboti bo imela za posledico tudi ureditev kanalizacije in s tem odstranitve težav, ki nastajajo urejenega odtoka in higienskih zahtev mesta in zlasti bližnje okolice tovarne. Sodobno urejena tovarna, ki bo zadostila zahtevam časa za prihodnjih dvajset let, bo morala biti urejena vsekakor tudi s teh vid-

kov. To pa je za mesto zelo pomembno in koristno.

Tudi za stanovanja bodo poskrbeli. Odločili so se namreč za adaptacijo sedanjega stanovanjskega poslopja pri tovarni, in sicer z lastnimi sredstvi in delno s posojilom stanovanjskega sklada.

Tovarna mesnih izdelkov v Murski Soboti obeta torej, da bo postala ena izmed pomembnih tovarnih živilske industrije ne samo za domači, temveč tudi zamejski trg. Konzerv, ki so zlasti na tujem trgu zelo iskane, bodo proizvajali letno 600 ton. Skupna proizvodnja je doslej 210 ton letno, po rekonstrukcijah pa se bo približala 4600 tonam letno, kar vsekakor ne bo neznamen uspeh. Z vsem tem pa bo tovarna koristila tudi živilorej, saj bo spodbujala živinorej s tem, da jim bo zagotovila odkup živine, ki jo pripravijo za zakol.

Stanovanjski blok na Lendavski cesti

SGP »SOGRAD« — SGP »SOGRAD« — SGP »SOGRAD« — SGP »SOGRAD« — SGP »SOGRAD« — SGP »SOGRAD« —

**Letni plan: 151 milijonov din -
Realizacija 250 milijonov din!**

GRADBENO PODJETJE SOGRAD V MURSKI SOBOTO PREDVIDEVA IZPOLNITEV PROIZVODNEGA PLANA ZA LETOSNJE LETO V ZNESKU 250 MILIJONOV DIN — V TREH TROMESEČNIH LETOSNJEGA LETA SO V TEM PODJETJU PRESEGLI LETOSNJI PLAN REALIZACIJE PROIZVODNJE ZA 34 MILIJONOV DIN — SKUPNI PRESEZEK LETOSNJEGA PLANA PROIZVODNJE BO ZNASAL 100 MILIJONOV DIN — PLAN ZA LETOSNJE LETO JE PROIZVODNJA V ZNESKU 151 MILIJONOV DIN, KOLIKOR JE ZNASALA REALIZACIJA PROIZVODNJE V LANSKEM LETU — PODJETJE SE MOČNO MEHANIZIRA IN GRADI S POSPEŠENO HITROSTJO — USTANOVILI BODO TUDI NEKAJ OBRTNIH OBRATOV, KI BODO ZAGOTOVILI HITRO ZAKLJUČITEV VSEH, NE SAMO GRADBENIH DEL!

Gradbeno podjetje Sograd v Murski Soboti je začelo z gradnjami v vrednosti 40 milijonov din pri Lenartu, kjer gradi dva stanovanjska bloka, in z gradnjo upravnega poslopja okrajnega zavoda za socialno zavarovanje v vrednosti gradbenih del 145 milijonov din. Toda to podjetje srečamo tudi v številnih gradnjah v Murski Soboti. Tako ga srečamo pri gradnji treh stanovanjskih blokov s po 12 stanovanj, enega stanovanjskega bloka zavoda za socialno zavarovanje s šestimi stanovanji, šole za vajence v trgovini, dijaškega doma, upravnega poslopja združenih investitorjev ko-

munalne banke, združne hranilnice in okrajne združne zveze, objekta Petrol — servisa in skladišča v Murski Soboti in osnovne šole v Bakovcih, ki bo izročena svojemu namenu že oktobra.

Pri teh gradnjah je ugotovljeno, da tečejo mnogo hitreje, kot so še pred dvema leti, saj je dvanajststanovanjski blok bil zgrajen v dobrih treh mesecih in bakovska šola v petih mesecih. Gotovo gre to delo na račun povečanja zaposlenih, ki jih je bilo lani le okrog 200, med tem ko je letos zaposlenih v tem podjetju že kar 380 delavcev. Toda znaten del gre tudi na račun mehanizacije, ki se je letos zlasti naglo uveljavljala in prispevala k povečanju storilnosti. Tako so letos nabavili 1000 jeklenih podpornikov, 10 samokolnic z gumijastimi kolesi, 3 japonsarje z gumijastimi kolesi, 1 električni vibrator za beton, 3 plato dvigala za navpične prenose, 1 prevozno krožno žago, naročenih pa je še 1000 kvadratnih metrov fasadnih jeklenih odrov.

Podjetje ima planirano za prihodnje leto 15 milijonov investicijskih kreditov. S tem mislijo nabaviti prevozna sredstva: kiper avtomobile, betonske mešalce za malto.

Podjetje zaposluje tudi 19 vajencev zidarske in tesarske stroke, štipendira dva študenta na srednji gradbeni šoli v Ljubljani, zaposluje enega inženirja, 1 višjega gradbenega tehnika in pet gradbenih tehnikov.

Ti podatki o strokovnem kadru v podjetju povedo, da ga je dovolj in da podjetje dovolj skrbi zanj. Prav zato, da ga lahko zaposli tudi v zimskem času, ko gradbena sezona mine, pa je ustanovilo podjetje Sograd projektivni biro, ki se ukvarja predvsem z manjšimi načrtovanjem.

V letošnjih gradnjah je podjetje Sograd opazilo mnoge značilnosti svojega naglega, lahko bi rekli enoletnega, razvoja. Predvsem je ugotoviti dejstvo, da so mnoge gradnje končali pred rokom in tako mnogo prištedili v času, ki so ga koristno uporabili v gradnjah na drugih

mestih, kar je povzročilo znatno plana. Toda naglo povečanje števila zaposlenih je imelo tudi negativne posledice. Novi delavci se namreč niso mogli naglo priučiti metodam dela že delno mehaniziranega gradbeništvu in so zato povzročili nihanje v storilnosti. Toda to je nujen pojav, ki se bo končal z znatnim zvišanjem storilnosti, ko se bo delovna sila ustalila. Drug primer je pojav, da po končanem zidarskih delih gradnja ni končana še dalj časa za tegadelj, ker obrtna dela niso bila planirana za čas, ko so gradnjo končali pred rokom. Da se temu v bodoče izognejo, so sklenili, da bodo pri podjetju ustanovili potrebne obrtne delavnice, tako plesarske, instalaterske in druge, ki jih pri nas primanjkuje, kolikor pa je zasebnikov, pa so njihova dela nekakovostna. Tako se bodo izognili zastojem.

Med drugimi vprašanji, o katerih je zadnje čase razpravljala delavska svet, so tudi stanovanja za delavce podjetja. Podjetje se je odločilo za gradnjo stanovanj, za katera je oskrbele nekaj lastnih sredstev, nekaj pa jih je zaprosilo ob občinskega stanovanjskega sklada.

Tak razvoj gradbenega podjetja Sograd nedvomno še mnogo beta v naši gradbeni industriji.

Trubarjev drevored v Soboti

Proizvodnja kremenčevega peska v Puconcih

PRVI IZDELKI IZ CEMENTA

Sirom po Sloveniji se s svojimi izdelki iz leta v leto bolj uveljavlja med drugimi podjetji tudi Proizvodnja kremenčevega peska v Puconcih. Temu primerno se vsako leto poveča v podjetju proizvodnja.

Leta 1952, ko se je podjetje osamosvojilo, je znašala letna proizvodnja pri 90 zaposlenih 21 tisoč ton materiala. Letos je zaposlenih v podjetju le 66 delavcev, proizvodnja pa se je povečala na 22 do 23 tisoč ton. Da so lahko povečali proizvodnjo, kljub zmanjšanemu številu za-

poslenih, je pripisati mehanizaciji obrata in nekoliko večji storilnosti. Med drugim so ta leta kupili tudi traktor in dve 5-tonski prikolici, tako da je dnevni odvoz kremenčevega peska na železniško postajo neoviran. Kupili so še drobilce, ki ga bodo uporabljali predvsem za izdelke iz cementa. Te izdelke so šele pričeli proizvajati. Tako nameravajo izdelovati betonske cevi različnih velikosti, teraco, stopnišča, okenske police, manjše bazene za pripravljane škropiva v vinogradih,

v kmetijsko zadrugo. To dokazuje med drugim uspešno delovanje hranilnice in posojilnice, klešče za električne drogove, cestne robnike in še nekatere druge izdelke, za katere je veliko povpraševanje tako doma kot po vsej Sloveniji. Novosti, ki so si jo omislili v Puconcih, so tudi betonski stebri za žično napeljavo v vinogradih. Tudi to bo najbrž izdelek, ki ga ne bo težko prodati, saj je znano, da les, ki ga porabijo vinogradniška posestva kot kolje, močno podražuje proizvodnjo.

Ker je kakovost puconskega kremenčevega peska izredno dobra, si ta kaj lahko utira pot na tržišče. Med največjimi odjemalci sta Tovarna dušika Ruše in Zelezarna Jesenice, kjer uporabljajo kremenčev pesek kot šamotne obloge pri pečeh. Razen tega priporočajo posamezni konstruktorji puconski pesek za čistilce.

Ugodni pogoji tako glede materiala kot prodaje kažejo na to, da bo potrebno pridobivanje kremenčevega peska v Puconcih še povečati, za kar bodo potrebne manjše investicije, predvsem pa popolno izkoriščanje obstoječih kapacitet.

Puconska zadruga za mehanizacijo

V kmetijski zadrugi Puconci že nekaj časa skrbijo predvsem za mehanizacijo. Okrog 400 združnikov se lahko poslužuje treh traktorjev, med temi je traktor znamke »Ferguson« z dvanajstimi priključki, drobilce za zrnje, mlatilnica, ki ima pribor za mlačenje detelje, vprežna motorna škropilnica, 7 sejalnikov in še več drugih večjih in manjših strojev. Vsi ti stroji pa delajo zadrugi precej preglavic, saj nimajo primerne prostora, kamor bi te stroje lahko postavili, predvsem čez zimo. Sedaj v sezoni imajo vsaj sejalnike porazdeljene po posameznih vaseh svojega okoliša. Kaže, da bo najbolj primerno postaviti montažno lopo, ki jo bodo lahko ob potrebi preselili, saj nimajo za garaže niti primerne prostora.

Na območju puconske kmetijske zadruge je med drugim močno razvito sadjarstvo, vendar ljudje premalo skrbijo za škropljenje sadnega drevja. Kljub temu, da je letos izredno ugodna sadna letina, bi bilo težko dobiti v kateri koli vasi prvostopenjsko sadje.

V sklopu kmetijske zadruge deluje že več kot leto dni samostojen obrat »Gradnje, ki

zaposluje v sezoni od 40 do 50 tesarjev in zidarjev. Kot malokateri, je uspelo zadrugi v Puconcih organizirati odkup. Skoraj ni dneva sedaj v jesenskih mesecih, da ne bi odkupili poleg drugega tudi do 150 kg svežih gob.

Seveda imajo tudi v puconski zadrugi še marsikatero težavo, predvsem glede umetnih gnojil, ki so primanjkovala v času setve. Vendar je mogoče trditi, da imajo ljudje zaupanje

Po žetvi — mlačev

**Rast Komunalne
(Ob drugi obletnici**

Prvi zarodek v razvoju lokalne kreditne ustanove v Pomurju je nastal v Murski Soboti, ko je ljudski odbor mestne občine ustanovil Mestno hranilnico, ki je začela poslovati v aprilu 1953 v zelo skromnem obsegu. Njena naloga je bila zbirati sredstva prebivalstva na hranilne vloge in dajati potrošniška posojila. Odpirala je tudi tekoče račune raznim družbenim organizacijam in privatnikom.

Nadaljnji razvoj gospodarstva v občini pa je narekoval ljudskemu odboru, da se lokalni denarni zavod prilagodi novim potrebam občine in gospodarstva na njenem področju, zato je v mesecu avgustu 1954 preimenoval dotodanjo Mestno hranilnico v Občinsko komunalno banko. Narodna banka je odstopila Občinski komunalni banki v Murski Soboti obrtniška in gostinska podjetja, občinski ljudski odbor pa je sporazumno z Narodno banko prenesel na Občinsko komunalno banko vse svoje sklade. S prejetjem Občinske komunalne banke v direktni plačilni promet, kar se je zgodilo v mesecu maju 1955, je Občinska komunalna banka v Murski Soboti res začela poslovati po enotnih načelih bančnega poslovanja in tedaj je prevzela od Narodne banke tudi vodenje in izvrševanje okrajnega proračuna, kakor tudi proračunov šestih ljudskih odborov. Narodna banka je prenesla tedaj tudi vsa podjetja lokalnega značaja na Občinsko komunalno banko.

Politično-teritorialnim spremembam, s snovanjem velikih okrajev in velikih občin je bilo nujno prilagoditi tudi bančno mrežo. Z odpravo okrajev Ljutomer, Gornja Radgona in Lendava se je skrčila tudi mreža podružnic Narodne banke. To je bilo nujno nadomestiti z novimi bankami. Zato sta se Okrajni ljudski odbor in Občinski ljudski odbor v Murski Soboti sporazumela, da prepusti občina Murska Sobotna banko v pristojnost Okrajnega ljudskega odbora v Murski Soboti. S prenosom pristojnosti od občinskega na okrajni ljudski odbor je postala Komunalna banka v Murski Soboti okrajna banka, bivše podružnice Narodne banke v Ljutomeru, Lendavi in Gornji Radgoni pa so dne 21. maja postale njene podružnice.

Prvo leto poslovanja Okrajne komunalne banke v Murski Soboti je bilo leto premagovanja najrazličnejših težav. Notranje organizacijske težave smo v glavnem premostili že do konca leta 1956, neresen je ostal le še problem poslovnih prostorov. Upravni odbor je že v začetku leta 1957 sklenil, da mora komunalna banka v Murski

Soboti zgraditi sebi primerne poslovne prostore, da bi lahko zagotovila redno in pravilno poslovanje in zavarovala kolektivni pri svojem delu po predpisih higiensko-tehnične zaščite. Zidava poslovnih prostorov je v teku in bo predvidoma do konca leta 1959 dogotovljena.

V dveh letih poslovanja komunalne banke se je obseg poslovanja močno razširil, utrdila se je tudi notranja organizacija, skratka, postala je močna kreditna ustanova v Pomurju.

Trenutno zaposluje 108 uslužbencev v štirih poslovnih enotah. Posluje na načelu doslednega spoštovanja predpisov in ukrepov, ki zagotavljajo izvajanje enotnih smernic denarne in kreditne politike. Najtežnje sodeluje z ljudskimi odbori, gospodarskimi organizacijami, Narodno banko, zbornicami in ostalimi forumi.

Da pa je bila Komunalna banka kos nalogam, ki jih je z ustanovitvijo okrajne banke prevzela, je velika zasluga upravnega odbora. Aktivnost tega, kot organa družbenega upravljanja se močno čuti na vseh področjih delovanja banke, bodisi pri reševanju kratkoročne ali dolgoročne kreditne problematike, bodisi pri skrbi za večjo storilnost dela, izboljšanje delovnih pogojev, predvsem pa za strokovno vzgojo kadrov. To dokazuje dejstvo, da je samo v letu 1957 napravilo 15 uslužbencev strokovne izpite, kar pome-

Gradnja in sodelovanje

v soboški Panoniji

Pri soboških podjetjih so lani uvedli proizvodno sodelovanje z mizarским podjetjem »Leda-

Pri »Strojniku« dovolj dela

Med manjša soboška obrtna podjetja sodi med drugimi vodovodno inštalaterska delavnica »Strojnik«. V podjetju je zaposlenih 22 ljudi.

Znano je, da so bili še pred nekaj leti v tem podjetju neurejeni odnosi, kar je vplivalo na razmere v kolektivu. Predvsem letos pri »Strojniku« dobro gospodarijo.

V letošnji gradbeni sezoni so opravili vsa dela v soboških stanovanjskih blokih. Razen te-

ga so prevzeli večje delo tudi v Ljutomeru.

Težkoče imajo le glede materiala, saj v M. Soboti ni trgovskega podjetja, ki bi jim dobavljalo material za vodovodno inštalaterska dela.

Med vsemi soboškimi podjetji je proizvodno sodelovanje najboljše v industriji kovinske galanterije »Panonija«. Če precej časa delajo v koprodukciji z mariborsko tovarno avtomobilov in z tovarno FAP v Priborju. Za obe tovarni izdelujejo lične kovinske omarice za sanitetni pribor.

Skupno s tem podjetjem izdelujejo pohištvo. Pri Panoniji delajo kovinsko ogrodje, pri Ledavi pa posamezne dele iz lesa. V Panoniji menijo, da se vsa taka sodelovanja dobro obnesejo. Podobno sodelovanje so poskušali uvesti še z mizar-skima podjetjema »Javor« in »Jelka«, vendar se je pokazalo, da je bila izdelava posameznih predmetov pri »Ledavi« še najboljša.

Precej možnosti za sodelovanje imajo s soboškim podjetjem »Vrba«. Skupaj s tem podjetjem izdelujejo vrtno garniture. Ker je na tržišču še vedno veliko povpraševanje po teh izdelkih, bi bilo primerno, sodelovanje z Vrbo še povečati.

Da bo soboška Panonija povečala proizvodnjo izdelkov, ki jih izdelujejo doma in v sodelovanju z navedenimi podjetji, bo morala urediti predvsem obratne prostore. Ze leta 1955 je sklenil delavski svet podjetja, da sezidajo novo delavnico. Pr tem bi se povečala letna proizvodnja za 40 odst., delavcev pa bi zaposlili več le za 30 odst. Predvidene gradnje pa niso mogli pričeti brez investicijskega posojila, saj so znašala lani sredstva investicijskega sklada podjetja kljub 22-milijonskemu dobičku le 600 tisoč dinarjev, kar pa porabijo za tekoče investicijske potrebe. Letos predvidevajo, da bo ostalo ob zaključku leta za investicijski sklad 1 milijon 200 tisoč dinarjev. To bo nekako za začetek gradnje.

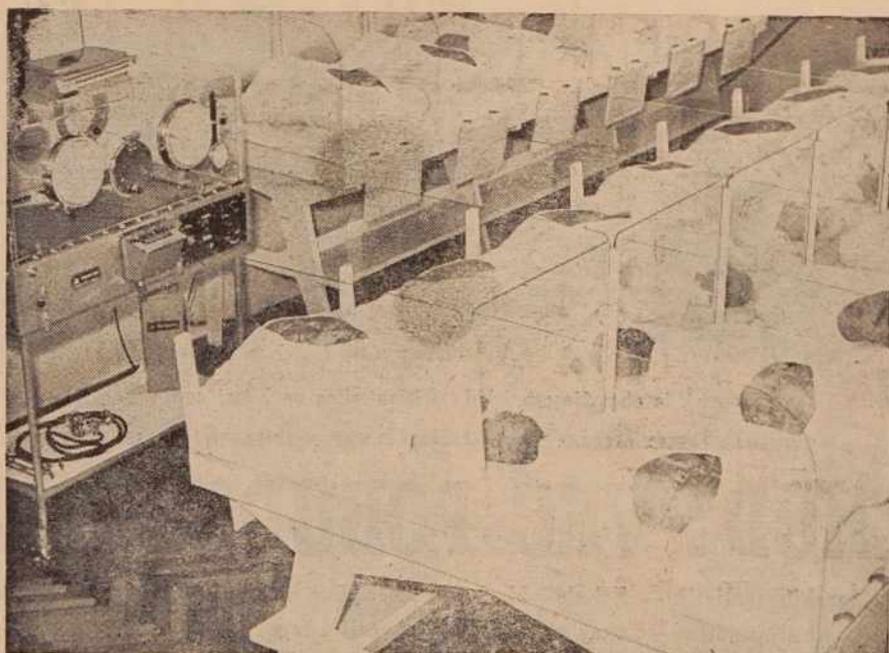
Čim bodo sezidali potrebno delavnico, bodo najeli iz splošnega investicijskega sklada približno 7 milijonov dinarjev posojila za opremo.

Industrija kovinske galanterije »Panonija« je že leta 1955 preusmerila proizvodnjo na izdelke za kmetovalce in sploh za široko potrošnjo. Kljub temu, da so najeli precejšnje število delavcev, se je nekoliko povečala tudi storilnost. To še prav posebej leta 1956, ko se je povečalo število zaposlenih za 8 odst., proizvodnja pa je porasla v primerjavi z letom 1955 za 17 odst. Tudi lani je bilo predvideno povečanje proizvodnje v Panoniji za 4,5 odst.

Tako dosega omenjeno podjetje precejšnje uspehe, kljub temu, da se razmere v proiz-

vodnih obratih niso skoraj nič izboljšale. Ne samo organizacijsko dela, marveč tudi kakovost izdelkov bi bilo mogoče izboljšati ob ureditvi prostorov, saj so posamezne delavnice, kot n. pr. lakirnica na dvorišču, kjer slabo vpliva na izdelane predmete predvsem zima in mraz.

Ker ni mogoče izposlovati potrebnih 16 milijonov dinarjev za novogradnjo, bi bilo primereno — tako so se odločili tudi v Panoniji — da postavijo vsaj enen provizorij, ki ga bo mogoče kasneje primerno urediti. Glavno pri tem je to, da bo z nekoliko skromnejšimi sredstvi mogoče zamašiti največjo vrzel v proizvodnji — pomanjkanje delovnih prostorov.

Za zdravje najmlajših — soboška porodnišnica z inkubatorjem

Zdravstvena služba v soboški občini na pravi poti

Sadovi človekoljubnih naporov

Zdravstvena služba v soboški občini je zadnja leta nedvomno vidno napredovala — tako kurativa kot preventiva. Ob letošnjem občinskem prazniku že lahko zapišemo, da je kurativna služba izpopolnjena. V splošni ambulanti se je povečalo število honorarno in stalno zaposlenih zdravnikov, povečalo pa se je tudi število ordinacij. Tudi specialistična služba se je povečala ter zboljšala in danes je skoraj neumestna pripomba kogarkoli v občini, češ da ni moč dobiti zdravnika.

Res pa je, da so težave z dežurno službo izven občine, kjer si morajo pomagati z rešilnimi

avtomobili in avtozvoščki. Kakor kaže, bomo verjetno že v bližnji prihodnosti dobili še enega nočnega dežurnega zdravnika za teren izven občine. Ze pred ukinitvijo zasebne prakse so v Soboti pravočasno adaptirali ambulante prostore in tako pridobili štiri ordinacije. Delujejo tudi štiri specialistične ambulante (ginekološka, internistična, okulistična ter rentgen), pereče pa je še vedno vprašanje prostorov. Zasilno je to vprašanje sicer urejeno, vendar ena čakalnica ne zadostuje, saj se poslužujejo specialističnih ordinacij tudi pacienti izven občine.

dispanzerjev se že odraža v vidnem padcu umrljivosti otrok, ki se je znižala od 7,35% v l. 1955 na 5,44% v letu 1956 in na 3,77% v lanskem letu. To je že nad okrajnim in republičkim povprečjem. Seveda pa velja za oba omenjena dispanzerja, da delujeta v začasnih in zelo tesnih prostorih — dispanzer za žene popoldne, dispanzer za otroke popoldne. Kakor kaže, bo dobil dispanzer za žene še enega stalnega zdravnika-specialista.

Zal pa še danes ni v Soboti

šolskega dispanzerja, čeprav je ustrezni kader na razpolago. Vzrok: pomanjkanje prostorov, a tudi stanovanj, čeprav so v sedanji zgradbi Zdravstvenega doma zasedeni štirje prostor po zasebnem stanovanju. Izpraznitev teh prostorov bi po sodbi pristojnih zdravstvenih organov bistveno zboljšalo delo zobne ambulante, če ne celo omogočilo delo šolskega dispanzerja. Tu gre namreč za 5216 šoloobveznih otrok iz občine, ki so brez stalnega zdravstvenega nadzorstva.

Osmina občinskega proračuna za zdravljenje nezavarovanih oseb

Ob koncu kaže vsekakor omeniti zboljšano sanitarno inšpekcijo v občini in dva odloka, ki ju je sprejel ObLO na pobudo sveta za zdravstvo (odlok o obveznem prevozu mladičev v mlški vozi na pokopališču, ki ga je prebivalstvo sprejelo z razumevanjem, in odlok o prepovedi reje svinj in malih žival v središču mesta, ki je prav tako zelo pomemben).

O zdravstvenem zavarovanju kmečkega prebivalstva poudarjajo pristojni zdravstveni organi, da plačuje soboška občina

21 milijonov dinarjev. V glavnem gre tu za zdravljenje kmečkega prebivalstva po uredbi o brezplačnem zdravljenju, a tudi za zdravljenje socialno šibkih in ciganov.

Pohvalitj moramo tudi skrb zdravstvenih organov, da bi se ambulanta služba razvijala hkrati z razvojem osrednje zdravstvene ustanove — bolnišnice. In sicer zaradi tega, ker je delo na terenu odvisno od baze v bolnišnici. To nam dokazuje padec števila infekcij-

Število storitev v ambulanti naglo narašča

V ambulanti je bilo l. 1955 55.670 storitev, lani pa že 70805. Naraščanje števila storitev opozarja, da je pereče ne le vprašanje prostorov, temveč tudi vprašanje izpopolnitve instrumentarija, čeprav ga v okviru možnosti že izpopolnjujejo. Slej ko prej bo nujno namestiti tudi še enega stalnega zdravnika splošne prakse.

Na najslabšem je s prostori zobna ambulanta, ki nima vrh vsega niti čakalnice. Pristojni organi se že ves čas trudijo, da

bi dobili stomatologa, vendar jim to zaradi znanih težav (prejemki, stanovanje itd.) doslej še ni uspelo. ObLO se zaveda, da je moč rešiti to vprašanje samo s štipendiranjem in zato bo v prihodnosti v tem pogledu mnogo bolj. Najbolj zanimivo ob vsem tem pa je, da dela ambulanta navzlic vsem težavam za pet občin. Navzlic novogradnji, o kateri smo že poročali, se bo moral za zobozdravstveno službo zavzeti tudi OLO.

Lepi uspehi zboljšanje preventivne

O preventivi sodijo pristojni zdravstveni organi, da je prejšnja leta ni veljala zadostna skrb, zadnje čase pa beležimo tudi na tem področju ob hvalevredni pomoči ObLO že lepe uspehe. Tako imamo s sredstvi ObLO in Zdravstvenega doma

ter preventivnega sklada Zavoda za socialno zavarovanje danes urejena tudi dispanzer za žene in dispanzer za otroke. Dejavnost obeh sega preko meja občine in zajema ves okraj. Dispanzer za žene skrbi v zdravstvenem oziru za 4892 žene v starosti od 15 do 44 let. Medtem ko je bilo l. 1956 v dispanzerju za žene 255 storitev, se je to število v okrajnem merilu trikrat povečalo na 898 v lanskem letu. V dispanzer prihaja danes mnogo žena, ki niso zavarovane in več kot polovica porodov je danes že v bolnišnici. Povprečno število porodnic znaša letno okrog 400.

Ob tem poudarjajo pristojni zdravstveni organi, da so nestrokovni splevi v občini socialno-medicinski problem. Samo lani so zabeležili 58 registriranih nestrokovnih splavov. Seveda tu ne kaže drugega, kot uveljaviti kontracepcijo. Sedaj deluje v okviru dispanzerja za žene posvetovalnica za kontracepcijo, ki bo postala v doglednem času ambulanta. O vseh teh vprašanjih je bil tudi seminar za babice in medicinske sestre.

Ni prostora za šolski dispanzer

Dispanzer za otroke skrbi v zdravstvenem pogledu za 2662 otrok v starosti od 1—6 let. Število dojenčkov, ki jih prinašajo matere v dispanzer, je zadovoljivo, ne zadovoljuje pa število starejših predšolskih otrok. To pomeni, da bo moral naš zdravstveni kader na terenu storiti še več kot doslej, zlasti zato, ker soboška bolnišnica nima pediatričnega oddelka. Zadovoljiva je tudi ugotovitev, da se je patronažna služba pri otrocih zboljšala, saj obiščeta obe medicinski sestri na domu slehernega dojenčka. Delo obeh

Izdelki »Panonije«

banke M. Sobota (Okrajne komunalne banke)

ni 15 odst. vseh zaposlenih uslužbencev. Iz tega izhaja, da si Komunalna banka v Murški Soboti vzgaja svoj kader sama, ker pritoka bančnega kadra iz drugih krajev ne more pričakovati, tem manj še sedaj po izdaji Pravidilnika o položajnih plačah, ki je za uslužbenca bank v nekaterih okrajih neugodnejši, kot za uslužbenca v drugih okrajih.

Upravni odbor se je tudi stalno zavzemal za to, da bi v podružnicah bilo poslovanje čim bolj samostojno. Ze v avgustu 1956, ko je sprejel nov Statut komunalne banke, je v njem predvidel tudi pri podružnicah organe družbenega upravljanja — upravne odbore. Takoj po potrditvi statuta s strani okrajnega ljudskega odbora, so na priporočilo upravnega odbora banke imenovali občinski ljudski odbori Ljutomer, Gornja Radgona in Lendava upravne odbore za podružnice komunalne banke, kolektivi pa so iz svojih vrst izvolili svoje predstavnike v upravni odbor. V oktobru 1956 so imelo že vse podružnice svoje upravne odbore.

Poslovanje podružnic sloni na načelu samostojnega gospodarskega računa, tako da je ob zaključku poslovnega leta jasno razvidna tudi rentabilnost vsake poslovne enote.

Tako se upravni odbor trudi, da poslovanje banke res prilagodi potrebam razvijajočega se komunalnega sistema. Končno pa bo treba ugoditi tudi željam gospodarskih organizacij, predvsem onih s področja podružnic, da se tekoči in ostali računski prenesajo od Narodne banke na naj-

bližjo bančno poslovno enoto, ker oddaljenost od te povzroča gospodarskim organizacijam znatne stroške, ki bi s prenosom računov odpadli.

Poslovne enote Komunalne banke Murška Sobota vodijo 580 žiro-računov. Med temi je mala industrija, vsa trgovina na malo, gostinska podjetja in gostišča, obrtniška podjetja državnega in privatnega sektorja ter razne družbene organizacije in ustanove s samostojnim financiranjem. Od navedenih je v družbeni evidenci 174 gospodarskih organizacij, kredite za obratna sredstva pa uživa 121 gospodarskih organizacij in 50 ustanov s samostojnim financiranjem.

V začetku poslovanja okrajne komunalne banke je bilo nekaj težav predvsem z malimi podjetji, ki niso imela potrebne strokovnega kadra, vendar je močna kontrola preko družbene evidence te pomanjkljivosti sistematično odpravljala, za kar se je obračala stalno tudi na ljudske odbore.

Nemajhen problem so bila tudi nizka obratna sredstva nekaterih gospodarskih organizacij. Bivša mestna hranilnica oziroma občinska komunalna banka namreč ni od prevzema podjetij od leta 1954 pa do ustanovitve okrajne komunalne banke spreminjala obratnih sredstev, čeprav so podjetja v tem času že razširila svojo dejavnost in so se dvignile cene materialu. Ta podjetja so ne čisto po lastni krivdi dobila nižji začetni sklad obratnih sredstev.

Novi upravni odbor je skupaj z vodstvom banke poskrbel, da so te

gospodarske organizacije dobile dodatna obratna sredstva iz družbenih investicijskih skladov, nekaterim sezonskim gospodarskim organizacijam pa je omogočil z namenskimi krediti celoletno proizvodnjo izdelkov sezonskega značaja.

Pri komunalni banki dobiva tudi 7019 delavcev in uslužbencev potrošniške kredite v skupnem znesku 209.000.000 din. Vlagateljev na hranilno knjižico pa je 4827 z 90.000.000 din hranilnih vlog. Sorazmerje med potrošniškimi krediti in vlagatelji ni realno, ker vodi potrošniške kredite le komunalna banka, hranilne vloge pa zbirajo tudi pri Narodni banki. Zadržni hranilnici in posojilnici in kreditnih odsekih kmetijskih združenj.

Z osnovanjem lokalnih investicijskih skladov je komunalna banka prevzela tudi veliko odgovornost do družbene skupnosti v investicijski politiki. Poleg zbiranja sredstev dolgoročnega značaja mora pravilno usmerjati ta sredstva v tiste gospodarske panoge, ki jih bodo najhitreje tudi lahko vrnale in kjer so potrebe največje. Osnovne smernice so določene z družbenimi plani ljudskih odborov, dolžnost banke pa je, da pri dodeljevanju sredstev za investicije strogo upošteva te smernice.

Tako se komunalna banka v Murški Soboti vedno globlje vprašča v komunalni sistem in postaja vedno bolj odločujoč činitelj v razvoju novega komunalnega sistema.

J. U.

Paviljon infekcijskega oddelka pri Rakičanu

eno osmino celotnega proračuna za stroške zdravljenja nezavarovanih oseb. Ti stroški so znašali l. 1955 3 milijone dinarjev, letos do 1. oktobra pa

skih obolenj zaradi odlično organiziranega infekcijskega oddelka bolnišnice, uspehi v zatiranju TBC itd.

B. S.

PRIPREDITVE OB OBČINSKEM PRAZNIKU V MURŠKI SOBOTI

ČETRTEK, 16. OKTOBRA

ob 20. uri: gostovanje Slovenskega narodnega gledališča Maribor z A. Casonejevo dramo »Drevesa umirajo stojce«

PETEK, 17. OKTOBRA

ob 9. uri: svečana seja Občinskega ljudskega odbora Murška Sobota v grajski dvorani; nato komemorativna svečanost in polaganje vencev na pokopališču in spominskih ploščah

ob 11. uri: komemorativna svečanost pred ploščo na gimnaziji

ob 13. uri: odkritje spominske plošče Stefanu Kuharju-Bojanu na osnovni šoli v Puconcih

ob 13. uri: lahkoatletka tekmovanja TVD Partizan na igrišču NK Sobota

ob 15. uri: finalno srečanje za naslov sidikalnega prvaka v nogometu na igrišču NK Sobota

SOBOTA, 18. OKTOBRA

ob 19. uri: tek z baklami po ulicah Murške Sobote — prireditve TVD Partizan

ob 20. uri: Koncert Akademskega pevskega zbora Tone Tomšič iz Ljubljane v dvorani kina Park

NEDELJA, 19. OKTOBRA

ob 10. uri: otvoritev zgradbe nove osnovne šole v Bakovcih

KLJUB TEŽAVAM-USPEH

Trideset let je minilo, odkar se je v Bakovcih porodila misel: sezidajmo novo šolo. Toda različne okoliščine takrat pred vojno so bile krive, da je ostalo samo pri zamisli. V Bakovcih so še naprej ostali s svojo majhno šolo, čeprav je bilo iz leta v leto več otrok. Kako potrebno je bilo sezidati novo šolsko poslopje, ve vsak, ki je videl, v kakšnih nemogočih okoliščinah je živel v bakovska šola. Pretesne učilnice in v različnih stavbah niso bile kos potrebam. Da so se tega najbolj zavedali prebivalci Bakovcev sami, kaže otvoritev nove šole, ki jo z vso vne- mo pripravljajo v okviru občinskega praznika 17. oktobra.

Ko sem pred nekaj dnevi obiškal gradbišče, je bilo skoraj že vse končano. Le pleskarje sem našel v šoli, pred šolo pa nekaj mladih ljudi, ki so po- spravljali in urejali okolico. Saj — kot mi je dejal tovariš Brat- kovič — bodo uredili tudi oko- lje: majhen vrt in še marsi- kaj.

Nova šola je sicer nizka, ven- dar velika in prijetna stavba. Takrat, ko so pričeli graditi, so dejali nekateri nergači — kot povsod, so se našli tudi v Ba- kovcih — da bo to kurnik, ne pa šola. No, danes, ko je pos- lopje lepo pobeljeno in ureje- no, so morali tudi ti nergači po- tegniti robove vase. Poslopje je dolgo 43 in široko 12 metrov. Tu so 4 prostorne učilnice, pi- sarna, prostor za učila, sanitari- je, širok in svetel hodnik z gar- derobo.

Naj še ob koncu zapišem že- ljo vseh Bakovčanov:

Prihodnjo nedeljo, 19. okto- bra, ko bodo predali novo šol- sko poslopje svojemu namenu, vabijo Bakovčani prebivalce okoliških krajev na to sloves- nost, ki pomeni res praznik za vsakogar, ki je bil pred nekaj leti prepričan, da mora biti uspeh kljub vsem težkočam.

PIONIRSKA KONFERENCA

NA SOBOSI OSEMLETKI I.

Pred dnevi je bila na osem- letki I. konferenca pionirskega odreda z namenom, da izvolijo novi štab. Konferenco je odprl lanski načelnik štaba — pionir Jože Banič, po njegovem uvod- nem govoru pa je tajnica — pionirka Majda Cer prebrala poročilo o delu pionirske orga- nizacije v šolskem letu 1957-58. V razpravi so pionirji predla- gali naslednje nove krožke: folklornega, baletnega, roko- metnega in še vrsto drugih. Pionirji so tudi predlagali, naj se osnuje pionirski orkester.

Pri volitvah je bil ponovno izvoljen ves lanski štab, kar dokazuje, da so pionirji z njim zadovoljni. V javnih volitvah so izvolili pionirji tudi več drugih, ker potrebujejo letos dva štaba. Ob koncu so novemu štabu čes- titali zastopniki mladinske or- ganizacije in tabornikov.

Nada Čačinovič

Kombajn — najnost sodobnega kmetijstva

lahko govorili o konkurenci, čeprav ni moč trditi, da ne do- bimo v Soboti v primerjavi z drugimi kraji kakovostnega in razmeroma cenenejšega mesa. Da bi ugodil našim delovnim že- nam-gospodinjam, je odsek za živila okrajne trgovinske zbor- nice sprejel sklep, da morajo biti mesnice odprte 3 ure tudi v nedeljo dopoldne. Zal pa sta obe mesnici »spregledali« ta dokaj pomemben sklep, saj je znano, da zlasti v poletni vroči- ni lahko kupi za nedeljo meso le tisti potrošnik, ki ima doma hladilnik. Vsekakor je upošte- vanja vredno mnenje okrajne trgovinske zbornice, da bi mo- rali imeti v Soboti vsaj toliko mesnic kot prodajalnih kruha. Z gotovostjo lahko pričakujemo, da bo občinski ljudski odbor, brž ko bodo dane vse objektiv- ne možnosti, podvel vse, da bo ob sobotah popoldne konec gneč in vrst v soboških mesnicah.

Dobri obeti za razvoj trgovine v metropoli Pomurja pa so nastali tudi z začetkom gradnje šole za vajence v trgovini, ki bo začela, kot kaže, s svojim družbenim poslanstvom že pri- hodnje leto. Petletna prizadeva- nja okrajne trgovinske zbornice torej niso ostala brez uspe- ha!

O že znanem problemu sobo- ške tržnice kaže tokrat dodati: predvsem to, da ni opaziti za- dostne (včasih celo nobene) učinkovite intervencije social- ističnega sektorja trgovine. Tudi to je prastara ugotovitev in prav zato, ker je prastara, jo kaže ponovno »pribiti«. Prema- lo je, čeprav iz objektivnih raz- logov, tudi mesnic. Sele, ko bo- mo imeli v Soboti še dve ali tri mesnice razen sedanjih, bomo

Soboško KG ob svoji 5-letnici

PET GLAVNIH USPEHOV

Soboško KG je najmlajše družbeno posetstvo v Pomurju. Leta 1953 se je razvilo iz mestne ekonomije, ki je merila komaj 25 ha zemlje, sedaj pa ima posetstvo že 230 ha obdelovalne zemlje — prevzelo je vso zemljo, ki je bila odkupljena od posameznih kmetovalcev pri uveljavljanju Zakona o zemljiškem maksimumu — ali z gozdovi vred 560 ha. Čeprav še mlado, je posetstvo v razmeroma kratkem času doseglo stopnjo, ki ga že močno približuje najbolje urejenim vrstnikom v pokrajini.

1 Največji uspeh uprave in kolektiva je nedvomno v tem, da se jim je doslej posrečilo — velja poudariti: brez vsakega oblastnoad- ministrativnega ukrepanja ali vpliva- nja na kmetovalce, marveč zgolj z načrtnim delovanjem in preprečevan- jem posestnikov na osnovi prostovoljne odločitve — opraviti pomem- no delo pri arondaciji posestva. Tako so doslej že združili 285 manjših parcel v 14 katastrskih občinah v 62 večjih parcel (33 njivskih in 29 trav- niških), ki razen par izjem meri vsaka 3 do 18 ha, kar pomeni za po- sestvo velik napredek, saj je moč- no dobro gospodariti in uveljavljati so- dobne agrotehnične ukrepe prav na večjih zemljiških kompleksih.

Pri dosedanjem dosežku pa kaj- pak ne nameravajo ostati, saj je njih- ov končni smoter 8 zelo velikih njivskih in 6 travniških parcel. Pri GZZ Slovenije so že naročili potreb- ne načrte za dokončno arondacijo zemlje v vaseh, ki so v operativnem okolišču posestva.

2 Na posetstvu redijo goveje ži- vino simendolsko in svinje nemške plemenite pasme. Število go- veje živine se je v primerjavi z let- om 1953 povzpelo od 14 na 80 glav, število svinj pa od 6 na 186 repov. Povprečen prirastek mesa po kravi

se je povečal za 117 kg, a molznost od 1.300 na 3.400 litrov mleka letno. Ta uspeh so dosegli z učinkovi- tim zagotavljanjem pogojev za na- predek živinoreje — od gnojenja travnikov, ki že dajejo 45 q sena in otave na ha (1953: 25 q) — pa do čredinskega pašnika, ki so ga uredili poleg upravnega središča na površi- ni 12 ha, z zgraditvijo moderne hleva za 45 glav goveje živine v Te- šanovcih itd. Sedaj gradijo tak hlev za 30 krav tudi v Murški Soboti.

In načrti: že drugo leto se en sodoben hlev za 40 glav v Tešanov- cih, kjer pridobivajo največ kakovost- no krmno. Posetstvu je potreben tudi sodoben svinjak itd.

3 Mimo vrtnarstva, ki je na po- sestvu zelo upoštevana stro- ka, saj zalagajo tudi soboški trg z zelenjavo in sočivjem, se na posest- vu močno ukvarjajo s poljedel- stvom. Pridelujejo zlasti kakovostna semena, ki jih prodajajo ljubljanski Seminarski ali domači kmetijski pro- izvajalni zvezi. Letočni pridelki: italijanske pšenice »sampastore« 37,53, »autonomis« 36 in »virgilias« 34 q na ha, domača Ut 27 q, rž 24 q, olj- na repica 19 q itd.

Dobri pridelki si obehata tudi od krompirja (lani 310 q na ha), zlasti pa še od koruze. Menijo celo, da ne

bodo zaostali za sosednjim rakičan- skim posetstvom, kateremu se obeta letos repiški rekord v hektarskem donosu: 100 q na ha in še več. Seve- da so pri napovedih bolj skromni, saj računajo povprečno na 135 q ko- ruznih storžev na ha, kajti dokonč- no besedo bodo lahko povedali, ko bodo koruzo zluščili in stehali.

4 2 traktorja, mlatilnica, selek- tor, okopalniki in številni drugi traktorski priključki — vse to je poleg novih in popravljenih po- slopij skrito v 21 milijonih, ki jih je posetstvo v zadnjih dveh letih iz- dalo v investicijske namene.

Razmeroma močan strojni park jim omogoča, da že kar močno po- segajo v pridelovalno sodelovanje z zasebnimi kmetovalci. Letos sodelu- jejo z njimi v Markičevcih, Martjan- cih in Murški Soboti na okrog 13 ha zemlje. Letos so pomagali kmetoval- cem tudi s strojnimi storitvami pri spomladanski setvi na 28 ha, sedaj pa orjejo za tešanovsko in gederov- sko zadrugo, ki še nimata traktorja in zato ne moreta opraviti vseh po- godbeno določenih del v kooperaciji.

Zanimivo pa je, da je kolektiv zelo majhen, saj šteje komaj 27 vseh zaposlenih, med njimi 10 sezonskih delavcev, ki so zaposle-

ni letno samo devet mesecev. Na nekdanji ekonomiji so imeli ob pre- vzetu deset ljudi več zaposlenih kot sedaj.

Spreminja pa se tudi kvalifika- cijski sestav zaposlenih; medtem ko so imeli nekoč samo nekvalificirane delavce, imajo sedaj že 7 kvalificiranih. Letos so poslali eno mladinko v rakičansko kmetijsko šolo, pozimi pa bodo še vztrajno nadaljevali s posebnimi tečaji za pridobivanje kvalifikacije.

S. K.

TRGOVSKO PODJETJE »PREKMURSKI MAGAZIN« — TRGOVSKO PODJETJE »PREKM

Obnova trgovskih lokalov

Trgovsko podjetje »Prekmur- ski magazin« je bilo ustanovljeno konec leta 1954. Do reorganizacije so imeli v sklopu podjetja 7 poslovalnic, po re- organizaciji pa 15. Od tega imajo v Murški Soboti posloval- nice: »Vesna«, »Zarja«, »Izbi- ra«, »Tekstil«, »Specerija«, »Preskrba«, »Živila« in »Dome«. Izven Murške Sobotje imajo po eno poslovalnico v Beltincih, Puconcih, Moščancih, Pečarov- cih, Mačkovcih, Bodoncih in na Cankovi. Vsega je zaposlenih v podjetju 42 kvalificiranih del- lavcev in 16 vajencev. Ob pol-

letju so imeli 131 milijonov di- narjev prometa.

V podjetju sodijo, da sedanji način delitve dohodka v trgovini: trgovskim podjetjem ne omogoča dovolj sredstev za ob- novo lokalov, nabavo inventar- ja in ostalega, kar spada k so- dojno urejeni trgovini.

Vendar so letos v trgovskem podjetju Prekmurški magazin uredili lokal »Vesna«, za kar so porabili okrog 2 milijona, za ureditev lokala »Zarja« pa 1,5 milijona dinarjev.

V Beltinsko trgovino so nam- estili novo opremo, prav tako

pa so uredili poslovalnice v Pu- concih, na Cankovi in v Mo- ščancih, sedaj pa preurejajo tr- govsko poslovalnico v Pečarov- cih.

Kljub temu, da je »Prekmur- ski magazin« mlajše podjetje, se zelo dobro razvija. V podjet- ju predvsem skrbijo za to, da so potrošniki v vseh trgovskih poslovalnicah primerno postre- ženi. Vodstvo podjetja žel predvsem več sodelovanja s po- trošniškimi sveti, ki bi lahko pomagali premostiti marsikatero težavo in odpraviti morebitne nepravilnosti. Vendar potrošni- ški sveti doslej niso bili dovolj prizadeti. V podjetju predla- gajo, naj bi bil za vse posloval- nice samo en potrošniški svet, zastopani pa bi naj bili v njem potrošniki iz vseh krajev, kjer ima podjetje svoje poslovalnice.

V trgovskem podjetju »Prekmur- ski magazin« bodo v krat- kem izvedli med stalnimi odje- malci posebno anketo, ki bo po- kazala, kaj vse bo potrebno v posameznih poslovalnicah še urediti.

Kolektiv
Trgovskega podjetja na drobno »PREKMURSKI MAGAZIN« čestita vsem svojim odjemalcem in prebivalcem soboške občine k občinskemu prazniku

V poslovalnici »Zarja«

Posnetek iz obnovljenega lokala »Galanterija« na Titovi cesti

Trgovini ne kaže zaostajati za splošnim gospodarskim razvojem

IZHOD: VEČ POBUDE KOLEKTIVOV

trgovskih podjetij — Zgledu »Merkurja« bi lahko sledila tudi nekatera druga trgovska podjetja — Zakaj oklevanje pri ureditvi trgovine s samopostrežbo? — Navzlic težavam: dobri obeti za razvoj trgovine v Murški Soboti

Kakor pri ostalih dejavnostih, tako se večajo iz dneva v dan po obsegu in kakovosti tudi naloge trgovske mreže našega mesta. Ob letošnjem občinskem prazniku lahko ugotovimo, da imamo danes v Soboti grozistično trgovsko podjetje z industrijskim blagom »Potrošnik«, grozistično-detajli- stična podjetja »Usnje«, »Železo« in »Tobak« ter štiri detajli- stična trgovska podjetja »Merkur«, »Plavica«, »Prekmurški magazin« in »Tehnopromet«. K vsem tem moramo dodati še prodajalne industrijskih podjetij »Varteks«, »Borovo«, »Pla- nika« in »Peko«, a tudi prodajalno KG Sobotna »Sadje - zelenjava«, komisijsko trgovino, trgovino s sadjem in zelenjavo in mesnico soboške kmetijske zadruge, kakor tudi mesnico TMI, dalje 5 prodajalnih kruha, prodajalno »Petrola« itd.

Soboški potrošniki najbolje vedo, da je trgovska mreža v mestu že dokaj napredovala v vsakem pogledu, čeprav še ne v tolikšni meri, da bi lahko govorili o popolni organizacijski obli- ki. Potrošniki so nedvomno pozdravili pobudo »Merkurja«, ki je v zadnjem letu adaptiral in opremil s sodobnim inventar- jem ter tehničnimi pripomočki dve trgovini (delikatosa in galanterija), gradi pa eno novo tr- govino in mesnico (Turropolje). Ta pobuda je toliko bolj vred- na pohvale, ker se je kolektiv odločil zanjo navzlic težkim po- gojem pri plačevanju anuitet. Dalje je »Prekmurški maga- zin« adaptiral in sodobno opre- mil eno trgovino s tekstilnim blagom, KZ Sobotna pa — kot že omenjeno — trgovino z zel- enjavo in mesnico. O tem, da se je odločil za gradbeno dela tudi »Tehnopromet« (kakor tudi »Petrola«), smo že poročali.

Potrošniki in sploh občani Sobotne pa ne morejo z zado- voljstvom ugotoviti dejstva, da — na primer — »Železo« in »Usnje« pri enakih oziroma celo bolj- ših možnostih kot recimo »Prekmurški magazin«, ne ukre- neta dovolj ali celo ničesar za zboljšanje trgovanja in kulturne postrežbe. Več pobude bi lahko pričakovali tudi od »Pla- vice«. Vsakomur, ki mu je pri- srcu razvoj trgovske mreže v Soboti, je znano, da bo zaradi naglega razvoja našega celot- nega gospodarstva treba slej ko prej sodobneje opremiti s hladilnimi napravami in opre- mo vse trgovine, ki že danes zaostajajo za razvojem, zgradi- ti skladišča, zboljšati raven pos- trežbe in še kaj. Morda bi nam bila potrebna tudi manjša blagovnica, še bolj pa trgovina s samopostrežbo, kakršno že imajo v Ljutomeru. Ljutomer- čani so namreč zelo zadovoljni s to pridobitvijo, ki zagotavlja hitrejšo postrežbo in ne zahteva toliko strežnega osebja. Okrajna trgovinska zbornica, odborniki občinskega ljudskega odbora in sploh vsi Soboščani ne morejo razumeti, zakaj trgov- ski delavci, ki bi naj s skupno pomočjo to zamisel uresničili,

toliko oklevajo in s tem neho- te zavirajo napredek trgova- vanja. Vsekakor drži: kdor je obiskal v dneh pred občinskim praznikom trgovino »Galan- terija« na Titovi cesti, je prav gotovo ugotovil, da morajo zgledu »Merkurja« slediti tudi ostali kolektivi.

KG Rakičan v boju za nove rekorde

9000 kg mleka in 70 q pšenice na ha

Kmetijsko gospodarstvo Rakičan se je pridružilo svoje- vrstnemu tekmovanju, ki se je začelo že letos 1. maja in bo trajalo leto dni. V tem času morajo namolsti na vsak krmilni hektar 9000 kg mleka. Drugi pogoj: mleko ne sme biti dražje od 20 din za kg po odbitku vrednosti gnoja (3 din za kg) in teleta (po- vprečno 10.000 din na glavo).

Na posetstvu so za tekmoval- nje odbrali 105 glav izključno simendolske pasme in okrog 50 ha ustreznih zemljišč. Za tek- movanje so določili pet krav več za vsak primer, če bi kate- ra od tekmovalk med tem časom zbolela.

Ko so odbrali živali in zem- ljišča, so strokovnjaki Kmetij- skega inštituta iz Ljubljane sestavili načrte za pridelovanje in agrotehniko krmnih rastlin, za krmljenje krav in analizo vseh pridelkov.

Prvi uspehi tekmovanja na tem posetstvu so že znani. V enem letu so dosegli največji možni prirastek na enem krmil- nem hektarju. Tako so letos aprila pokosili z 2,5 ha povprečno 317 q inkarnatke na hektar. Takoj nato so to zemljišče pose- jali s silažno koruzo. Na hektar so pridelali 482 stotov. Zelen- ene inkarnatke in koruze to- rej skupaj 8 vagonov. To pa še ni vse, kajti sedaj lahko to zemljišče zasejejo še z oljno repico. Kosili jo bodo aprila prihodnjega leta in z nje po- spravili najmanj 200 q zelene krmne na hektar. Tako bodo na 1 ha pridelali 10 vagonov do- bre krmne, ki je za krave — molznice neprecenljivo važna. Pridelana krma pa bo zaradi občilne pridelka tudi najbolj poceni, kar je prav tako izred- na pridobitev.

Kmetovalce bo gotovo zani- malo, kako so na posetstvu gno-

jili travnikom. Po vseh treh košnjah 1200 kg nitrofoskala in 100 kg nitromonkala na hektar. Samo 300 kg manj gnojil so do- dali deteljščem in silažni ko- ruzi! Okrajna tekmovalna kom- isija, ki nadzoruje pridelke in molznost na posetstvu, je name- rila takšne donose: na rakičan- skih travnikih 88,6 q sena po obeh košnjah, suhe črne dete- lje so spravili s hektarja pr- dveh košnjah 93,5 q zelene pa še 125 q, silažne koruze je bilo od 615 do 703 q na hektar, se- mena angleške ljujke so nateh- tali 1200 kg na hektar, kar je za 400 kg več kot znaša po- vprečje doma in v zamejstvu.

In štirimesečni uspeh pri molznosti krav? Pri vsaki kra- vi so dnevno namolzi povprečno 10,8 kg mleka, kar pomeni, da bodo do maja prihodnjega leta pridobili nad 9.600 kg mle- ka na krmilni hektar. Najboljša (Nadaljevanje na 12. strani)

ZOPET NA TRDNIH TLEH

Na nedavnem prvem zasedanju delavskega sveta obrata poslovne zveze »Agromerkur« po ukinitvi prisilne uprave so razpravljali o izgubi bivšega podjetja »Agromerkur« in o uspešnih naporih prisilne uprave. Iz poročila na tem zasedanju povzemo, da je v začetku ugotovljena finančna izguba bivšega podjetja v znesku 15 milijonov dinarjev iz dneva v dan padala oziroma naraščala glede na to, kako je pač kdo zadevo analiziral ob pomanjkljivih finančnih pokazateljih in neurejenem knjigovodstvu.

RAZVESELJIVE IN SPODBUDNE UGOTOVITVE PRVEGA ZASEDANJA DELAVSKEGA SVETA PO UKINITVI PRISILNE UPRAVE

Kakor navaja poročilo, zaradi tega ni bilo mogoče točno ugotoviti zneska izgube. Tudi revizija, ki jo je zahteval bivši direktor in ki jo je opravil Revizijski zavod v Mariboru, je po podatkih finančnega knjigovodstva prikazala gotovo izgubo, vendar s pripombo, da bi lahko točen primanjkljaj ugotovila samo kompleksna revizija in inventura vseh obratov, kar pa je bilo iz znanih objektivnih razlogov nemogoče.

Najbolj razveseljiva ugotovitev

Po predlogu okrajne finančne inspekcije je bila izguba krita tako, da je okrog 28,5 milijonov prispevalo podjetje, 5 milijonov je plačal OLO s sanacijskim kreditom, 4 milijone je plačalo podjetje »Bore«, 3,5 milijonov pa znašajo sredstva iz drugih virov.

Najbolj razveseljiva je ugotovitev v poročilu, da je podjetje v celoti sanirano. Dalje podjetje nima nobenih dvomljivih zalog razen ostanka gob bivšega podjetja, za katere so-

dijo, da tudi v najslabšem primeru ne ogrožajo obstoja podjetja. Tudi bilanci za dne 31. marca in 30. junija t. l. sta aktivni, stroški podjetja pa so občutno znižani. Dosedanji promet, ki je kljub manjšemu številu obratov ostal na isti višini pri neprimerno nižjih stroških, zagotavlja, da bo letna bilanca aktivna. Vse to nam priča, da je težnja prisilne uprave k sodelovanju celotnega kolektiva pri reševanju perečih problemov v podjetju rodila tudi ustrezne uspehe.

Vsi obeti za uspešen razvoj

Nedvomno ima danes »Agromerkur« vse pogoje za uspešen razvoj kot obrat poslovne zveze, prilagoditi ga bo treba le oblikam, ki jih zahteva trgovina s kmetijskimi pridelki. To se v glavnem odraža v tem, da postajajo obrati poslovne zveze postopoma čisti komisionarji kmetijskih zadrug, kot pravimo, sami pa preusmerjajo težnje svojega dela na višje vrednotenje blaga (embalaža, čiščenje, klasificiranje, sortiranje blaga itd.).

Tudi prvi načrti kažejo v to smer. Tako nameravajo že letos začeti z gradnjo modernega skladišča za semena s pomočjo dozidave k dosedanjemu kot podaljšek v dveh nad-

stropjih. Kakor znano, ima soboška poslovna zveza v načrtu tudi razvijanje semenarstva, za katerega so vsi pogoji in v ta namen bo ustanovila ob koncu leta nov obrat semenarne. Sredstva za gradnjo semenarne (skupno 20 milijonov) bodo dobili od Združne hranilnice, nekaj pa prispevali sami. Že jeseni se bodo na natečaju potegovali za potrebna sredstva za gradnjo klavnice za perutnino z obratom za predelavo jaje in hladilnimi napravami. Z gradnjo nameravajo začeti prihodnje leto. Zavzemajo se tudi za gradnjo sušilnice za sadje, na sejmšču pa nameravajo urediti prehodni depó za živilo, in sicer še letos.

Valovanje aktive in pasive

Ugotovljena izguba po zaključnem računu za leto 1957 v znesku približno 33 milijonov dinarjev je postavila prisilno upravo pred velik vprašaj, kako sanirati podjetje. Stvari okrog primanjkljajev in viškov skladiščenikov so razčistili in v kolikor jih ni bilo mogoče opravičiti, so bili prijavljeni pristojnim organom. Po svojem načrtu je prisilna uprava zagotovila najprej nemoten potek odkupa. Med ostalimi sklepi prisilne

dila, da bi ga preprečila o tem, da je s skupnimi naporii vendarle mogoče rešiti podjetje iz neugodnega položaja.

Bilanca 31. marca letos je pokazala dobiček v višini približno 4 milijone dinarjev za prvo tromesečje letošnjega leta. Poročilo na zasedanju delavskega sveta med drugim navaja tudi to, da se je izkazal ob tej bilanci očitek prisilni upravi, češ da je izguba v višini 33 milijonov

Letos: pulpe dovolj...

uprave velja omeniti predvsem pregled organizacije podjetja in odpust odvisnega osebja zaradi reorganizacije, omejitve poslovanja podjetja in vskladištev poslovanja z nalogami, znanimi že ob ustanovitvi. Dalje se je prisilna uprava zavzela za znižanje stroškov, ker je že ob površnem pregledu ugotovila, da so občutno previsoki, kolektivu pa je pravilno prikazala stanje podjetja, in se tru-

dinarjev previsoko ocenjena in da obstajajo baje gotove skrite rezerve za poznejše poslovanje, kot krivičen in neupravičen. Pri pregledu okrajne finančne inspekcije je prišla na dan ugotovitev, da se je še del postavk, za katere je veljalo menje, da so aktivne, spremenil — po razčiščenju na sodišču — v pasivo. Tako je dejanska izguba narasla na okrog 41 milijonov dinarjev.

Pred polletnim občnim zborom KZ Murska Sobota

UGODNE PERSPEKTIVE

SE VEČ NOVIH ČLANOV — MOČAN STROJNI PARK — STROJNI ODESK JE AKTIVEN — ZADRUŽNICE PRIDELUJEJO ZELENJAVO ZA SOBOŠKE POTROŠNIKE — PRIHODNJE LETO: VEČ JE SKLADIŠČE ZA 10 VAGONOV ODKUPLJENIH PRIDELKOV — POLLETNI OBČNI ZBOR BO 19. OKTOBRA

Soboška kmetijska zadruga združuje po novem 8 krajev in ima 588 članov. Letos so pridobili 39 novih članov, vendar pa s tem še niso zadovoljni; v prihodnjih dneh nameravajo obiskati vse kmečke domačije v svojem okolišju in pridobiti še več novih članov, zlasti še v Krogu in Črncih, kjer je prišlo do likvidacije zadruge.

V zadrugnem okolišju je nad 5 tisoč ha obdelovalne zemlje, kar pomeni, da mora zadruga imeti močan strojni park, če hoče v svojem okolišju popolnoma obvladati kmetijsko proizvodnjo. Sedaj imajo štiri traktorje, letos pa nameravajo kupiti še en »Ferguson«, kajti traktorji te vrste se prav dobro obnesejo tudi v naših pridelovalnih razmerah. Na en traktor pride 5 priključkov, kar sedaj še zado- stuje, toda v perspektivi, ko predvidevajo večji razmah pridelovalnega sodelovanja, bodo potrebovali še več priključkov: kultivatorjev, medvrstnih kultivatorjev itd.

Na splošno ugotavljajo, da je med zadrugami znatno poraslo zanimanje za strojne storitve. Pri letošnjem jesenskem oranju so zadrugni stroji polno zaposleni in imajo v zadrugni upravi naročila celo za 14 dni vnaprej, tako pa je bilo tudi pri košnji in drugih važnejših kmetijskih delih v glavni sezoni, ko so traktorji in drugi zadrugni stroji povsem izkoriščeni v kmetijske namene. Strojni odsek pri soboški zadrugi je v svojem poslovanju aktiven in je že dolgo brez vsakršne izgube. Strojni park je tudi na splošno dobro izkoriščen (50 odstotkov kmetijska dela, 30 odst. prevozi in 20 odst. zastoji zaradi slabega vremena ali popravil). Tako odpade pri košnji približno 30 in pri oranju okrog 90 delovnih dni na en traktor.

Zadruga je s svojimi člani tudi v pridelovalnih odnosih: z italijanskimi pšenicami na 12,35 ha in z domačinko U 1 na okrog 17 ha zemlje; sodelovanje v domačo pšenico je zasnovano na

tem, da ji povrne kmet vložena sredstva, strojne storitve in 8-odstotne obresti s pridelki. Pri »italijankah« prevladuje II. varianta pridelovalnega sodelovanja. Zadrugniki se precej zanimajo tudi za pogodbeno pisanje živine. Letos imajo sklenjenih sedem takih pogodb.

Soboški potrošniki so se doslej že močno navezali na zadrugno mesnico in trgovino z zelenjavo. Zadruga med drugim zagotavlja dobrine za te trgovine tudi tako, da se povezuje z zadrugnicami v svojem okolišju glede pridelovanja zelenjave in sočinja v kmečkih vrtovih. Letos so že sklenili 16 takih dogovorov za vnaprej.

Prihodnje leto bo zadruga začela graditi ob Lendavski cesti večje skladišče, v katerem

S traktorjem — več, boljše in hitreje

bo dovolj prostora za vse zadrugne stroje in okrog 10 vagonov odkupljenih pridelkov. Poleg skladišča bodo uredili tudi delavnico za manjša popravila kmetijskih strojev in prehodne hleve za pisanje živine. Objekti bo po načrtih, ki so že sestavljeni in potrjeni, stal okrog 17 milijonov d.n. Letos nameravajo dograditi tudi trgovino z reprodukcijskim mate-

V soboto 18. oktobra bo na povabilo Kluba prekmurskih akademikov gostoval v Soboti APZ »Tone Tomšič« iz Ljubljane. V okviru občinskega praznika Sobote bo imel celovečerni koncert jugoslovanskih pesmi. Že pred leti je Sobota slišala Akademski pevski zbor in se navdušila zanj. Tudi tokrat prav gotovo ne bo razočaranja, saj bo to prvi nastop APZ doma po uspehi turneji v Franciji, kjer sta zbor in njegov dirigent prof. Janez Bole

dosegla velik uspeh.

Samo nekaj dejstev s te turneje. Na VI. mednarodnem študentskem kulturnem festivalu, ki ga organizira Unija francoskih študentov v Strassbourgu, je APZ »Tone Tomšič« med trinajstimi udeleženci iz raznih evropskih in azijskih dežel soglasno zasedel prvo mesto. V veliki festivalski dvorani »Palais des fetes« je navdušil več kot tisoč gledalcev. Kritika je potrdila uspeh in z laskavimi besedami ocenila zbor, njegovo glasovno zlitost, redko koncentracijo, tenkočutno muzikalnost in tehnično dovršenost. Prof. J. Boleta pa hvaliljo kot izrednega muzika, ki suvereno vodi svoj zbor.

Kritika v »Le nouvel Alsacien« pa med ostalim piše: »Pevski zbor iz Ljubljane bi bil v čast najimenitnejšim pevskim festivalom... Zbor je spreminjal vsako svojo pesem v dovršeno umetnino... »Musica nosta amore« in »Ecce quo modo« Jacoba Gallusa sta bili čudež čistosti in notranjega og-

TRGOVSKO PODJETJE na malo prej „KOLONIALE“

MERKUR

MURSKA SOBOTA

VAŽNO! VAŽNO! VAŽNO!

V popolnoma modernizirani trgovski poslovalnici »Galanterija« na Titovi cesti lahko kupijo potrošniki poleg ostalega blaga tudi fotomaterial, glasbila, tek-

PRIJETNO PRESENECENJE ZA TUROPOLJE

Že novembra bo podjetje odprlo v turpoljskem delu mesta novo trgovsko poslovalnico »Turropolje«, s čimer bo ugodilo dolgotrajnim željam tamkajšnjih potrošnikov. Poleg trgovskega lokala bodo uredili tam tudi sodobno mesnico in pekarno.

Podjetje bo do konca letošnjega leta investiralo v te namene okrog 17 milijonov din, pri čemer bo samo prispevalo več kot polovico: 11,5 milijona din. V prihodnosti ima v načrtu otvoritev še enega trgovskega lokala v mestu, razen tega pa je prevzelo na podeželju tudi pet poslovalnic, ki so jih imele prej kmetijske zadruge.

Podjetje vodita 15-članski delavski svet in 6-članski upravni odbor, kar pomeni, da je tretjina uslužben-

cev in delavcev (skupno 63) pritegnjena v upravljanje podjetja. V kolektivno vlada dobro sožitje in vsesplošno prizadevanje za skrbno gospodarjenje.

UPRAVA, DELAVSKI SVET IN UPRAVNI ODBOR PODJETJA Z OSEBJEM TRGOVSKIH POSLOVALNIC »LENDAVSKA«, »TRG ZMAGE«, »HRANA«, »PREHRANA«, »GALANTERIJA«, »DROGERIJA«, »DELIKATESA I«, »DELIKATESA II«, »BIFE IN MLECNA RESTAVRACIJA«, »MODA«, »TKANINA«, »PREDANOVCI, BREZOVCI, LEMERJE, PUZEVCI IN ZENKOVCI

čestitajo prebivalcem soboške občine k njihovem prazniku in se tople priporočajo za nadaljnji obisk svojih poslovalnic.

stilne ostanke, konfekcijo, ribiške potrebščine... Predmet poslovanja je ugodno razširjen za potrošnike.

V soboški občini posluje 6 gostinskih obratov družbenega sektorja, 3 gostišča s pravili (tako imenovano kolektivno upravljanje) in 20 zasebnih gostiln. Gostinsko omrežje v glavnem je ustrezno potrebam prebivalstva; ena gostilna je potrebna še v turpoljskem delu mesta — kot kaže, bodo to gostilno tudi kmalu odprli — in manjše gostišče v zimsko-turističnem središču Mackovci.

Premalo prenočišč

Urejenost zasebnih gostiln na podeželju se je v zadnjem letu dokaj izboljšala, vendar pa so še nekatere gostilne, ki v tem pogledu precej zaostajajo. Tudi v Soboti je dosežen viden napredek, predvsem po zaslugi samih podjetij, ki so v te namene prispevala iz svojih skladov okrog 7 milijonov din. Na okrajni gostinski zbornici ocenjujejo kot vzgledno gostišče Kolodvorsko restavracijo, ki je že dosegla tako stopnjo urejenosti, da lahko povsem zadovoljuje domače in tuje goste. Tudi združitev dveh podjetij — soboškega hotela »Zvezda« in kavarne »Mura« — je prinesla očitne izboljšave v poslovanju in urejenost slednjega gostišča. Kolektiv hotela »Zvezda« je s 3 milijoni din svojih sredstev temeljito moderniziral ves lokal; preuredil je stare prostore, dozidal novo gostilniško sobo, nabavil sodobno točilno mizo itd. Precejšnje ureditvene izboljšave lahko gostje opazijo tudi v gostilnah »Pri Stajercu« in pri tovarni mesnih izdelkov. V kratkem bodo štiri soboška gostinska podjetja prejele tudi hladilnice; kredit zanje je Obč. LO že odobril.

Sobota je kot okrajno središče vse bolj obiskano mesto.

kar kaže tudi očiten porast nočnih in obiskov domačih in tujih gostov. Težava pa je v tem, ker je še vedno premalo prenočišč, zato morajo čisto goste odklanjati ali pa jih pošiljati v Ljutomer in Radence, seveda če tudi tam niso sobe napolnjene. Število spalnih sob v gostiščih bo treba vsekakor povečati, najbolj idealno pa bi bilo, če bi v ustrezni lokaciji zgradili v Soboti moderen hotel s prenočišči, ki bi po verjetnostnem računu veljal okrog 25 milijonov din. Sobe za nočne goste bo treba urediti tudi v gedrovskem gostišču, zlasti še zaradi naraščajočega malega obmejnega prometa.

V zvezi s potrebo in odnosno streežnega osebja do gostov je izobraževanje in usposabljanje

Hotel »Zvezda«

Enak uspeh se je pozneje ponovil v Hagondageu pred 4000 poslušalci, in v Freimingu, kjer je slovenska kolonija, ter v Goebwillerju in Nancyu.

Iz navedenega sledi, da bomo ob gostovanju APZ »Tone Tomšič« deležni čudovitega doživljanja.

Klub prekmurskih akademikov, ki organizira to gostovanje, zasleduje pri tem svojo nalogo, da vabi v ta nekoliko odmaknjeni predel slovenske zemlje osrednje kulturno-umetniške skupine iz Ljubljane — saj je tudi soboško občinstvo vredno, da ga obiščejo take skupine.

Seveda mora potem biti tudi dvorana primerno zasledena. Zato bi bila največja želja organizatorja ta, da bi sobotne poti Sobočanec vodile v kino »Park«, kjer bo Akademski pevski zbor zapel lepe jugoslovanske pesmi.

—0—

„Škodovati sovražniku povsod...“

SOBOŠKI OKTOBER

v luči pomembnejših dogodkov NOB

Tiste žalostne dni pomladi 1941, ko so naši kraji že bili pod strahovladno nemških in madžarskih fašistov, je Komunistična partija Jugoslavije sklenila začeti oboroženi upor. Eno izmed potrebnih in velikih dejanj je bila ustanovitev OF 27. aprila 1941. Komunisti so stopili v akcijo. V obliki osebnih stikov so začeli veliko, težko in nevarno delo za dobro svojega ljudstva. Eden izmed njih je bil Stefan Kuhar, ki smo ga takrat poznali le pod imenom Bojan.

Po prvih stikih z naprednimi mladinci v Prekicji me je tov. Ciril Mikl (sedaj ekonomist v Mariboru) povabil na sestanek v juliju 1941. Prišel sem k njemu na dom (Duh na Stari gorji), odhod pa sva krenila proti Knezovemu mlinu. Med potjo sva živžgala našo »Na planincih«. Iz goščave sta se nama približala dva neznanca ter naju pozdravila. Pozdrav je bil znak za geslo.

Spoznali smo se, toda le po imenih Bojan in Biba, kot sta se prišleca predstavila. Odsli smo proti Knezovemu mlinu. Pridružili so se nam še Ciril Spindler, Miloš Vuk in Franc Knez. Ker so tovariši odločili, da v samem mlinu ni dovolj varno za sestanke, smo šli v vinsko klet posestnika Koroška na Galošaku.

Sele pri luči sem bliže spoznal Bojana in Biba. Posebno Bojana se še dobro spominjam, ker sva imela takrat popolnoma enaka pulovra — rdeča z belo-modrim trikotnikom pod

vratom. V spominu so mi ostale razen tega zlasti njegove ognjevitve besede: akcije, akcije in vedno akcije... Škodovati sovražniku povsod in na vsakem koraku in ne nasedati vestem Radia London — slovenska oddaja... organizirati OF aktivne oz. odbore, organizirati sabotažne trojke in jih pošiljati v akcije... itd. Povedal je še mnogo o KPI. OF

Stefan Kuhar-Bojan

in o naših nalogah. Zmenila sva se tudi za sestanek v Veržeju.

Po tem je prihajal večkrat k meni na dom, kjer je prespal. Sestajala sva se nad hlevom v slami, kamor je prinašal od časa do časa tudi letake in napotila ter nazadnje še seznam oseb, ki so takrat sodelovale z

okupatorjem v Veržeju. Nekaj teh imen se še danes spominjam. Nekega dne mi je še posebej naročil, da naj izvršim naporno akcijo. Takrat sem že imel v trojki tovariša Janeza Topoloveca, krojača, s katerim sva pripravljala še sprejem tretjega tovariša Alojza Novaka, mizarja.

Na železnici sem oskrbel minij (rdečo barvo), s katero sva premazala krajevna imena na tablah po vseh vaseh med Veržejem, Ljutomerom in Krapljem. Potrgala sva nekaj telefonskih žic vojaški enoti, ki je bivala v sedanjem mladinskem domu itd.

Bojan je prav za to noč organiziral enako akcijo tudi po drugih krajih — posebno na cesti pred železniško postajo v Ljutomeru. Akcija je bila dobro zasnovana in je v celoti uspela. Tej so sledile še mnoge druge, vse po njegovi zamisli.

Ko so me oktobra 1941 Nemci zaprli, so me med zaslišavanjem tudi spraševali, če poznam »Bojana«. Gestapovec mi je nastavljal zanko in je Bojana spremenil v »Pojana« — toda ni mu uspelo. Tokrat sem res lahko po pravici odgovoril, da »Pojana« ne poznam in, da pri nas nimamo takega imena.

Ko sem spomladi 1942. leta bral v Mariboru rdeči plakat, je bilo na njem tudi njegovo ime: Kuhar Stefan-Bojan, študent. Padel je po zaslugi izdajalske roke in njegova kri je napojila takrat svobode željno slovensko zemljo.

Izdajstvo predvojnega jugoslovanske vlade, ki se je tik pred usodnim 6. aprilom 1941 s podpisom pakta hlapčevsko oslonila na mrčne sile OSI, z nacistično Nemčijo na čelu, je nalezlo tudi na odločne proteste in ob-sodbo narodno zavernih ljudi v Soboti in okolici. 27. marca je v Soboti manifestirala šolska mladina svojo privrženost silam, ki so napovedale odkrit boj proti najhujši pošasti XX. stoletja — nemškemu fašizmu. V Sokolskem domu je bilo protestno zborovanje proti podpisnemu paktu. Tudi 6. aprila ob petih zjutraj so Prekmurci doživeli frontalni napad nemške soldatske na meji ob Kučnici. Stavba trhle predvojnega Jugoslavije se je podrla že v par dneh, po zaslugi protiljudskih režimov in oblastnikov, ki so se v boju proti svojemu ljudstvu raje povezali s samim vragom, samo da bi obdržali svoje ključne pozicije v državi.

NASILJE JE RODILO UPOR

Po pribodu nemškega okupatorja so sestavili domači izdajalci — kulturbundovci prvo listo tavec, ki so bili najzavednejši Slovenci. Ze 7. aprila so aretirali 25 nezanesljivih oseb. Komunistična partija Jugoslavije je pričela zbirati ljudi in jih pripravljati na upor proti osvraženiemu tujcu. 4. maja je delegacija KPA izročila madžarski vladi v Bu-

Tvojo smrt, dragi prijatelj in tovariš, dragi Bojan, smo počestno masčevali, tvojo žrtev pa spoštujemo in se te spominjamo posebno še sedaj, ko je v čast Tvojega velikega dela za svoje ljudstvo odkrita spominska plošča v Tvojem rojstnem kraju.

Franjo Sonaja

dimpešti skupno resolucijo KPA in Zavednosti. V resoluciji so zahtevali člani obeh organizacij kulturno avtonomijo in manifestirali narodno povezanost Prekmurja z ostalo Slovenijo. 10. maja je prvi aktiv OF v Rankovcih razmožil »Prvomajsko deklaracijo KPJ«. 15. maja so Rudi Čačinovič, M. Kranjec in S. Kovač na sestanku v Rakičanu odločno odklonili Hartnerjevo ponudbo za sodelovanje in sprejeli zgodovinski sklep: naslonitev vseh akcij na Slovenijo in odločna borba proti okupatorju.

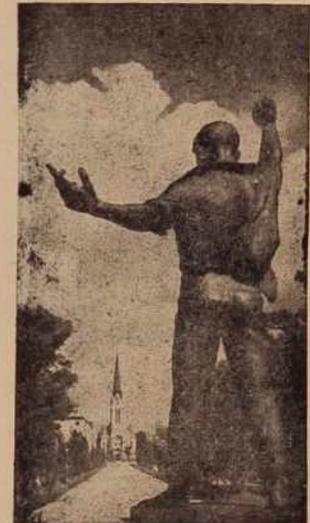
Madžari so pospešeno ukrepali za potujčevanje slovenskega življa v Prekmurju; obnovljeno je bilo Društvo za madžarizacijo Prekmurja in izdan odlok o kontinaciji Slovencev. Odgovor: 18. junija seja Okrožnega komiteja KPS v Turopolju in ustanovitev 12. vojnega področja. Njegov komandant je Stefan Kovač — Marko. 29. junija prva sabotažna akcija, ki jo je v Soboti izvedel Dane Samenjnak — Miran, njej sledijo pozneje še številne sabotažne, potrosne in druge akcije, ki že dajo čutili okupatorju, da se pod vodstvom KP zbira udarna pest slovenskega ljudstva tudi v Prekmurju. Njegov bes proti vsemu, kar se je čutilo slovensko, je bil vedno očitnejši. 27. septembra je doživela Sobota prve množične aretacije. Aretiranih je bilo okrog 65 ljudi.

KRVAVI OKTOBER

Okupator se je na vse kriplje prizadeval, da bi strl odpor, zlasti se tiste, ki ga vodijo. 9. oktobra 1941. leta sta narodna heroja Stefan Kovač in Vinko Megla uspešno napadla madžarsko skladišče orožja v Rakičanu, ranila stražarja in odnesla

precej orožja. Dan kasneje so v Brezovcih aretirali Evgena Kardoša, člana OK. Njegovo zadržanje v zaporu je bilo usodno za nadaljnji razvoj dogodkov. 18. oktobra naj bi se v Ganičanih sestali OK. Zaradi izjave pa so njegovi člani padli v madžarsko zasedo. Sekretar Stefan Kovač — Marko je omahnil smrtno zadet, Vinko Megla je bil ranjen, ostalim pa se je posrečilo pobegeti brez posledic.

Temu usodnemu dogodku so sledile množične aretacije po vsem Prekmurju. 30. oktobra so se morali pred madžarskim vojaškim sodiščem zgovarjati Stefan Cvetko, Evge Kardoš, Koloman Cigit, Koloman Flisar, Bojan Gabrijelič, Stojan Serbec in Rudi Zrinjski. Obdolženi so bili, da so hoteli s silo uresničiti proletarski družbeni red, da so opravljali sabotažne akcije in podobno. Cvetko, Kardoš in Cigit so bili obsojeni na smrt, ostali pa na zaporne kazni: od 10 do 15 let težke ječe. 31. oktobra je bila izvršena smrtna obsodba nad Cvetkom in Kardošem. Cigit pa je bil pomilosten na dosmrtno težko ječo. 1. novembra so odgnali iz Sobote 36 vklejenih pripornikov, med njimi tudi 3 ženske.

S smrtjo narodnega heroja Stefana Kovača — Marka, usmrtili so tudi Stefana Cvetka in drugih je padel cvet ljudskega upora v Prekmurju, toda ideja o narodni in socialni osvoboditvi slovenskega ljudstva, tudi prekmurskega, ni bila zatrita, čeprav je nastalo s tem usodnim udarcem po glavnini sil, ki so se že takoj v začetku odločile za brezkompromisen boj z madžarskimi in drugimi okupatorji, začasno zatise, ki pa je bilo odločilno prekinjeno leta 1944 s prihodom prvih manjših enot NOV iz Slovenije.

ZADNI OKTOBER PRED SVOBODO

Množičnim aretacijam in deportacijam zavednih in napredno usmerjenih ljudi v letih 1942 in 1943 v taborišča na Madžarskem in v Nemčijo so sledili spet dogodki, ki kažejo na nov polet gibanja OF in organizirano zbiranje zavednih ljudi za borbo proti okupatorju. 22. februarja 1944 je Stane Červič — Bojan ustanovil odbore OF v Soboti, Odrancih in v okolici Beltince. Pri Josku Brumnu v Soboti je bila sredi marca ustanovljena TV 8/L. V noči med 26. in 27. aprilom so aretirali vse Zide v Prekmurju, med 10. in 25. majem pa še nadaljnjih 44 ljudi. 12. avgusta je prišla v Črni log partizanska skupina Ivana Majnika — Diemsa. Dan kasneje je bil v Soboti ustanovljen Okrožni odbor OF za Prekmurje. 11. oktobra je bila partizanska akcija v tovarni Cvetič; partizani so se oskrbeli z denarjem in perilom.

15. oktobra ob 12. uri je kapitulirala Madžarska. Sumenjnak je sklical sestanek aktiva, kjer so se dogovorili o prevzemu oblasti in poslali komandantu mesta poziv za predajo. 16. oktobra je bil sesianek OF v Brumnovi hiši. Madžari so s pomočjo njilašev pripravili spiske za aretacijo 92 ljudi.

17. oktobra: madžarski komandant ni hotel sprejeti kapitulacije. Ob šestih zjutraj so se začele aretacije. Madžari so obkolili Brumново hišo; Sumenjnak, Červič in Juš so se začeli boriti z madžarskimi vojniki in so se srečno umikali proti Črnskemu mejam. Še preden pa so dosegli gozd, je bil Juš ranjen in se je takoj sam ustrelil, da ga Madžari ne bi dobili v rake živega. Ostali so padli v bližini Troprovec v zasedo tišinskih žandarjev in jih v borbi likvidirali. Umikajoči so se zatekli na Goricko, kjer jih je vinarč Novak izdal. 20. oktobra sta padla na Vanečih Dane Sumenjnak in Franc, Bojan Červič pa je bil težje ranjen. Pot do svobode je bila torej trnjeva tudi za prekmursko ljudstvo in mnogo jih je, ki so jo morali plačati z najdražjim — življenjem. Sobota je dala v štirih letih fašističnega nasilja 109 žrtev, padlih borec, talcev in umrlih internirancev, nacistična rasna mržinja pa je zahtevala 117 žrtev.

Stefan Kuhar-Peter

Kako sem dočakal in preživel 17. oktober 1944?

»Če si človek po dolgih letih skuša odgovoriti na to vprašanje, lahko ugotovi le eno: temu sta sreča in drznost botrovala...«

(Iz »Kronike«)

Avgusta 1944. leta smo v sadovnjaku gostilne Benkič v Soboti tudi formalno ustanovili Okrožni odbor OF za Prekmurje. To je bilo znamenje za še bolj aktivno delo OF na tem področju. Zanimivi akciji, ki jo je izvedel partizan Bojan (Stojan Črvič), ko je namesto plačanega računa za kosilo stavil pod krožnik listek z napisom »slep pozdrav od partizanov«, so sledile takšne akcije spontano: ničlikokrat so listke s takšnimi in podobnimi napisi postavili pod restavracijske ali gostilniške krožnike razni naši kmečki ljudje, čeprav je marsikateri prej račun tudi plačal! Po črensovskih streljih, ko je padel partizan oče Črvič, smo Madžarom obetali še kaj hujšega. To hujše je nedvomno bila ustanovitev OO OF in uspela povezava na ono stran Mure. Kmalu je prišla nova skupina partizanov pod vodstvom Jožeta Kramarja-Juša, in tu je bil Dane Sumenjnak-Miran (Fex) s svojima pomočnikoma Viktorjem Zenkovičem-Cirilom in Ivanom Orlom-Raskom. Treba je torej začeti tudi z oboroženimi akcijami in se povezati z Jamesovo skupino.

Po temeljitih razgovoru in pregledu sil ter postojank — bilo je nekega večera v sicer prazni vili Ferida Keršovana — je padel sklep, da je za takšne akcije najbolj zrele tečen od Sobote proti Gorickemu. Oborožene akcije morajo biti zlasti pogoste v prvi polovici oktobra.

V noči od 10. na 11. oktober 1944 je skupina borec pod vodstvom Juša prišla na postojanko v Pucence (Marica Gasperšič). Naredili smo načrt za napad na notarjat, postajo in pošto. Načrt je bil izdelan do vseh podrobnosti s skico sovražnih objektov in smerjo gibanja partizanske skupine s skoraj dominatno natančnostjo. Začetek napada: četrtek 12. oktobra 1944 zvečer. Čas odredi komandir skupine. Cilj akcije: opreznostni obhod; napad na notarjat z rekvizicijo, odvzemom orožja in praznih osebnih izkaznic (ssemelji izgazolványe); železniška postaja — odvzem puške in pištole z municijo; pošta — odvzem denarja. Povsod na mestih napada uničenje telefonskih naprav. Za zaključek: demonstrativni obisk osrednje gostilne.

Ze dan pred napadom se je partizanski skupini pridružil Franc Flisar-Brko, ki je v akciji sodeloval, jaz pa sem, sda bi bil na dan napada odsotne in da bi lahko čim dlje ostal v legalni, odpotoval v Szombathely s posebno nalogo: v Sopronu in Szombathelyu pripraviti čimveč naših ljudi na dezertiranje iz madžarske vojske in počakati na važno sporočilo iz Budimpešte.

Uspeh te akcije, v kateri so mi pomagali Gusti Luther, mizar Cér in številni drugi, znani in neznaní šonhvédie slovenske krvi, je bil izreden: nad 600 jih je pobralo kar v dveh dneh. 14. oktobra je bil vlak proti Soboti dobesedno natrpan. Marsikomu se to seveda ni posrečilo. Soboški Gregor se je od veselja snacukale, pa so ga sneli iz vagona tik pred odhodom vlaka! Jaz pa sem se stisnil v gnečo z važnim sporočilom: »V noči med 14. in 15. oktobrom — opolnoči — bo Horthy prebral razglas o kapitulaciji!«

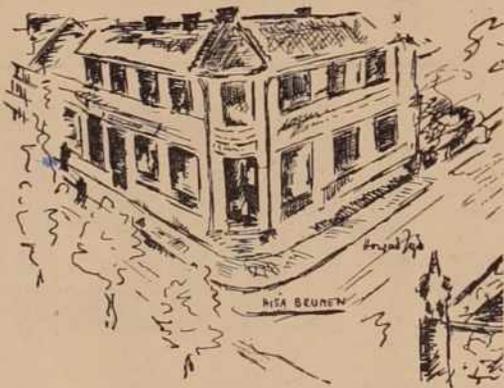
Znano je, da je bila konspiracija v partizanih na višku. Zato prej nisem vedel drugega kot, da je Miran odšel v Pešto. Selo zdaj mu je postalo jasno, zakaj? Nestrpeno sem čakal prihoda domov in ugibal, kje in kako bom najhitreje našel partizansko skupino in ji prinesel sporočilo.

Akcija v Pucencih je med tem izredno lepo uspela: notar jo je pobral. Zabeležil jo je lokalni list »Muraszombath és Vidékes« in zahteval represalije, ljudje pa so se od zadovoljstva — smejali. Partizanska skupina je takoj po akciji krenila proti jugo-zapadu (Radgona), Franc Flisar-Brko pa je dobil »protiustnic« s kurirskim navodilom, da v smeri proti Hodošu najde stik z Jamesovo skupino in da po poti odda več posameznih strelcev, da bo tako zabrisal sled za Jušovo skupino.

14. oktobra partizanske skupine, niti kurirja ni bilo na javko na dogovorjenem mestu. Polnoči je minila — brez Horthyjevega proglaša! Naslednji dopoldan je bilo med soboško gospodo silno moreče vzdušje, nič manj med »shonvédie«. Ze šo se razkropili v majhnih skupinah okrog Sobote, v fazaneriji itd. Opoldne 15. oktobra je stari lisjak Horthy proglas o kapitulaciji vendarle prebral! V tem vzdušju bi bilo treba nekje v fazaneriji spustiti le nekaj rafalov iz brzostrelk in madžarska soldateska bi se razbežala, da je nihče ne bi dohitel. Toda — partizanske skupine nikjer! Sele zvečer so tovariši prihтели do Sobote. Nekaj o kapitulaciji so že zvedeli, vendar ni do-ločnega. Na vsak način so hoteli slišati radijska poročila. Toda imeli so smolo. Zagnali so se v hišo Hartnerjevega šoferja in kmalu je malone vsa Sobota bila polna vesti: Partizani so v Soboti! Sobota je obkoljena!

Naslednji dan so se dogodki vrstili z neverjetno naglico: partizani so poslali komandantu mesta ultimatum s pozivom na predajo mesta. S pokojnim Roganom sva dobila poziv na javko v poznih popoldnanskih urah pri Brumnu. Madžari so zbrali povsot madžarofilov v Casinu (pri današnji »Zvezdici«). Partizani so komandantu mesta pozabili postaviti rok, v katerem poteče ultimatum. Mi smo napravili načrt akcije, v kateri bi naj dobili komandantu mesta na »razgovorec, kjer bi Miran dosegel — seveda po partizansko, s pištolo — predajo mesta. Načrt za akcijo v podrobnosti je bil gotov okrog ene ure po polnoči. Začetek akcije: 7.00 ura. Toda tudi Madžari niso spali. Potem, ko je dobil komandant mesta ultimatum, je po vsej verjetnosti že zaprosil za pojačanje. Ko sva ob obsemdnem stanju po eni uri ponoči odšla z Roganom od Brumna, naju je na križišču pred mehanikom Kučanom opazila straža »nemzetöröve« in slevetove, ki je zavila v ulico s križišču pred »Centralom«.

»No, saj veste... kvartopirska strast...« sva se izmazala in šla na »spoičke« k Cimpermanovi mami. Načrti in naloge so naju zaposlili, da sva po vsej verjetnosti zaspala šele proti jutru. Nemogoče se nama je namreč zdelo, da sva po šesti uri zjutraj, ko je nekdo prav hrupno prišel k Cimpermanovi, že spala. Slišala sva živ razgovor in pogajanje ali bo — bila je Silva Kuharjeva — dekle šlo samo povedat sto novice: v najino sobo ali ne. Naj ne bo sramežljiva, sva ji zaklicala in jo povabila. Bila je kratka in jedrnata: Poslal me je očka —

dr. Kuhar — naj sporočim, da so Madžari začeli goniti ljudi skupaj. Koga? Našela je kakih 10 imen, midva pa sva hitro zaključila: »slavce pobirajo! Silva je odšla. V smeri proti Brumnu je bilo slišati strelje.«

Se nekaj minut in po cesti, ki je vodila k Cimpermanovi hiši, sva opazila prihajati vojske s trakovi na rokavih. Štirje so bili. »Po mater gredo,« sva s pomilovanjem ugotovila. Rogan je hitro smuknil iz sobe in slišal sem, kako ji je dejal: »Mati ne ustrašite se. Po vsej verjetnosti gredo tudi po vas. Bodite trdni, ne bo dolgo trajalo.«

Na večjih vratih je potrkalo, odpiral pa je šel Rogan. Tako mi je bil rekkel, da bo storil, morda bo materi lahko pomagal. Toda ko je odprl vrata, je zazijal vanj ayiláš-domaćin, ki ga preje nisva videla:

»Rogana Ludvika iščemole!
»To sem jaz.«
»Pol ure imate časa. Najnujnejše perilo in plašč vzemite s seboj!«

Njiláš-civilist je izginil. V vežo pa je stopil za Roganom njiláš-vojak. Rogan mi je ponudil stol, toda ta se ni vsedel, pa tudi premaknil se ni. Rogan je stopil v sobo. Pokukala sva še enkrat družno skozi pritlično okno, toda na vogalu hiše so stali vojniki z naperjenimi puškami.

»Poskušal bom preko stranišča,« je dejal Rogan, »medtem pa ti izgini v drugo sobo, morda bodo preiskovali...«

Odšel je iz sobe, stopil na dvorišče, pa dalje proti stranišču, njiláš-vojak pa za njim.

Medtem sem smuknil čez vežo v sobo na nasprotni strani. Pogled skozi okno na cesto, kjer sem opazil štiri vojake, pa spet skozi drugo, na dvorišče, kjer so bili spet trije vojaki, mi je povedal, da položaj ni »roznat«. Ze sem videl Rogana, kako se je počasnih korakov vračal, za njim vojak. »Rezervist, ki mu gotovi ni do vojskovanja,« sem pomislil in sklenil: »Možak je sam v veži. V hipu odprem vrata, nastavim mu pištolo na vrat in siknem: tišina ali smrt...«

Toda takrat so se odprla vrata. Naperil sem pištolo... Vstopila je Majda Cimpermanova. »Dekle je bilo še mlado, vendar pametno in razsodno, pa tudi zapljivo. Nemalokrat

je prisostvovala našim razgovorom. Hitro sem ji razodel načrt, toda Majda je stopila k vratom, se naslonila nanje in dejala: »Nikar tega, Pištat Vojakov je osem, morda jih je še več na sosednem dvorišču... Tvoje dejanje bo gotova smrt za nas vse... to zdaj pa še ni najhujše...«

Roko s pištolo sem spustil ob stegno, z levo pa sem pogladil Majdine lase in se zazrl v oči, ki so se napolnile s solzami...

Omajala je trden moški sklep, katerega neizvršitev bom vedno obžaloval.

Majda se ni premaknila od vrat, Rogan pa se je glasno in pogumno poslavljval od Cimpermanove mame. Se enkrat sem sklenil pesti, ko je šel mimo okna, toda Majda se je pre-seče oklenila...

Osem vojakov je obkolilo Rogana in kolona je molče krenila po cesti... Krik in vik se je razlegal od vseh strani. Slišati je bilo streljanje... rafal... streljanje, ki se je vse bolj odmikalo.

»Mislija sem, da res gredo po mene... če bi vedela,« je dejala Cimpermanova mama in že pohitela: »Zdaj tu ni sigurno. Gotovo bodo naredili še preiskavo. Da še tebe ne dobio! Počakaj malo...«

In že je odhitela. Nekaj kratkih minut in že se je vrnila: »Hitro z mano!«

Hitela je naprej, jaz pa za njo — h Krčarovi mami. Spogledalo sta se in mi pokazalo na podstreho: »Hitro smukni gorile!«

Zavnil sem se v seno. Od nekd se je bližalo kričanje. Nekdo je bežal, za njim pa je bilo slišati topot okovanih čevljev... enega... dveh... treh... več parov... Ali bo zdaj kaj? Morda so že obkolili hišo? Morda preiskujejo pri Cimpermanovih?

Toda krik je šel mimo. Mimo tudi topot... Sam samec sem tu preživel 17. oktober. Zjutraj so me vojaki iskali doma. Potem noč... in še 18. oktober. Krčarova mama je skrbela zame in mi povedala to in ono novico.

Dopoldne me je iskalo neko dekle pri Cimpermanovih. Popoldne spet drugo. Tako so mi sporočili, pa tudi, da so jima povedali, da ne vedo zame. Po opisu in pripovedovanju sem zaključil, da je drugo dekle bila sestra, le kdo bi bila prva? Bila je dovolj vztrajna, da je prišla še enkrat. Z Majdo, ki je prej ni bilo doma, sta se poznali. Potem so jo pripeljali h Krčmarovim. Povedala mi je, da je spraševala zame pri Benkiču, toda tam je bilo samo moje kolo. Kaj zdaj? Cimperj od tu, toda kdaj. Zaradi obsemdnega stanja je bolj varno še pred večerom. Pripeljala je kolo. Mrak je počasi lezel na Soboto, ko sva se kratko poslovila in sedla na kolesa. Kar naravnost in — po ulicah mimo »Centralas, kjer sva srečala žandarja, ki pa mi je bil po videzu tuj, po Cvetni ulici, in po cesti med gozdom proti Markišavcem. Tu nasju je srečal mali »Kerčmar«. Njiláški vodja Kerčmar mu je bil očim. Na levi roki je imel zeleni njiláški trak. Poznal me je in komaj vzne-mirjeno pozdravil. V Markišavcih sem se moral ustaviti. Tu je na postojanki čakal Gusti Luther, zdaj že z ilegalnim imenom Samo. Povedal sem mu kakšen je položaj in da mora čimprej na postojanko na Vanečih. Juš je nadel v Kamenščicah, ostali so v bližini Tišine zvrnili štiri žandarje. (Pozneje sem zvedel, da je vse štiri na enak način pokosil partizan Sergej — prejšnji Bojan-Stojan Črvič.) TV na Vanečih je bila domejnena tudi za javko v primeru, da bi se akcija, snovana v noči od 16. na 17. oktober ne posrečila in če bi nas razbili.

Bila je že tema, ko sva se s sestro pripeljala v Pucence. Tema ravno tolikšna, da nisi spoznal človeka, če se mu nisi približal, pa vendar takšna, da sva opazila žandarske postave pred župniščem.

»Le hitro se šepnil.«
Toda šel hitro na mlino so dejali tudi doma, komaj sem vstopil. »Zandarji so pravkar odšli s preiskavo...«

Sámo se je hotel oglasiti pred odhodom na Vanečih doma. Toda na večna vrata je potrkalo, ko so žandarji začeli preiskavo v jedilnici. Gospodinja je odprla vrata, ravno toliko, da je Samo opazil žandarje, in mirno dejala po madžarsko »Lahko nečle in zaloputnila vrata...«

Na postojanki na Vanečih (pri Ireni Slivnjek) je ostal Samo sam. Niti s TV v Pucencih, niti z one na Vanečih, ni nobenih vesti. 20. oktobra v jutranjih urah sem zvedel, da vozijo Madžari s kamioni vojsko proti Vanečih. Kmalu zatem je bilo slišati streljanje... pravo vojno... Opoldne sem dobil Miranovo sporočilo: »20. zvečer ob osmih se dobimo na vanečkem pokopališču.«

Stisnil sem zobe, kajti še preden sem sporočilo prebral, mi je kurirka povedala, da ležita v »kamurije vanečkega pokopališča na mrtvaškem odru — dva partizana...«

Bila sta Miran in Franc. Sergeja so dobili na pol živega, vsi trije pa so v borbi z nekaj sto madžarskimi vojniki na Vanečih herojsko zaključili soboško bitko... Soboško pravim, kajti borba za Prekmurje s tem še ni bila zaključena.

Nedelja, 19. oktobra — Eibin
Ponedeljek 20. oktobra — Felicijan
Torek, 21. oktobra — Urška
Sreda, 22. oktobra — Zorislava
Četrtek, 23. oktobra — Severin
Petek, 24. oktobra — Rafael
Sobota, 25. oktobra — Zlatica

DEŽURNI ZDRAVNIK v splošni ambulanti dne 19. 10. 1958 dr. Miloš Borovšak, Kolodvorska ul. (blek).
NOČNI DEŽURNI ZDRAVNIK na domu od 20. 10. 1958 — 26. 10. 1958 dr. Jan Sedlaček.

Dva požara

Pri posestniku Gezi Paučič iz Kukeč je 19. septembra ob 8. uri izbruhnil požar v gospodarskem poslopju. Zgorelo je precej krme in del ostrejša gospodarskega poslopja. Povzročeno škodo cenijo na 80.000 din. Zavarovan posestnik ni bil. Vzrok požara je malomarnost matere, ki je blizu poslopja z vnetljivimi stvarmi kurila v kotel za živinsko pičo.

V sredo preteklega tedna je ob 16. uri izbruhnil požar v gospodarskem poslopju Rudolfa Zekša, Nemčavci 1. Zgorelo je nekaj krme in skoraj vse gospodarsko poslopje. Zavarovan ni bil. Sumijo, da je požar zanetil Marija Benko, ki je bila v nenehnem sporu s sestanovalcem.

V četrtek je na Gorič izvršila samomor H. M. z oboženjem. Vzrok so menda nespornost v družini, živčnost in druga nagajanja.

KINO

MURSKA SOBOTA — od 17. do 19. oktobra ameriški barvni film: »Rdeče podreze«; od 20. do 21. oktobra francoski film: »Ko bi vsi fantje sveta«; od 22. do 23. oktobra ameriški film: »Marty«.
LJUTOMER — od 18. do 19. oktobra italijanski film: »Kruh in ljubezen«.
GORNJA RADGONA — 18. in 19. oktobra ameriški film: »Vzhodno-zapadna stran«.
LENDAVA — od 17. do 19. oktobra ameriški kavbojski film: »Mož iz Kolorada«.
KRIZEVCI PRI LJUT. — 18. in 19. oktobra francoski film: »Podzemlje Pariza«; 22. in 23. oktobra ameriški barvni film: »Južno od Sahare«.
VIDEM OB SCAVNICI — 18. in 19. oktobra ameriški kavbojski barvni film: »Bitka za poseste«.
CEPINCI — 19. oktobra: »Jaz in moja žena«.
GRAD — 19. oktobra ameriški film: »Visoka Barbaree«.

Mali OGLASI

KOMBINIRANO TRIDELNO amaro, novo, radi selitve ugodno prodam. Naslov v oglasnem oddelku PV. M-968

HISO v Tešanovcih, primerno za trgovski lokal oz. za obrtnika, prodam. Informacije: Moravci 6, ali v Murški Soboti, Gregorčičeva 5. M-969

HISI, takoj vseljivi, v bližini Maribora, prodam. Ena enostanovanjska, druga 3 stanovanjska, z raven gospodarska poslopja in vrtovi z bradljami. Nakup možen po etapah in delno na obroke. Vprašajte pri Turza Jožetu, krojaštvu, Maribor, Koroska c. 34. M-970

CELOTNO POSESTVO v Ormožu, sestojče iz stavbne parcele, sadovnjaka, bradlj, košenice, njive in gozda — prodam. Vprašati v trgovini »Borova«, Ormož. M-971

EMAJLIRAN STEDILNIK, dobro ohranjen prodam. Vprašati: Murska Sobotna, Stefana Kuzmiča 12. M-981

KOBILO ALI KONJA do 10 let starosti kapij. Pismene ponudbe na naslov: Karel Cagran, Tergovec 15, p. Videm ob Stavnici. M-972

STANOVANJSKO HISO in 4 ha zemlje ugodno prodam v Salovecih št. 197. M-985

IZDELOVALCA ZIDNE OPEKE za 200.000 komadov v letu 1959 z lastnim strojem litem. Sem eventualno tudi kupec dobrega stroja. Karel DE MONTE, Zamarkova, p. Lenart, Sl. gorice. M-973

MLIN IN ZAGA SKAKOVCI, p. Cankova, prodaja iz svojih osnovnih sredstev plinski generator (motor) znamke Hofferšrane Schuttlervolt 40-45 KM v dobrem stanju. Interesenti se lahko oglašijo osebno vsak dan na sedežu podjetja v Skakovecih. Prednost pri nakupu imata državni in socialistični sektor. M-974

NEOPREMLJENO STANOVANJE, je lahko tudi manjše, dve mali sobi ali ena velika soba, išče v Soboti tričlanska družina, čeprav samo za eno leto. Najemina po dogovoru. Informacije v upravi lista. M-978

LESENO BARAKO z dvojnimi stenami 3,5 x 4,5 z opeko krita; 5 kom. avtogum z obroči 16 x 10; več slamoreznic in stabilne motorje prodaja: Agencija, Murska Sobotna, Ti. tova cesta 11. M-979

Razpis

Komisija za razpis mest direktorjev podjetij pri Občinskem ljudskem odboru Murska Sobotna razpisuje na podlagi 21. člena zakona o pristojnosti občinskih in okrajnih ljudskih odborov in njihovih organov (Ur. list FLRJ, št. 52/57) mesto

DIREKTORJA

splošno gradbenega podjetja »SOGRAD« v Murški Soboti

Pogoji: diplomiran inženir, arhitekt ali gradbeni inženir z vsaj petletno prakso v gradbeni stroki, od tega vsaj dve leti na vodilnem mestu — ali pa gradbeni tehnik z dovršeno tehniško šolo, strokovnim izpitom in vsaj desetletno prakso v gradbeništvu, od tega vsaj 5 let na vodilnem mestu.

Kolkovane prošnje z opisom dosedanjega službovanja, pričevali o strokovni izobrazbi in poiridilom o nekaznovanju je vložiti najpozneje do 30. oktobra 1958 pri Občinskem ljudskem odboru Murska Sobotna.

VABILO

Vabimo vse rezervne oficirje in podoficirje Občinskega odbora UROJ v M. Soboti, da se zanesljivo udeležijo OBCNEGA ZBORA

Občinskega odbora UROJ v Murški Soboti na dan 25. oktobra 1958 ob 8. uri zjutraj.

Isti dan bo tudi celodnevni seminar s sledečimi temami:

1. Borbena dejstva v uslovih uporabe atomskog naoruzanja.
2. Zaštita od dejstva atomskog oruzja (lična i kolektivna).

Ti dve temi bo predaval predavatelj iz Maribora.

Udeležba na občnem zboru na dan 25. oktobra 1958 ter na celodnevem seminarju je strogo obvezna za vse rezervne oficirje, kakor tudi za rezervne podoficirje UROJ v Murški Soboti.

Interpeliramo na vsa podjetja in ustanove, da dajo za dan 25. oktobra 1958 prosto vsem rezervnim oficirjem kakor tudi rezervnim podoficirjem UROJ, da se udeležijo tega občnega zbora in celodnevnega predavanja.

Zborna mesto je na dvorišču občinskega ljudskega odbora v Murški Soboti ob 8. uri.

Upravni odbor UROJ Murska Sobotna

RIBICI POZORI

Sporočamo, da se bodo izdajale nove ribolovnice med 1. in 15. decembrom, prav tako je sprejem novih članov samo do 15. decembra t.l.

V nedeljo, 19. t.m. bo ob 8. uri v Ljutomeru meddružinsko tekmovanje. Vabimo k polnoštevilni udeležbi.

ZRD Ljutomer

ZAHVALA

Ob nenadni smrti našega dragega moža, očeta, starega očeta in tasta

JOŽETA GJERGJEKA

gozdarja

se najtopleje zahvaljujemo vsem prijateljem, sorodnikom in znancem iz vsega Prekmurja, ki so ga spremili do preranega groba.

Topla hvala tovarišem govornikom. Posebej lepa hvala za izkazano poslednjo čast Lovski družini Rankovci in vsem njegovim tovarišem logarjem, ki ste ga ponesli oz. spremljali do groba, kakor tudi godbi »Svoboda« iz Sobotne.

Lepa hvala družbenim organizacijam, nekaterim občinskim LO in zastopnikom delovnih kolektivov iz Sobotne in Lendave.

Hvala vsem darovalcem vencev in cvetja, s katerim ste pokrili njegov prezgodnji grob.

Zahvaljujemo se posebej tovarišem zdravnikom, zlasti dr. Przebiskemu in dr. Starcu, kakor tudi drugemu osebju internega oddelka soboške bolnišnice, ki so se borili, da bi pokojnika ohranili v življenju.

Sobota, Lendava, Rankovci, 8. oktobra 1958.

Zalujoči: Karolina, žena; družina inž. Cigutova in ostalo sorodstvo

RAZPIS

V službo sprejmemo takoj

TRAKTORISTA

z opravljenim traktorskim tečajem in nekaj prakse.

Plača po dogovoru.

KMETIJSKA ZADRUGA CEPINCI na Goričkem

O-986

Kmetijska zadruga z o. j. Velika Polana razpisuje mesto:

KNJIGOVODJE

in

TRAKTORISTA

Pogoji: za sprejem so za knjigovodjo: položeno strokovni izpit in dvoletna praksa v knjigovodstvu; za traktorista: položen izpit za traktorista in vsaj dveletna praksa.

Pismene ponudbe z opisom dosedanje zaposlitve poslati na upravo zadruge do 25. oktobra 1958.

Komisija za razpis mest direktorjev ObLO Beltinci razpisuje delovna mesta:

DIREKTORJA Kmetijskega gospodarstva, Beltinci

UPRAVNIKA Obrtnega mizarskega podjetja »Jelka«, Beltinci

UPRAVNIKA Obrtne delavnice »Splošno ključavničarstvo«, Beltinci

Pogoji: pod 1. agronom z najmanj petletno prakso na vodilnih mestih v gospodarstvu ali v državni upravi; ali kmetijski tehnik z desetletno prakso na vodilnih mestih v gospodarstvu ali v državni upravi; pod 2. mizarski mojster z večletno prakso in sposobnostjo za vodstvo tovrstnega obrata; pod 3. mojster ključavničar ali mojster avtomehanik z večletno prakso in sposobnostjo za vodstvo tovrstnega obrata.

Plača po tarifnem pravilniku. Nastop službe po dogovoru.

Pravilno kolkovane prošnje bo sprejemala Komisija za razpis mest direktorjev Občinskega ljudskega odbora Beltinci do 31. oktobra 1958.

Avto-moto društvo »Stefan Kovač«, Murska Sobotna prične dne 27. oktobra 1958

AMATERSKI ŠOFERSKI TECAJ

Interesenti naj se prijavijo do 20. 10. 1958, pri tov. Svati-na Slavku na bencinski črpalki, Murska Sobotna.

AMD Murska Sobotna

O-984

Upravni odbor Trgovskega podjetja »Usnje« na debelo in drobno, Murska Sobotna, razpisuje naslednji delovni mesti:

1. MATERIALNEGA KNJIGOVODJO
2. POSLOVODJO

Pogoji: srednja ekonomska šola za delovno mesto materialnega knjigovodje in visokokvalificiran delavec za delovno mesto poslovodjo. Plača po tarifnem pravilniku.

Pismene ponudbe z opisom dosedanje zaposlitve in strokovne izobrazbe pošljite najkasneje do 1. novembra 1958 na naslov podjetja.

Kmetijsko gospodarstvo Rakičan

PRI MURSKI SOBOTI

prideluje prvovrstna semenska žita, vrtna semena razno zelenjavo in rabi plemensko živino.

K občinskemu prazniku 17. oktobra čestita kolektiv

Ko je Peter Onič prispel s svojim vžigalnikom, kakor je v šali imenoval svoj »Fiat 600«, iz Svice v Trst, se je najprej ustavil pred hotelom, v katerem je zmeraj bival. Zmeraj, kadar je prišel v Trst službeno ali privatno.

Tokrat je bil Peter Onič v Trstu privatno. Vračal se je iz Svice, kjer je prebil na povratku s svetovnega nogometnega prvenstva nekaj prijetnih dni v družbi svojega prijatelja dr. Benedikta Kraussa.

Svico je Peter Onič ljubil, še bolj pa svojega prijatelja in odvetnika dr. Kraussa. Med drugo svetovno vojno je bil Peter nemški vojni ujetnik. Uspelo mu je pobegniti in v Svici je našel zatočišče, pri dr. Kraussa pa zaposlitev. In kakor se zločinci vračajo na mesto zločina, tako se je Peter rad vračal v Svico — seveda iz povsem drugih nagibov.

Privrženost do nogometa je povzročila Petru že obilo nevesčnosti. Ko je pred odhodom na Norveško spravljal svoj »vžigalnik« pri prijatelju Benediktu in odpotoval naprej z letalom, se mu ni niti sanjalo, kaj vse bo doživel, preden se bo vrnil v svojo domovino.

Tudi tržaški vrvež je bil Petru zmeraj pri srcu. Na poti v hotel je v tem vrvežu zadel ob neko dekle, ki je kakor srna urnih nog prihitela preko ulice.

»Pardon, oprostite,« je dejala na pol smeje, na pol opravičujoče.

»Bila je popolnoma moja krivda,« je odvrnil Peter vljudno. V priznanje, ker je vzel krivdo nase, se mu je očarljivo nasmehnila. Le za las je manjkalo, da ni Peter glasno priznal, kako všeč mu je. Poklon pa ne bi bil umesten, saj Peter Onič ni bil prvi, ki mu je skoraj zmanjkal dar govora zaradi njene lepote. Njena vitka postava, njeni kodri, ki jim na prvi pogled ni mogel določiti barve, njene oči, njena nežna polt, kroj in barve njene obleke — skratka: vse na njej je bilo brezhibno.

»Lepota vseh filmskih lepotic je le senca proti njeni,« je pomislil Peter in v mislih dodal: »Najbrž ni fotogenična, sicer bi jo že videl v kakšnem filmu v barvah, kinemaskopu in s stereofonskim zvokom.«

Kot običajno ni zinil Peter tudi tokrat nobene. Sicer pa ni imel za to niti časa.

Sele, ko je stopil v hotelsko vežo, se je spomnil, da mu je njen obraz znan. Hotelski vratar je najprej pomislil, da je novi gost nem. Peter se je namreč zamislil in preslišal vsa vratarjeva vjudna vprašanja, ki so dokazovala, da so sobe nezasedene.

»Vraga,« mu je glasno ušlo, »saj jo imam vendar v žepu!«

In res je potegnil iz žepa milanski »Tempo« ter začel listati po njem. Vratar je medtem potrpežljivo čakal, ker je vedel, da so ljudje včasih takšni kot vreme.

Z zadovoljstvom je Peter ugotovil, da se ni zmotil. Našel jo je v »Tempo« in še celo smehljala se mu je z velike slike čez četrtno stran. Napis pod sliko se je glasil:

»Očarljivi posnetek gospodične Syl Parker z njenim očetom, g. Isaacom Parkerjem, slovitim ameriškim znanstvenikom in vodilnim strokovnjakom za termonuklearno fiziko, ki je že več let eden izmed vodij atomskih laboratorijev v Los Alamosu, ameriškem središču za atomske raziskave. Isaac Parker je eden izmed redkih ljudi v Ameriki, ki imajo dostop do vseh podatkov in tajnih aktov v zvezi z atomskimi raziskavami in poskusi. Syl se lahko brezskrbno smehlja, saj njenega očeta bolje varujejo kot samega predsednika Eisenhowerja. Zdi se, da ga na vsakem koraku spremljajo agenti FBI (Federal Buro of Investigation). Hkrati je mlada lepotica bodoča dedinja očetovih milijonov, ker je Isaac Parker tudi bogat delničar, kar je redke primer med znanstveniki, tudi ameriški.«

Nato je Peter bral, ne da bi se bal, da je vratar nanj že pozabil, da sta oče in hči prebila del svojega dopusta v Italiji in da sta namenjena v neznano smer. »Vprašanje pa je,« je pisalo slednjič pod sliko, »če je prišel Isaac Parker v Evropo le na oddih. Na taka dolga potovanja atomski strokovnjaki ne odhajajo, da bi tratili čas. Isaac Parker je novinarjem izjavil, da je prišel v Evropo le na oddih, kaj več pa ni hotel povedati niti on niti njegova hči.«

Komaj je Peter spravljal revijo nazaj v žep in že odprl usta, da bi vprašal vratarja za sobo, se je zopet zamislil. Pred očmi se mu je pojavil prizor, za katerega ni vedel, ali gre za podobo iz sanj ali za resnico. Sele, ko je vratar dodal k svoji ugotovitvi, da ima opravka z nemim gostom, tudi to, da gre za precejšnjega čudaka, se je Peter spomnil prizora na železniški postaji v Bernu. Dekle, v resnici lepotica, v katero je zadel na poti v hotel in ki si jo je pravkar ponovno ogledal v »Tempo«, je stala na bernskem peronu in kramljala s svojim očetom, ki se je sklanjal skozi okno ekspresa. Peter Onič takrat ni vedel, da gre za vodilnega ameriškega strokovnjaka za termonuklearno fiziko. Po postavi majhen in tršat Parker ni bil kdo ve kaj podoben svoji hčerki, lase pa je imel že skoraj popolnoma bele. Tudi njegovi brki so bili beli, medtem ko so poteze na obrazu izdajale, da je moč krepke volje. Če ne bi sedaj vedel, kaj in kdo je oče lepotice z onkraj velike luže, bi Peter Onič menil, da je preoblečen general, ne pa sloveči znanstvenik in ne navsezadnje tudi mož, ki uspešno vodi svoje finančne posle.

Ob tem je Peter malce nagrančil čelo, kajti menil je, da so vsi znanstveniki po skromnosti podobni Einsteinu. Naposled je zamahnil z roko ob misli, da je v Ameriki vse mogoče, in navsezadnje le vprašal vratarja, kako kaže s sobo.

Naslednje jutro se je Peter Onič prebudil v celici tržaških policijskih zaporov. To dejstvo bi nedvomno dojel s šaljive plati, če ga ne bi tako bolela glava in če... Če ne bi bilo ležišče v celici, v kateri se je nenadoma znašel, tako nesramno trdo. Ko so se njegove oči navadile na temo, se je spomnil, da je lačen. Pomislil je na zajtrk, kakršen je med Tržačani v navadi, in pogoltnil grenko slino. Tudi stari slovenski pregovor, da je čista vest najbližja pest, ga ni mnogo potolažil. Hotel je premisliti svoj položaj, kakor že tolikokrat v svojem burnem življenju, toda spanec, ki se mu je prikradel na oči, ga je oropal vsakršnega čuta za čas in kraj.

Dva moža, ki sta ga krepko stresla, sta ga naposled povsem prebudila.

»Vaši živci so zavidanja vredni,« je dejal eden izmed njiju. »Kako morete po vsa... tem, kar ste storili, tako trdno spati? Menim, da naslednjo noč ne boste tako trdno spali.«

Surovo se je zasmel.

Medtem, ko se je Peter oblačil, mu je prinesel jetniški paznik veliko skodelico kave in kos kruha. Z dolgimi požirki je izpraznil skodelico, ni pa se počutil dovolj dobro, da bi použil tudi suhi kruh. Čez hip je že stopal po dolgem in temnem hodniku, končno pa se je znašel v nekem prostoru, v katerem ga je pričakal mož uradnega obraza — komisar. V kotu je sedel za pisalnim strojem pisar, suhljat možičelj preplašenega pogleda, kadar je pogledal komisarja, in gospodovalnega izraza, kadar je pogledal Petra.

»Stopite semkaj k mizi!«

Peter Onič je storil, kakor so mu ukazali.

»Slišal sem, da govorite italijanski?«

»Da. Mene pa zelo zanima, kaj naj vse to pomeni.«

»Vprašanja bom postavljaj jaz in ne vi. Ime? Državljanstvo? Starost?«

»Peter Onič. Jugoslovan. Stiriintrideset.«

Eden izmed policijskih uradnikov je primerjal te podatke z onimi v potnem listu in prikimal svojem predpostavljenu.

»Kakšen je vaš poklic? Kaj ste prej počeli?«

BRALCEM »POMURSKEGA VESTNIKA«!

Zaradi nepremostljivih tehničnih razlogov smo morali prenehati objavljati roman Maksa Branda »Nočni jezdec«. Da naših bralcev ne bi prikrajšali, začnemo v današnji številki z objavo pustolovskega romana Bojana Sinka »Mrlič v avtu«.

Roman »Mrlič v avtu« bo s svojo napeto in aktualno vsebino prav gotovo zadovoljil naše bralce, ki jih prosimo, da nam oprostijo že omenjeno spremembo.

Na zalogi imamo kremenčev pesek za potrebe industrije in gradbeništva. V prihodnji sezoni bomo izdelovali vse vrste cementnih izdelkov po konkurenčnih cenah.

Ob občinskem dnevu čestita občanom soboške občine, posebno pa še svojim cenjenim odjemalcem

KOLEKTIV
**PROIZVODNJE KREMENČEVEGA
PESKA
PUCONCI**

Naš delovni kolektiv se trudi, da bi kar najbolj ustregel svojim strankam s pravočasnimi in solidno opravljenimi storitvami. Naši mlevski izdelki so kakovostni in cenjeni.

**MLINSKO
PODJETJE
MURSKA SOBOTA**

Ob občinskem prazniku tudi naš pozdrav občanom M. Sobote

Svojim zadržnikom želimo za občinski praznik mnogo uspeha pri napredku kmetijstva.

Zadržnikom priporočamo odkupni in strojni odsek, hranilnico in posojilnico ter gradbeni obrat »Graditelj«.

**KMETIJSKA ZADRUGA
PUCONCI**

**PANONIJA INDUSTRIJA KOVINSKE
GALANTERIJE, M. SOBOTA**

Izdeluje in nudi:

Za kmetijstvo: spiralne trajerje, vinogradniške škropilnice, nahrbtnice in ročne žveplalnike, alfa-brzoparilnike.
Za gospodinjstvo: stiskalnice za sočivje, aparate za pasiranje, aparate za sneg, raznovrstna cedila, lijake, posode za odpadke itd.
Za turiste: aluminijaste doze za hrano, zložljive aluminijaste kozarce.
Dekorirane otroške igračke, banjice, smetišnice, raznovrstne peči ter mnogo drugih pločevinastih izdelkov.

Vsem poslovnim prijateljem čestitke k občinskem prazniku.

**KMETIJSKA ZADRUGA
MURSKA SOBOTA**

Vsa naša prizadevanja bodo tudi v bodoče služila napredku kmetijstva!

K občinskemu prazniku — naše čestitke članom in delovnim ljudem soboške občine!

K 17. oktobru — občinskemu prazniku naše tople pozdrave vsem občanom Murske Sobote!

**KMETIJSKO GOSPODARSTVO
MURSKA SOBOTA**

Zidarska in v gradbeno stroko spadajoča dela opravljamo solidno, točno in strokovno. Z našimi uslugami boste vedno zadovoljni

EVGEN MIHOLIČ
zidarski mojster — Murska Sobota
Ob 17. oktobru — prazniku občine Murska Sobota — naše čestitke vsem cenjenim strankam in občanom.

**TEHNOPROMET
MURSKA SOBOTA**

Trgovina s tehničnimi potrebščinami
Trg zmage št. 1

ima vedno na zalogi tehnični material, radio aparate, električni material, električne gospodinjske aparate in pohištvo po ugodnih cenah in solidni postrežbi.

Vsem cenjenim strankam ob občinskem prazniku lep pozdrav!

**RADIO in finomehanična
delavnica**

**RAFIMUS
MURSKA
SOBOTA**

čestita delovnemu ljudstvu k občinskemu prazniku in se priporoča s svojimi uslugami.

Popravljamo: radioaparate, računske stroje, avtomate in avtoinstalacije. Izdelujemo: radioaparate, ojačevalce, trofazna stikala itd.

**TOVARNA
MLEČNEGA PRAHU
MURSKA SOBOTA**

Kmetovalci, zadržniki!

Mleko lahko najboljše vnovčite v zbiralnicah našega podjetja.

Delovni kolektiv pošilja vsem občanom Murske Sobote ob praznovanju tople pozdrav!

**HOTEL
„CENTRAL“
MURSKA SOBOTA**

Iskrene čestitke vsem delovnim ljudem ob občinskem prazniku.

VSA ELEKTROINSTALACIJSKA DELA DOBRO OPRAVI

**„BLISK“
MURSKA SOBOTA**

Staneta Rozmana 2 — Tel. 117

K OBCINSKEMU PRAZNIKU ČESTITKE KOLEKTIVA!

VSE SILE ZA DVIG ZIVINOREJE!

K 17. oktobru — prazniku soboške občine iskrene čestitke.

**VETERINARSKI ZAVOD
MURSKA SOBOTA**

VSEM SVOJIM ZAVAROVANECM,
DELOVNIM LJUDEM SOBOSKE
OBCINE ČESTITA K 17. OKTOBRU

**OKRAJNI ZAVOD
za
SOCIALNO ZAVAROVANJE
MURSKA SOBOTA**

Vsem kmetijskim zadrugam in ostalim dobaviteljem kakor tudi vsem delovnim ljudem čestita k prazniku občine 17. oktobra

**„PERUTNINA“ PTUJ
s poslovalnico v Murški Soboti**

Kadar boste potrebovali usluge kleparja ali vodovodnega instalaterja, se vedno oglašite v

**obrnem podjetju
STROJNIK
Murska Sobota**

Prebivalstvu soboške občine, posebej pa še našim cenjenim strankam ob domačem prazniku — lep pozdrav!

Ob občinskem prazniku naš pozdrav cenjenim odjemalcem in ostalim občanom!

Delovni kolektiv trgovskega podjetja

„USNJE“

s poslovalnico »RUNO«
MURSKA SOBOTA

NA VELIKO

NA MALO

**„VRBA“
Murska Sobota**

OB OBCINSKEM PRAZNIKU OBCANOM MURSKE SOBOTE
LEP POZDRAV!

Izdelujemo po naročilu načrte, idejne skice in projekte za nizke in visoke gradnje, notranjo opremo itd.

**MESTNI
PROJEKTIVNI ZAVOD
MURSKA SOBOTA**

Ob 17. oktobru — občinskem prazniku iskrene čestitke

**KINO PARK
MURSKA SOBOTA**

**„ZIDAR“ GRADBENA OBRT
MURSKA SOBOTA**

Grajska ulica 3 — Tel. 168

opravlja vsa v gradbeno stroko spadajoča dela solidno in po zmernih cenah.

Ob občinskem prazniku iskrene čestitke vsem prebivalcem Murske Sobote, posebno pa še svojim cenjenim strankam.

Od Triglava do Djevdjelije

povsod slovijo izdelki
soboške tovarne perila **»MURA«**

Moško in otroško perilo v najrazličnejših krojih in vzorcih
si je zaradi kakovostne izdelave pridobilo zaslužen ugled in
si utrla pot širom po državi, opremljeno z zaščitnim znakom

Ob 17. oktobru tople čestitke soboškim občanom!

Vsem združnim organizacijam in delovnim ljudem ob 17. oktobru
iskrene čestitke

ZADRUŽNA HRANILNICA IN POSOJILNICA MURSKA SOBOTA

Kmetje! Zadržniki! Vlagajte svoje prihranke pri
Združni hranilnici in posojilnici v Murški Soboti,
kajti v tej ustanovi naložen denar najbolj koristi
razvoju kmetijstva in združništva pri nas.

Naš pozdrav občanom Murške Sobote ob domačem prazniku!

Opozarjamo vse potrošnike električne energije, da opremijo
vse svoje električne aparate s predpisano zaščito proti dotiku.
Vsak preboj električnega toka na ohišje pri nezaščitenem
aparatu, kot motorju, štedilniku, kuhalniku, pralniku itd.
lahko povzroči težko nesrečo.

Vsa pojasnila za pravilno izvedbo zaščite aparatov prejmejo
potrošniki električne energije pri dobavitelju aparatov ali pa
pri elektropodjetjih.

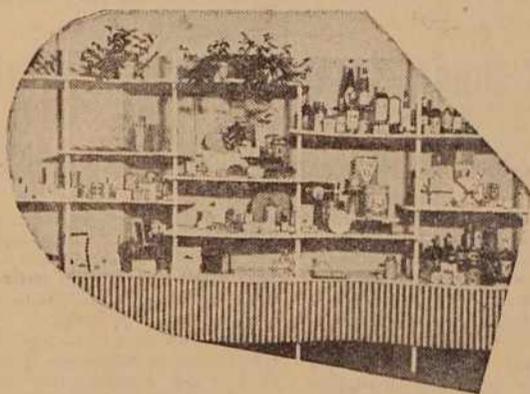
Istovrstno opozarjamo, da je potrebno prijaviti vsak novo
priklopljeni aparat, kajti v nasprotnem slučaju nosijo potroš-
niki vso odgovornost za event. nesreče.

ELEKTRO MARIBOR OKOLICA OBRAT MURSKA SOBOTA

Trgovska podjetja!

Če želite, da bodo vaši potrošniki zadovoljni, nabavljajte blago le pri
trgovskem podjetju na veliko

POTROŠNIK MURSKA SOBOTA

Nudimo:

ŠPECERIJO,
GALANTERIJO,
ŽELEZNINO,
TEKSTIL,
VSAKOVRSNA VINA
IN MINERALNO VODO

Poslovnim prijateljem, delovnim kolektivom in vsem potrošnikom želi
ob občinskem prazniku vse najboljše

Delovni kolektiv

UPRAVNI ODBOR IN KOLEKTIV

KOMUNALNE BANKE V MURSKI SOBOTI

S SVOJIMI POSLOVALNICAMI

GORNJA RADGONA
LENDAVA
LJUTOMER

čestita svojim poslovnim prijateljem k občinskem
prazniku 17. oktobra z željo, da bi tudi v bodoče
dosegli še večje uspehe v svojem delu.

TRGOVSKO PODJETJE NA VELIKO IN MALO

»ŽELEZO« MURSKA SOBOTA

Sporočamo vsem potrošnikom, da je naše podjetje prevzelo
tehnično trgovino »Agromerkure« na Titovi cesti 19 ter bo isto
vodilo pod firmo

»OPREMOTEHNA«

Na zalogo imamo razne kmetijske stroje in orodje, umetna gnojila,
zaščitna sredstva, gospodinjске potrebšćine, tehnični in elektroteh-
nični material, radoparate vseh vrst, vodovodno-inštalacijski ma-
terial, motorna kolesa, kolesa in mopede, dele in opremo za mo-
torna kolesa in avtomobile ter pohištvo, vse po konkurenčnih ce-
nah. V ostalih naših prodajalnah dobite vse v železninsko stroko
spadajoče blago ter gradbeni material in kurivo, v veliki izbiri in
najnižjih cenah.

Ob 17. oktobru — prazniku Murške Sobote, iskrene čestitke prebivalstvu.

CESTITKAM OB
OBCINSKEM DNEVU
SE PRIDRUŽUJE TUDI
NAŠ KOLEKTIV!

Ob 17. oktobru, občinskem
prazniku - pošilja tople
pozdrave

KOLEKTIV

BOLNICE MURSKA SOBOTA

Naš pozdrav občanom M. Sobote
ob domačem prazniku!

ZDRAVSTVENI DOM MURSKA SOBOTA

K 17. oktobru, prazniku Murške Sobote,
iskreno čestita prebivalstvu občine in
priporoča svoje storitve in usluge
delovni kolektiv .

ZAVOD ZA KOMUNALNE STORITVE MURSKA SOBOTA

Pri nas lahko naročite in kupite na-
grobne spomenike in cementne izdelke
vseh vrst v kakovostni izdelavi in po
zmernih cenah.

KAMNOSEŠTO IN CEMENTNINE MURSKA SOBOTA

K občinskemu prazniku vsem
cenjenim strankam lep pozdrav!

VOLITVE V FRANCIJI

NEUGODEN POLOŽAJ LEVICE

Po referendumu ima francoska začasna vlada neomejena pooblastila za dobo štirih mesecev. V tej dobi bodo morali njihovi ministri izdelati osemnajst zakonskih dekretov, ki jih bo morala novoizvoljena skupščina formalizirati vladi.

Znano je, da je izid referenduma izkazal de Gaulle veliko zaupanje Francozov. Tako so Francozi obsodili strankarsko razcepjenost četrte republike in dali osnovo peti republiki. Že to je dalo slutiti, da bodo podzveti ukrepi, ki bodo pristigli krila strankam in še okreplili predsednikovo moč.

Ministrski svet je odločil, da bodo volitve v parlament dvakratne po večinskem sistemu

posameznih kandidatov. Tako v Franciji. V čezoceanskih deželah pa bodo volitve po proporcionalnem sistemu, a v Alžiru bodo volitve enkratne po večinskem sistemu. Obenem bo metropola razdeljena na nova volilna okrožja, ki bodo imela po 95.000 volivcev. Na ta način bo zmanjšan vpliv strank, zlasti levičarskih.

Splošna značilnost sedanjih volitev v skupščino bo ta, da bodo izvoljene predvsem lokalne osebnosti, s čimer bo zmanjšan vpliv poklicnih politikov. Razen tega bo s temi lokalnimi osebnostmi de Gaulle laže upravljal, ker bodo bolj dovzetne za njegov vpliv.

Volitve poslancev v Alžiru go-

tovo ne bodo potekale nič drugače, kot je potekal referendum. V prisotnosti vojske in pod njenim pokroviteljstvom bodo volivci pač glasovali tako, kot bo vojski prav. Razen tega pa je že sedaj znano, da bodo kandidati pomenili okrepitev desnice, kar potrjuje sama desnica. Svobodnejše misleči ljudi niti ne bo mogoče kandidirati, ker je v Alžiru že zdaj močan režim zaporov in koncentracijskih taborišč, ki so namenjena prav za takšne. Hkrati pa se ta režim krutosti prenaša v samo Francijo, kjer je usmerjen proti vsemu, kar je alžirsko in nudi Franciji odpor.

Povsem je torej razumljivo, da je začasna alžirska vlada, ki je bila ustanovljena nekoliko pred referendumom, zanimala veljavnost referendumov v Alžiru in bo prav gotovo zanimala tudi veljavnost bližnjih volitev poslancev. Stališče te vlade pa je upoštevati že zategadelj, ker je začasno alžirsko vlado priznal arabski svet in države severne Afrike.

Kakor je že zdaj jasen položaj in izid volitev v Alžiru, je za Francijo jasno, da je levica v zelo neugodnem položaju, zlasti zato, ker doslej ni storila še ničesar, čeprav je do začetka volilne kampanje, ki se začne čez tri tedne, zelo malo časa.

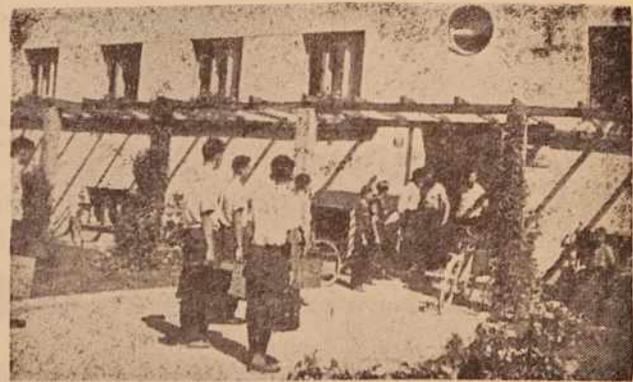
PODOBNOSTI

V Pakistanu je predsednik Iskander Mirza razpustil skupščino, ukinil ustavne pravice, razrešil vlado, razglasil obsedeno stanje in imenoval poveljnika armade za vrhovnega državnega administratorja. Ta odločni korak predsednika Mirze je korak v desno, toda, po sedanjih vesteh, potreben in po namenu koristen. Predsednik Mirza je namreč hotel s tem postopkom odpraviti zmedo, ki je nastala v državi z različnimi vplivi mnogih strank, ki so povzročile podobno stanje, kot je bilo v Franciji pred nastopom generala de Gaulle. Podobno kot de Gaulle, je tudi Mirza okreplil predsedniški sistem vladanja, toda po zgledu Kemala Atatürka, kot zatrjuje sam. Napovedal je, da bo po kratkotrajni diktaturi uvedel sistem zmerno urejene demokracije. Trenutno je le vprašanje, ali bo Mirza obvladal nastali položaj in ali bo lahko ohranil red in mir, kajti od tega so odvisni vsi njegovi načrti.

Nekaj takšnega, kot je podobnost v postopanju Mirze in de Gaulle, je tudi podobnost v ukrepanju islandske vlade in vlade LR Kitajske. Islandska vlada je namreč povečala svoje teritorialne vode na 12 milj, da bi zaščitila svoje gospodarstvo, ki je odvisno od ribolova. LR Kitajska pa se je odločila za razširitev svojih teritorialnih vod na 12 milj zato, da bi zaščitila svoje teritorialne interese s tem, da bi na pravni način priključila otoka Kvemoju in Macu, ki sta doslej še vedno pod upravo formoške vlade.

V vseh štirih ali dveh podobnih primerih je odigrala zelo vplivno vlogo vojska ali določneje opiranje na silo. De Gaulle je prišel na vlado s pomočjo vojske. Mirza se je oprl v svojih načrtih na vojsko. Angliji so reagirali na sklep islandske vlade z odločitvijo, da bodo spremljali svoje ribiške ladje za lov z vojaškimi ladjami. LR Kitajska je izrazila svoje zahteve po Kvemoju in Macuju, otokih v formoški ožini — s topovskim ognjem in Američka je odgovorila s prisotnostjo svojega sedmega — bojnega ladjevja.

Jasen je torej videz, da se še dandanes mnogi politiki opirajo na silo, toda kljub temu dejstvu je jasno, da prevladuje politika sporazumevanja, ki se je že večkrat izkazala za močnejšo od politike vojaške sile odnosa politike močnejšega. Ti primeri torej ne morejo zanikati vplivnosti ljudstva, zlasti vse večjega števila svobodoljubnih narodov, ki so za mirno, ljubno koeksistenco.

Pred KGS v Rakičanu

Zadruga se uveljavljajo

(Nadaljevanje s 3. strani)

razpravljal, v bodoče pa bo postala še aktualnejša sprčo predvidevanih potreb v zvezi z naraščanjem malega obmejnega prometa.

SREDNJA KMETIJSKA SOLA V RAKICANU?

Mimo razgovora o aktivih mladih zadrušnikov, ki naj bi jih čimprej ustanovili pri vseh kmetijskih zadrugah, kajti izkušnje kažejo, da je tam, kjer že delujejo taki aktivni, veliko lažje prodreti s pridelovalnim sodelovanjem med kmetovalci, o potrebi izobraževanja mladih kmetijskih ljudi v KGS in podobnih ustanovah, da bi v občini pridobili čim več kvalificiranih

delavcev za kmetijstvo, sva prišla s tov. Benkom do zanimive teme: ustanovitve srednje kmetijske šole v Rakičanu.

Ta ukrep prihodnosti je tov. Benko utemeljil s tem, da je Pomurje pretežno kmetijska pokrajina in že samo potrebuje veliko srednjega strokovnega kadra, razen tega pa se naša družbena kmetijska posestva, zlasti še rakičanska, že ponašajo s tolikšnimi izkušnjami in dosežki, ki bodo omogočili tudi solidno praktično usposabljanje slušateljev za ta poklic. Potreba po ustanovitvi take šole v Rakičanu pa je tolikanj aktualnejša tudi zaradi tega, ker je tovrstna šola v Mariboru že kar preveč napolnjena in niti ne more sprejeti več vseh kandidatov.

S. Klinar

Na pragu letošnje dramske sezone Posvetovanje z režiserji

Dramski svet za okraj M. Sobota je organiziral posvetovanje z režiserji. Namen posveta je bil predvsem ta, da bi kritično ocenili programe društev za letošnjo sezono. Znano je namreč, da so pri naših društvih v glavnem najmočnejše in naidejavnejše prav dramske sekcije.

Njihovo delo ima nedvomno velike zasluge za splošen dvig izobrazbe v posameznih krajih. Zato je nam, da prosvetna društva in Svobode skrbijo za idejno in vsebinsko dobro programe. Iz predloženih programov je videti, da si ljudje želijo več veseliger, posebno radi pa imajo vesele večere. To nam kaže, da bi morali biti programi vseh večerov še posebej vsebinsko in vzgojno na primerni višini. Nič ne škoduje, če so vmes tudi kakšne

kritične točke, ki se zlasti tičejo lokalnih napak in problemov, morajo pa biti vzgojne. Okrajni svet zveze Svobod in prosvetnih društev si bo prizadeval, da bo posameznim društvom pomagal. Ta pomoč bo večja za tisto društvo, ki je bolj delavno.

V ta namen bodo obogatili izposojevalnico sodobnih iger v Murski Soboti. Dalje bodo priredili enodnevni tečaj za smukarje s samo praktičnim delom. Januarja bo v Soboti zopet desetdnevni režiserski tečaj, okrajni svet zveze Svobod pa si bo prizadeval zagotoviti društvom še večjo gnotno pomoč. Povsem razumljivo je, da je kakovostno delo sekcij povezano tudi z ustreznimi stroški. Za društva pa se bodo morali predvsem zavezati občinski svet Svobod.

nb

OSNOVA ZA POMIRITEV

Po nekaj več kot 40 dneh močnega topovskega obstreljevanja otokov Kvemoj in Macu, ki pripadata formoški Kitajski, je LR Kitajska napovedala sedemdnevno prekinitev ognja iz »človekoljubnih ozirov«. V 40 dneh obstreljevanja je bilo izstreljenih s celine čez 400 tisoč topovskih granat, a v svetu je bilo izrečenih še mnogo več besed, bodisi pomirjevalnih, bodisi vročilnih.

LR Kitajska že od vsega začetka izhaja iz prepričanja, da je sporno vprašanje notranja zadeva in nadaljevanje državljanske vojne med Cankajškom in ljudsko republiko. Američani pa ne morejo mimo dejstva, da so v marsičem obvezani napram formoški vladi, ki jo uradno priznavajo, med tem, ko LR Kitajska doslej še vedno niso uradno priznali in tega niti ne marajo storiti.

Nedvomno je, da je politika dveh Kitajsk nesmiselna od trenutka, ko je postala formoška oblast neznatna in je Ljudska republika Kitajska izražena v poimu 600-milijonskega naroda. LR Kitajska ima polno pravico do obeh obstreljevanih otokov in ji to priznava že veliko število držav, toda kljub temu ni kdo ve kako razumno stališče: osvojitvi otoka za vsako ceno, ne glede na to, da pomeni to ogrožanje miru v svetu.

Namesto s topovskimi granatami je potrebno rešiti ta spor z mirnim pogajanjem. Izgleda, da sta to uvideli obe strani, saj kažeta vzajemne znake popuščanja: LR Kitajska je prekini-

la obstreljevanje, čeprav le za sedem dni, sedaj pa je ponovno obstreljevanje še odložila za 14 dni, ZDA so prenehale spremljati konvoje s Formoze na Kvemoj s svojim vojnim ladjevjem. Toda tudi ta primer kaže, da je igra ameriškega zunanega ministra Dullesa »na robu vojne«, kot so njegovo politiko označili komentatorji, zelo nevarna zlasti tedaj, če se ravna tudi nasprotnik po takem načelu.

Tudi druga raketa izstreljena proti luni ni dosegla cilja

SODIJO, DA SE JE RAKETA VRNILA V OZRAČJE ZEMLJE IN ZGORELA

Z vesmirskega zletišča, kot pravi raketni bazi v Cap Canaveralu v Floridi, je v soboto predpoldne uspešno vzletela tritopenjska raketa »Pioneer«. Ta naj bi ponesla v območje Lune težišni umetni satelit, ki bi krožil okrog lune. Umetni satelit je imel s seboj najodbojnejše instrumente in je oddajal signale, ki so jih lovili po vsem svetu. Razen drugega je imel vgrajen tudi televizijski oddajnik, da bi prenašal slike s površine meseca.

Raketa »Pioneer« je preletela tretjino poti do Lune in se je od tam vrnila v območje zemeljskega ozračja, kjer je izgorela. Sodijo, da je raketa priletela v zemeljsko ozračje v ponedeljek zjutraj nad južnim Pacifikom. To je že drugi primer, ko so Američani poskusili izstreliti

raketo na Luno. Prvi poizkus je bil 17. avgusta in se je končal z eksplozijo rakete po 77 sekundah. Drugi poizkus je bil torej mnogo uspešnejši in nas je že zelo približal cilju: Luni.

Znanstveniki menijo po izkušnjah zadnjega poleta rakete proti Luni, da bo kmalu mogoče poslati proti Luni raketo, v kateri bo tudi človek. Doslej so o možnosti potovanja človeka na Luno dvomili.

Po najnovejših podatkih so Kitajci pobili nad milijardo in pol miši in podgan, milijardo 550 milijonov orabcev, 74 milijonov kg muh, in 8 milijonov 600.000 kg komarjev. Le kako so to nesrečne muhe in komarje stehali? In koliko muh in komarjev gre v 1 kg?

SPORT — SPORT — SPORT — SPORT — SPORT — SPORT — SPORT — SPORT — SPORT — SPORT — SPORT — SPORT — SPORT — SPORT — SPORT

Tekmovanje soboških strelcev

Tudi v letošnjem Tednu strelstva so soboški strelci pripravili pester tekmovalni program. Med seboj se je pomerilo vseh štirinajst strelskih druščin v občinski okoliš. Na dveh streliščih so tekmovali predvsem nečlani, ki imajo veselje do strelskega športa.

V predtekmovanju — od 14. do 24. septembra — so strelci pridalno nabirali kroge, saj je moral strellec, ki se je hotel dokopati do finalnega tekmovalja, zbrati najmanj 70 krogov od 100 možnih. Sodelovalo je skupno 127 tekmovalcev, med katerimi jih je 59 doseglo ali presežlo to znamko.

V nedeljo, 28. septembra je bilo finalno tekmovalje. 55 strelcev je že ob osmih zjutraj nestrpno pričakovalo začetek borbe za najboljša mesta. Tekmovanje se je začelo v zelo razburjenem vzdušju, ki pa se je počasi umirilo. Presenečenja kajpak niso izostala, saj so favoriti odpovedali v zasedli. V hudi konkurenci je zasedel I. mesto Bogomil Medven, član SD »Kovinar« s 86 krogi. II. je bil Janez Cimprič, član SD »Borec« s 81 krogi, na III. pa Ladislav Kazar, član SD »Kovinar« s 80 krogi. Zmagovalci so prejeli diplome in denarne nagrade. V skupni razvrstitvi je pripadlo I. mesto SD »Kovinar« s 747 krogi, II. mesto SD »Borec« (okr. prvak) s 711 krogi in III. mesto SD »Obrtnike« s 705 krogi. Vse tri družine so dobile diplome.

J. Benedik

DRUGI V KRANJU

Medokrajnega troboja, ki ga je v Tednu strelstva priredil Okrajni strelski odbor Kranj (zastopani so bili okrajji Kranj, Murska Sobota in Nova Gorica, izven konkurence pa tekmovalna skupina Jesenice), se je udeležila tudi tekmovalna skupina iz Murske Sobotice. Tekmovali so z vojaško puško na 300 metrov. V tem prijateljskem četverboju so soboški strelci v zelo hudi konkurenci zasedli II. mesto pred Novo Gorico in Jesenicami. Njihov uspeh je torej zelo ugoden, saj so pustili za seboj tek-

movalni skupini z mnogo boljšimi pogoji za delovanje in tudi moderno urejenimi strelišči za vojaško puško. Takega strelišča še v Murski Soboti za sedaj nimamo, vendar pa zadržno upamo, da bo v doglednem času uresničena tudi ta želja soboških strelcev.

Karel Turner — prvi v Kranju
Za Mursko Soboto so nastopili: Karel Turner (198 krogov), Jože Benedik (195), Drago Kolmanič (194), Janez Kolar (175) in Jože Sebek (155 krogov).

Jb

Še en poraz nogometašev

TRIGLAV : SOBOTA 4:1 (2:1)

Nedeljska tekma za prvenstvo v slovenski ligi med Soboto in Triglavom se je v Kranju končala z lahko zmago domačinov 4:1 (2:1). Domačini so resno igrali že od vsega začetka, vendar so potrebovali celih deset minut, da so prvič potresli nasprotnikovo mrežo. Prvi gol je dal Brezar. Šest minut kasneje je ta igralec povisal rezultat na 2:0. Po tem dogodku so se razživel tudi soboški igralci, toda kljub prizadevanju in živahni igri niso mogli nadomestiti zamujenega. Domačini so malo pred koncem prvega polčasa pripravili najbolj zrelo priložnost za

povečanje rezultata, toda tik pred odmorom so naši dali častni gol.

Zal se tudi v drugem polčasu Soboti ni posebno izkazala in je imela skoraj vse druge polčasa podrejeno vlogo, kar je bilo zlasti očitno na koncu pri pospravljanju izkupička.

PRVE TENIŠKE tekme že te dni

Dela na soboškem teniškem igrišču so v zaključni fazi. Pobudniki si prizadevajo, da bi bilo igrišče čimprej urejeno, tako da bi lahko bile prve tekme že v času občinskega praznovanja.

Ob tej priložnosti bodo bržkone izdali tudi brošuro, v kateri bodo objavljeni prispevki o zgodovini tenisa in o pravilih te igre.

—t

MALI ROKOMET SOBOTA : BELTINCI

21:10 (7:2)

Nedeljska tekma med TVD »Partizan« iz Beltincev in TVD »Partizan« iz Sobotice je verjetno že dokončno določila prvaka jesenskega tekmovalja za prvenstvo v PRZ. Tako bo ta naslov pripadel soboškim igralcem.

Moštvu sta nastopila v naslednji postavi:
SOBOTA: S. Kovačič, Vlado Tratnik, A. Sarotar, (K. Ismajlovič) L. Hošteter, J. Sebek, T. Fšer in V. Milošević.

BELTINCI: I. Sraj, A. Puklavac, P. Perša, I. Čeh, M. Horvat, H. Štrel in J. Peterka.

Tekma favoritov se je pričela dokaj hudo, lahko bi celo rekli, da so prve minute igranja potekale v vzdušju precejšnje nervoze, saj zapisnikar po 10 minutah še ni zabeležil nobenega gola. Igra pa je bila zanimiva: nastopajoči so igrali precizno, predvsem obrambno igro, dokler ni tega »thožija« razbil Kovačič z nenadnim golom, ki mu je takoj sledil drugi — obadva v korist Sobočanov. Po teh golih smo videli

vse do konca polčasa živahnejšo igro, v kateri so si soboški igralci priborili sedem, beltinski pa dva gola.

V drugem polčasu smo bili priče prav nasprotnemu dogajanju na igrišču: obe moštvi sta igrali popolnoma ofenzivno igro, ki je bila zapečaten s kopicjo golov.

Najboljši strellec domačinov je bil kapetan moštva Kovačič, ki je kar osemkrat porinil žogo v nasprotnikova vrata, med gosti pa se je odlikoval Perša s 4 goli. Tekmo je dobro vodil Oto Bizjak.

V nedeljo bo še tekma med ESS in TVD »Partizan«; njen izid na v glavnem ne more spremeniti vrstnega reda na lestvici.

Okrajna zveza društev »Partizan« za Pomurje je preteklo nedeljo priredila jesenski kros na nogometnem igrišču v Soboti. Prireditve so se udeležili zastopniki šestih društev, kar je vsekakor odlično premalo. Med mladinci do 16. leta je zmagal Klina iz Veržeja, pri mladincih nad 16 let Seruza iz Sobotice, pri mladinkah nad 16 let pa Anžičeva iz Veržeja.

9000 kg mleka

(Nadaljevanje s 6. strani)

molznica je krava »Norca«, ki je dala v 123 dneh kar 2764 kg mleka ali dnevno povprečno 23 kg, kar je občudovanja vreden rekord.

Družbeno posestvo v Rakičanu se ob sodelovanju Kmetijskega inštituta pripravlja tudi na poskusno, vzorno pridelovanje pšenice italijanskih sort. Svoje prizadevanje so usmerili v to, da bi na 40 ha zemlje pridelali povprečno 70 q pšenice na ha.

Določili so že obdelovanje; lahko zemljo bodo zorali teden dni pred setvijo, srednje težko 10 dni, težko pa 14 dni prej. Orali bodo 28 cm globoko. Tik pred setvijo bodo zrahljali zgornjo plast zemlje najmanj 10 cm globoko. Na najrodovitejši zemlji bo prišla v poštev predvsem pšenica italijanskih sort »produttore« in »fiorello«, na srednje rodoviti in na najslabši zemlji pšenica domače sorte U1.

POMURSKI FANTJE POZDRAVLJAJO

Vojaka Jože Hari iz Marjanec in Ivan Bričar z Mote, ki sližita svoj rok v V. P. 8596-2 Tekija na Dunavu, pozdravljata svoje starše in ostale domače, posebno pa pomurska dekleta in bralce »Pomurskega vestnika« ter vse mladinske aktivne v Pomurju.

POMURSKI VESTNIK

Izdaja Casopisno in založniško podjetje »Pomurski tisk« v Murski Soboti — Direktor in odgovorni urednik Jože Vild — Uredništvo: Murska Sobota, Stefana Kovača 16 — Telefon: 138 — Uprava: M. Sobota, Kočljeva ulica 7 — Telefon: 53 — Oglasi in naročniški oddelci: Stefana Kovača 16 — Telefon: 138 — Naročnina četrtletna 100, polletna 200, celoletna 400 dinarjev — Rokopisov ne vračamo in ne odgovarjamo za njih — Tek. račun pri Komunalni banki, 1-365

M. Sobota, številka 695-70 — Tisk Pomurske tiskarne v Murski Soboti

Ze v zadnji številki našega lista smo poročali, da so se beltinski kolesarji dobro odrezali tudi na letošnji tradicionalni cestni dirki »Po Pomurju«. Tekmovalna skupina KK »Prekmurje« je bila v moštveni razvrstitvi druga, takoj za znanimi dirkači ljubljanskega Roga. Kavaš, (peti od leve proti desni) pa je bil zmagovalec med posamezniki.